

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ В. СТЕФАНІКА

МАРІАННА МОВНА

**ВІДРОДЖЕНЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В
НЕЗАЛЕЖНІЙ УКРАЇНІ:
ВИДАВНИЧИЙ ДОСВІД, ТРАДИЦІЇ, СПАДКОЄМНІСТЬ
REVIVALED SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY IN
INDEPENDENT UKRAINE:
PUBLISHING EXPERIENCE, TRADITIONS, SUCCESSION
ІСТОРИКО–КНИГОЗНАВЧЕ ДОСЛІДЖЕННЯ**

ЛЬВІВ – 2025

Мовна М. Відроджене Наукове товариство ім. Шевченка в незалежній Україні: видавничий досвід, традиції, спадкоємність : історико–книгознавче дослідження / НАН України, ЛННБ України ім. В. Стефаника. Львів, 2025. 122 с.: іл.

Досліджено підсумки видавничої діяльності відновленого НТШ в Україні, проаналізовано видавничі стратегії у випуску друкованої продукції впродовж 1989–2023 років, що всебічно висвітлює науковий та науково-популярний дискурс, а також простежено спадкоємність традицій у передачі видавничого досвіду. Розкрито видавничу діяльність відновленого НТШ від 1989 року й донині (5-й етап його діяльності – відродження матірнього НТШ в Україні), зокрема серій “Українознавча Наукова Бібліотека НТШ”, “Праці НТШ”, “Записки НТШ”, структурованих по секціях (Філологічна, Історично-філософська, Мистецтвознавства, Етнографії та фольклористики) та комісіях (Музикознавча, Спеціальних (допоміжних) історичних дисциплін), “Збірники секцій і комісій НТШ”, “Праці сесій, конференцій, симпозіумів, “круглих столів” НТШ”, “Визначні Діячі НТШ”, “Мемуарна Бібліотека НТШ”, часопису “Вісник НТШ” .

Ключові слова: Наукове товариство імені Шевченка, видавнича діяльність, незалежна Україна, книжкові серії, науковий і науково-популярний дискурс

The results of the publishing activities of the restored Shevchenko Scientific Society in Ukraine were studied, publishing strategies in the production of printed products during 1989–2023 were analyzed, which comprehensively covers scientific and popular science discourse, and the continuity of traditions in the transfer of publishing experience was traced. The publishing activities of the restored NTSh from 1989 to the present day (the 5th stage of its activity is the revival of the parent NTSh in Ukraine) are disclosed, in particular the series “Ukrainian Studies Scientific Library of NTSh”, “Proceedings of NTSh”, “Notes of NTSh”, structured by sections (Philology, History and Philosophy, Art History, Ethnography and Folklore Studies) and commissions (Musicology, Special (auxiliary) historical disciplines), “Collections of Sections and Commissions of NTSh”, “Proceedings of Sessions, Conferences, Symposia, “Round Tables” of NTSh”, “Outstanding Figures of NTSh”, “Memoir Library of NTSh”, the journal “Bulletin of NTSh”.

Key words: Keywords: Shevchenko Scientific Society, publishing activities, independent Ukraine, book series, scientific and popular science discourse.

ЗМІСТ

Мовна М. Передмова

I. КНИЖКОВІ ВИДАННЯ

1. Серійні книжкові видання

А) “Записки НТШ”

Б) “Праці НТШ”

В) “Збірники Секцій і Комісій”

Г) “Праці Сесій, Конференцій, Симпозіумів, “Круглих столів” НТШ”

Ґ) Серія “Українознавча Наукова Бібліотека НТШ”

Д) Серія “Визначні Діячі НТШ”

Е) Серія “Мемуарна Бібліотека НТШ”

Є) Серія “Історичні Джерела”

Ж) “Мистецька Серія”

З) Серія “Енциклопедії, Словники”

И) Серія “Довідкові Видання”

І) Серія “Навчальні Посібники і Підручники”

Й) Серія “Суспільні Діалоги”

2. Позасерійні книжкові видання

II. ВИДАННЯ НТШ НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗМІСТУ

1. “Хроніка НТШ”

2. “Вісник НТШ”

3. Серія “Бібліографія” (науково-довідкові видання)

4. Серія “Архівні Джерела” (науково-довідкові видання)

III. ВИДАННЯ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА:

ВИБРАНА БІБЛІОГРАФІЯ

Додатки:

Додаток 1 Ілюстрації

Додаток 2 Біограми голів товариства

Іменний покажчик

ПЕРЕДМОВА

Відроджене Наукове товариство імені Шевченка (далі – НТШ) – сформована у теоретично–практичних вимірах наукова інституція з чіткими державницькими підходами до трактування і конкретної праці над вивченням наукових процесів. Спираючись на традиційні наукові концепції попереднього НТШ (1873–1939), сучасне товариство розробило чітку програму дій, що стосувалася сутності і значення національного життя, проблем розвитку української ідеї та національного інтересу під кутом зору різних наукових зацікавлень, зокрема історичного сегменту досліджень, а науково-видавнича діяльність стала найважливішим пріоритетом.

НТШ як перша українська модерна академія наук, що розпочала свою діяльність у Львові 1873 року задля національного відродження та інтелектуального розвою українства, має тривалу видавничу традицію, пов'язану з творенням національної журналістики, наукової літератури, енциклопедистики тощо. Товариство здійснювало безпрецедентну за характером та масштабами науково-видавничу діяльність. З іменами членів товариства пов'язані віхи становлення наукових ідей, шкіл та напрямків в Україні, що здобули визнання як у національній, так і світовій науці. Видавнича історія НТШ – це системна протидія русифікації, оскільки ще у XIX ст. товариство здійснило прорив друкованого українського слова на підросійську Україну, де воно було заборонено царатом внаслідок прийняття валуєвського циркуляру та емського указу. Залучення видавничого потенціалу для відродження української ідентичності і наукової думки було серед пріоритетних напрямків діяльності НТШ кінця XIX – першої третини XX ст. І вже після окупації Західної України радянською комуністичною владою 1940 року товариство було ліквідовано разом з його багаторічними матеріальними і культурними надбаннями.

21 жовтня 1989 р. у Львові відбулися Установчі збори, що ухвалили рішення відновити товариство в Україні. Дотримуючись його традицій з передвоєнного часу, значних досягнень крайових НТШ в еміграції, відроджене НТШ в нових історичних умовах одним зі своїх ключових завдань поставило відновлення видавничої діяльності як найбільш продуктивної сфери ¹. Видавнича діяльність як один із пріоритетних напрямків окреслена Статутом товариства 1990 р. ².

Першим головою відродженого товариства та генеральним секретарем Світової ради НТШ став Олег Романів (1992–2005), який спрямовував його діяльність на збереження історичної пам'яті та етнокультурних цінностей українства, проводив широкомасштабні дослідження українознавства і суспільних проблем. Він був відповідальним редактором періодичних збірників – “Вісника НТШ”, “Хроніки НТШ”, серії “Українознавча Бібліотека”, ініціатором перевидання “Енциклопедії українознавства”, автором передмов і редактором книг історичної тематики. За його ініціативи вийшли друком видання: “Відлуння голодомору геноциду (1932–1933). Етнокультурні наслідки голодомору в Україні” (2000) та “Західноукраїнська трагедія 1941 р.” (2003) ³.

Від 1989 р. розпочався 5-й етап діяльності товариства – відродження матірнього НТШ в Україні і паралельного функціонування в еміграції – Австралії, Європі, Канаді та США. У межах частини приміщень у колишніх будинках НТШ у Львові розмістили конференційні зали та нову бібліотеку товариства (40 тис. томів). 1990 року була створена видавничо-поліграфічна комісія як науково-дослідний підрозділ товариства, головою якої спочатку став Роман Машталір, а згодом Степан Гунько. До роботи у ній були залучені провідні вчені, керівники та фахівці видавничо-поліграфічного комплексу Львова. Від початку

¹ Купчинський О. Передмова. *Наукове Товариство імені Шевченка: енциклопедія*. Київ; Львів; Тернопіль, 2012. Т. 1. С. 22-23.

² Статут Наукового товариства імені Тараса Шевченка у Львові. Львів, 1990. С. 4.

³ Назарчук З., Никифорчин Г. Олег Романів – видатний вчений та організатор науки: (до 90-річчя від народження). *Вісник НТШ* (Львів). 2018. Весна–літо (чис. 59). С. 81.

функціонування комісії дотримувано таких напрямів діяльності: розробка науково-теоретичних проблем поліграфії та видавничої справи, дослідження й узагальнення національного досвіду в різних сферах книго- та пресовидання, виробництва і розповсюдження друкованої продукції; вироблення нових маркетингових стратегій у галузі видавничої діяльності; розширення типологічного спектра та тематичної палітри видань і публікацій ⁴.

У товаристві розпочали діяти науково-видавнича рада і дослідно-видавничий центр (від 2002 р., виконавчий директор – Владислав Бартошевський). Дослідно-видавничий центр НТШ (далі – ДВЦ НТШ) включає комп’ютерний осередок, дільницю оперативної поліграфії та книгарню, що розповсюджує його видання ⁵. Зберігаючи поліграфічну традицію, що сягає ще 1873 р., товариство вводить в експлуатацію власну друкарню й переплетню. На жаль, незважаючи на цілеспрямовану державотворчу наукову діяльність товариства, вона здійснюється без будь-якої державної бюджетної підтримки, виключно за рахунок коштів патріотичних спонсорів та діяльності виробничих підрозділів ДВЦ НТШ.

Мета дослідження – максимально повно висвітлити підсумки видавничої діяльності відновленого НТШ в Україні, проаналізувавши видавничі стратегії у випуску друкованої продукції від 1989 до 2023 років включно, що всебічно висвітлює науковий та науково-популярний дискурс, а також простеживши спадкоємність традицій у передачі видавничого досвіду найдавнішої національної наукової академічної установи. Необхідно також простудіювати видавничу діяльність відновленого НТШ від 1989 р. й донині (5-й етап його діяльності – відродження матірнього НТШ в Україні), зокрема ключових серій “Українознавча Наукова Бібліотека НТШ” (від 1991 р.), “Науково-Популярна Бібліотека” (від 1991 р.), “Праці НТШ” (від 1997 р.), “Записки НТШ” (від 1990 р.) структуровані

⁴ Гунько С. Видавничо-поліграфічна комісія НТШ. *Наукове Товариство імені Шевченка*: енциклопедія. Київ; Львів; Тернопіль, 2016. Т. 3. С. 51; Миколаєвич Я. Вони забезпечують видавничу діяльність НТШ. *Вісник НТШ* (Львів). 1999. Осінь (чис. 22). С. 28-29.

⁵ Купчинський О. Бартошевський Владислав. *Наукове товариство імені Шевченка*: енциклопедія. Київ; Львів; Тернопіль, 2012. Т. 1. С. 481.

по секціях (Філологічна, Історично-філософська, Мистецтвознавства, Етнографії та фольклористики) і комісіях (Музикознавча, Спеціальних (допоміжних) історичних дисциплін та ін.), “Збірники Секцій і Комісій НТШ” (від 1994 р.), “Праці Сесій, Конференцій, Симпозіумів, “Круглих столів” НТШ” (від 1990 р.), “Визначні Діячі НТШ” (1995–2018), “Мемуарна Бібліотека НТШ” (1995–2001), часопису “Вісник НТШ” (від 1991 р.) тощо. Важливо також представити поліграфічну продукцію окремих сегментів (книжкові серійні та позасерійні видання, довідково-інформаційні видання) в межах видавничого досвіду громадської установи, що свого часу стала першою національною академією наук в умовах бездержавності України. Актуальним завданням у цьому контексті є на основі узагальненого аналізу сучасної науково-видавничої діяльності НТШ, зокрема його періодичних видань, розкрити роль товариства як важливого видавничого осередку України в галузі науково-довідкових видань.

Об’єкт дослідження – відновлене Наукове товариство імені Шевченка у Львові як видавничий осередок.

Актуальність теми полягає в тому, щоб на основі узагальненого аналізу сучасної науково-видавничої діяльності НТШ розкрити його роль як важливого видавничого осередку України з різних сфер науки, а також провідника в утвердженні соборності України, духовної єдності українських земель.

Хронологічні рамки дослідження охоплюють 1989–2023 рр., від часу відновлення діяльності НТШ в Україні до 150-ного ювілею заснування товариства.

На сучасному етапі ще не маємо комплексного дослідження саме видавничої діяльності відродженого НТШ. У 2023 р. авторкою розпочата робота над історико-книгознавчим дослідженням (монографією) “Відроджене Наукове товариство ім. Шевченка в незалежній Україні: видавничий досвід, традиції, спадкоємність” у рамках відомчої теми відділу наукової бібліографії “Наукове товариство імені Шевченка у Львові (1873–1939) як загальнонаціональний видавничий осередок”. Загальні підсумки видавничої діяльності НТШ періоду

відновлення в Україні та огляд книговидавництва серії “Мемуарна Бібліотека НТШ” здійснено у статтях М. Мовної ⁶.

Матеріали, що розкривають поточну видавничу діяльність НТШ, розпорошені по окремих виданнях: колективних монографіях, енциклопедіях, наукових та конференційних збірниках, періодиці, звітах у “Хроніці НТШ”. Це насамперед: О. Купчинський “Наукове товариство імені Шевченка” в “Енциклопедії історії України” ⁷, А. Фелонюк А. “Наукове товариство імені Шевченка” в “Енциклопедії Сучасної України” ⁸, розділ “Відродження Наукового товариства ім. Шевченка” в “Історії Львова” ⁹, “125 років НТШ” ¹⁰ (2001), “145 років НТШ” ¹¹ (2019), “150 років на службі української культури і науки” ¹² (2023), А. Фелонюк “Науковому товариству ім. Шевченка – 145 років” у “Віснику НТШ” ¹³ та ін. Рецензію тодішнього заступника голови товариства І. Головацького на перше еміграційне видання книги Л. Комар “Процес 59-ти” вмістив “Вісник

⁶ Мовна М. Відновлене НТШ в Україні: підсумки видавничої діяльності. *Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника*: зб. наук. праць. Львів, 2024. Вип. 16 (32). С. 170–185; Мовна М. Видання серії “Мемуарна Бібліотека НТШ” (1995–2001) як документальне джерело до новітньої історії України. *Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника*: зб. наук. праць. Львів, 2025. Вип. 17 (33). С. 92–112.

⁷ Купчинський О. Наукове товариство імені Шевченка. *Енциклопедія історії України*. Київ : Наук. думка, 2010. Т. 7. С. 203–213.

⁸ Фелонюк А. В. Наукове товариство імені Шевченка. *Енциклопедія Сучасної України*. Київ, 2020. Т. 22. С. 561–566.

⁹ Патер І., Дуцяк І., Литвин М. Наука і освіта. Відродження наукового товариства ім. Шевченка. *Історія Львова*: у 3 т. Львів : Центр Європи, 2007. Т. 3: Листопад 1918 – поч. ХХІ ст. С. 440.

¹⁰ 125 років Наукового товариства ім. Шевченка: зб. наук. праць і матеріалів, присвячених ювілею Товариства / відп. ред. Олег Купчинський. Львів, 2001. 388 с. (Серія “Праці Сесій, Конференцій, Симпозіумів, “Круглих столів” НТШ”; т. 12).

¹¹ 145 років Наукового товариства ім. Шевченка: зб. статей і матеріалів / упоряд. Андрій Фелонюк. Львів, 2019. 207 с. (Серія “Праці Сесій, Конференцій, Симпозіумів, “Круглих столів” НТШ”; т. 16).

¹² 150 років на службі української науки та культури. Гуманітарні науки / відп. ред. Степан Гелей. Львів : Дослідно-видавничий центр НТШ, 2023. 1015 с.

¹³ Фелонюк А. Науковому товариству ім. Шевченка – 145 років. *Вісник НТШ* (Львів). 2018. Осінь–зима (чис. 60). С. 81.

НТШ”¹⁴ як заохочення до її передруку у серії “Мемуарна Бібліотека”. Він високо оцінив її як опис непересічної події, яка випала з орбіт пам’яті сучасників, а проте претендує на звання політичної сенсації, а також як суттєве доповнення до історії першого періоду більшовицької окупації Галичини і внутрішнього світу й трагедії Замарстинівської тюрми. Про особистість автора мемуарів “З книги Лева” М. Семчишина, з яким була досягнута домовленість видати їх у серії “Мемуарна Бібліотека”, повідомив у статті “Ювілей сеньйора НТШ” О. Романів¹⁵.

Отож, видавнича діяльність відновленого НТШ, здебільшого поточна, хоча й привертала певну увагу авторів нтш-івського середовища, в силу невеликої часової дистанції, практично ще не була об’єктом наукового вивчення. Тому сьогодні надзвичайно актуальним завданням є дослідження підсумків видавничої діяльності відновленого НТШ в Україні та аналіз видавничих стратегій у випуску друкованої продукції впродовж 1989–2023 років, що дасть змогу всебічного висвітлення наукового та науково-популярного дискурсу, простеження спадкоємності традицій у передачі видавничого досвіду та сучасних виробничих і наукових підходів й методології в організації книговидавничої діяльності.

¹⁴ Головацький І. Процес 59–ти: 42 особи засуджено до розстрілу. *Вісник НТШ* (Львів). 1995. Весна–Літо (чис. 12/13). С. 16. Гортаючи сторінки історії.

¹⁵ Романів О. Ювілей сеньйора НТШ. *Вісник НТШ* (Львів). 1996. Весна–літо (чис. 14/15). С. 22. З книги Лева.

РОЗДІЛ І. КНИЖКОВІ ВИДАННЯ

1. СЕРІЙНІ КНИЖКОВІ ВИДАННЯ

У засадничому теоретичному контексті НТШ щодо проблем розвитку української ідеї та національного інтересу під кутом зору різних наукових зацікавлень постали й розвинули видавничу активність ключові серії товариства: “Записки НТШ”, “Праці НТШ”, “Збірники Секцій і Комісій НТШ”, “Праці сесій, конференцій, симпозіумів, “круглих столів” НТШ”, “Українознавча Бібліотека НТШ”, “Визначні Діячі НТШ”, “Мемуарна Бібліотека НТШ”, “Мистецька Серія”, “Енциклопедії, Словники”, “Навчальні посібники та підручники”, “Суспільні Діалоги” та ін., що є наслідком наукової діяльності комісій, секцій й територіальних осередків.

Ще на початках відродження товариства одним із засадничих його завдань було налагодження видавничої активності. Незважаючи на складнощі початкового етапу становлення, самодіяльний характер фінансування, насамперед за рахунок власного господарського функціонування, товариство створило науково-редакційний та видавничий механізм своєї діяльності, налагодивши випуск серійних видань (“Записки НТШ”, “Збірники комісій”), а також науково-інформаційної періодики.

Головним серійним виданням й видавничим пріоритетом НТШ є **“Записки НТШ”** – серійний орган гуманітарних секцій та комісій, що був започаткований 1892 року, 1991 року перенесений з Нью-Йорка у Львів й сьогодні має статус головного українознавчого серійного видання в Україні та за її межами завдяки консолідації провідних наукових сил. Відповідно до Статуту НТШ, видання присвячене винятково питанням гуманітарних і суспільних наук (нерідко на міждисциплінарному рівні) і є основним науковим органом товариства. “Записки” об’єднують у дослідницькому та видавничому планах гуманітаріїв різних

наукових зацікавлень, що репрезентують як державні, так і позадержавні структури¹⁶.

За редакцією наукового секретаря НТШ Олега Купчинського відроджене товариство станом на 2012 р. в однойменній серії видало 25 томів “Записок НТШ” з різних проблем українознавчої гуманістики (Т. 221: Праці Філологічної секції, 1990; Т. 222: Праці Історично–філософської секції, 1991; Т. 223: Праці Секції етнографії та фольклористики та Т. 224: Праці Філологічної секції, 1992; Т. 225: Праці Історично–філософської секції та Т. 226: Праці Музикознавчої комісії, 1993; Т. 227: Праці Секції мистецтвознавства та Т. 228: Праці Історично–філософської секції, 1994; Т. 229: Праці Філологічної секції та Т. 230: Праці Секції етнографії та фольклористики, 1995; Т. 231. Праці Комісії спеціальних (допоміжних) історичних дисциплін та Т. 232: Праці Музикознавчої комісії, 1996; Т. 233: Праці Історично–філософської секції та Т. 234: Праці Філологічної секції, 1997; Т. 235: Праці Археологічної комісії та Т. 236: Праці Комісії образотворчого та ужиткового мистецтва, 1998; Т. 237: Праці Театрознавчої комісії та Т. 238: Праці Історично–філософської секції, 1999; Т. 239: Праці Філологічної секції (2000); Т. 240: Праці Комісії спеціальних (допоміжних) історичних дисциплін, 2000; Т. 241: Праці Комісії архітектури та містобудування та Т. 242: Праці Секції етнографії і фольклористики, 2001; Т. 243: Праці Історично–філософської секції та Т. 244: Праці Археологічної комісії, 2002; Т. 245: Праці театрознавчої комісії та Т. 246: Праці Комісії спеціальних (допоміжних) історичних дисциплін, 2003; Т. 271: Праці Комісії спеціальних (допоміжних) історичних дисциплін, 2018.

Про вихід у 1993 р. ювілейного 225–тому “Записок НТШ” (Праць історично–філософської секції), присвяченого пам’яті Івана Крип’якевича – довголітнього голови цієї секції, проінформував “Вісник НТШ”¹⁷. Структурно том поділяється

¹⁶ Купчинський О. Вступне слово. 25 томів *Записок Наукового товариства імені Шевченка у відновленому в Україні товаристві 1990–2003*: бібліографічний покажчик. Томи ССXXI–ССXLV / уклад. Василь Майхер; відп. ред. О. Купчинський. Львів, 2003. С. 3.

¹⁷ Нові видання НТШ. Вийшов черговий 5–й том “Записок НТШ” (т. ССXXV). *Вісник НТШ* (Львів). 1993. Осінь–зима (чис. 6/7). С. 27.

три розділи – статті, матеріали, критика і бібліографія. Розділ “Статті” вміщує дослідження з археології та історії. Археологія репрезентована працями відомих українських вчених О. Черниша, Т. Мовші, В. Барана, Б. Томенчука, М. Филипчука, у яких висвітлено історичне минуле території України від епохи палеоліту до часу розселення слов’ян. Актуальні проблеми історії розглядають М. Лабунька, О. Пріцак, М. Брайчевський, Я. Дашкевич, М. Богачевська–Хом’як.

271-й том “Записок НТШ” (з часу відновлення НТШ в Україні вже 50-й) присвячено спеціальним (допоміжним) історичним дисциплінам й вміщує 37 наукових статей і повідомлень. У томі презентовані наступні допоміжні історичні дисципліни: архівознавство, джерелознавство, дипломатика, хронологія, сфрагістика, філігранологія, геральдика, вексилологія, нумізматика, генеалогія, історична географія, топографія, адміністративно–територіальна структура поділу земель ¹⁸.

Започатковані у 1892 р. “Записки НТШ” у 2022 р. отримали 275-й том (Комісія спеціальних (допоміжних) історичних дисциплін) цього найпрестижнішого за усі часи українознавчого серійного збірника, що вивів на шлях наукової вічності його довголітній редактор (1895–1913) Михайло Грушевський.

Упродовж сучасного видавничого періоду у товаристві започатковані нові категорії серійних видань. Здобутки вчених в ділянці негуманітарних наук публікуються у своєрідному негуманітарному аналогу “Записок НТШ” – у **“Працях НТШ”** (1997–2023), де вже з’явилися 73 томи з різних галузей знань. За час свого існування серія отримала визнання наукової спільноти, оскільки вдало поєднувала здобутки фундаментальних і прикладних досліджень, історичні, гострі та актуальні теми вітчизняної науки та репрезентувала відомі та невідомі постаті видатних вітчизняних та закордонних учених. У серії друкували як праці численних наукових дисциплін, так і збірники окремих комісій, як-от:

¹⁸ [Купчинський Олег]. О. А. З’явився друком CCLXXI том “Записок НТШ”. *Вісник НТШ* (Львів). 2019. Весна–літо (чис. 61), С. 19–20.

“Лікарський збірник” (1992, 1994, 1995, 1996, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, усього 11 томів), “Фізичний збірник” (1993, 1996, 1998, 2001, 2002, 5 томів), “Екологічний збірник” (1999, 2001, 2003, усього три томи), а також збірники, пов’язані з проведеними конференціями і конгресами. Так, до Третього Конгресу українців у Харкові (1996) підготовлено збірник “Український правопис та наукова термінологія: історія, концепції та реалії сьогодення”, який є вислідом тривалих дискусій у двох філологічних комісіях НТШ і призначений не лише для стимулювання наукової дискусії, але й для декларування наших позицій з цих питань ¹⁹.

Що стосується тематичного наповнення “Лікарського збірника”, то перший том був присвячений 130-тій річниці від дня народження засновника цього видання – Євгена Озаркевича; другий том вийшов як біографічний збірник “Українські лікарі” Павла Пундія, що охоплює біографічні нариси про українських лікарів Галичини та діаспори до 1994 р. включно; третій том був присвячений актуальним проблемам української медицини та її історії; четвертий том висвітлює постать Романа Осінчука як лікаря та автора друкованих статей з історії української медицини; п’ятий том збірника поміщує другий том видання “Українські лікарі” з біограмами медиків діаспори; шостий том репрезентує постать жінки-лікаря Софії Парфанович–Волчук; сьомий том подає ґрунтовну інформацію про наукову і громадську діяльність Євгена Озаркевича ²⁰.

Серед томів окремих наукових дисциплін представлено: Т. 1. Геологія, геофізика, хімія, біохімія, матеріалознавство, механіка матеріалів (1997), Т. 2. Матеріалознавство і механіка матеріалів, хімія, медицина, екологія, екологічні технології (1998), Т. 3. Екологічний збірник на пошану Андрія Созонтовича

¹⁹ Звітна доповідь голови НТШ О. Романіва загальним звітно-виборним зборам 21 грудня 1996 р. Науково-видавнича діяльність. *Хроніка НТШ* / уклад.: О. Романів, Н. Гумницька. Рік 1996. Львів; Нью-Йорк; Торонто, 1997. Чис. 88. С. 80–81.

²⁰ Пундій П. Діяльність Лікарської комісії Наукового товариства імені Шевченка у Львові та Нью-Йорку. *125 років Наукового товариства імені Шевченка: зб. наук. праць і матеріалів, присвячених Ювілею Товариства* / відп. за вип. О. Купчинський. Львів, 2001. С. 78. (Праці Сесій, Конференцій, Симпозіумів, “Круглих столів” НТШ у Львові; т. 12).

Лазаренка (1999), Т. 4. Студії з поля історії української науки та техніки (2000), Т. 5. Геологічний збірник на пошану Северина Пастернака (2001), Т. 6. Матеріалознавство і механіка матеріалів (2001), Т. 7. Екологічний збірник–2: Екологічні проблеми природокористування та біорозмаїття Львівщини (2001), Т. 8. Геофізика (2002), Т. 9. Матеріалознавство і механіка матеріалів: збірник на пошану академіка Ярослава Підстригача. До 75-річчя з дня народження (2003), Т. 10. Хімія та біохімія (2003), Т. 11. Географія: матеріали Міжнародної наукової конференції “Актуальні проблеми географічного українознавства на зламі тисячоліть (до 100-річчя від дня народження Володимира Кубійовича)”. Львів, 7–8 листопада 2000 року (2003), Т. 47, 49, 50, 52, 54, 55, 57, 59, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 69, 71, 72: Медичні науки (2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023), Т. 33, 40, 53, 56, 60, 62, 66, 68, 70, 73: Хімічні науки (2013, 2014, 2015, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023). Структура видань змінювалась у процесі накопичення видавничого матеріалу від сукупності кількох наукових напрямів в одному збірнику на початках відновленого товариства до більш спеціалізованих та вузьких наукових дисциплін на сучасному етапі.

На т. 4. “Праць НТШ” “Студії з поля історії української науки та техніки” (2000) у “Віснику НТШ” з’явилась рецензія під назвою “Важливий підсумок досліджень з історії української науки і техніки”²¹. Рецензент називає працю “наслідком копіткої творчої праці науковців, згуртованих у київській Комісії історії науки і техніки”. Збірник охоплює різні аспекти наукової історіографії, що стосуються історичного розвитку науки і техніки в Україні, переважно у її східному підросійському ареалі, й пізніше у межах УРСР. У ньому розкриті маловідомі сторінки початкового етапу розвитку математичних і природничих наук у Харківському і Київському університетах ХІХ ст., пов’язані з іменами С. Вижевського, Г. Гречини, О. Тихомандрицького, М. Дяченка, М. Максимовича,

²¹ [Романів Олег]. Оглядач. Важливий підсумок досліджень з історії української науки і техніки. *Вісник НТШ* (Львів). 2001. Весна (чис. 25). С. 33.

а також горезвісні сторінки розгрому науки в Українській академії наук кінця 20-х – 30-х років XX ст.

У серії **“Збірники Секцій і Комісій НТШ”** друкували збірники: **географічної комісії** – “Академік Степан Рудницький – основоположник української географічної науки: збірник наукових праць” (1994), “Історія української географії і картографії: матеріали наукової конференції, присвяченої 95-річчю від дня народження професора Володимира Кубійовича (Тернопіль, 25–26 грудня 1995 р.)”, “Історія Української географії. Всеукраїнський науково-теоретичний часопис” / Вип. 1–2, вип. 3–6 (2000–2002);

екологічної комісії – “Рослинність заповідника “Розточчя”: ідентифікація сучасного розмаїття фітоценозів” (1997), “Рослинність заповідника “Розточчя”: класифікація методом Браун–Бланке” (1999), “Флора Прикарпаття” (2000) (усі – авторства В. Ткачика);

економічної комісії – “Джерела економічної україністики” (1993);

історичної та археографічної комісій – Матеріали засідань історико-філософської секції) (1994, 1999), Матеріали засідань історичної та археографічної комісії (1994);

комісії інформатики та кібернетики – Костирко В., Кульчицький І. “Про кодування букв української абетки та програмне забезпечення для використання її на персональних комп’ютерах” (1990), “Проблеми українізації комп’ютерів: тези доповідей конференції” (1991), “Україномовне програмне забезпечення: тези доповідей” (1994, 1995);

комісії історії науки і техніки – “Історія української науки: сучасна оцінка минулого: матеріали міжнародної конференції “Трансформація наукових систем в країнах з перехідною економікою і роль науки в суспільстві, що змінюється” (1998), “Історія української науки на межі тисячоліть: збірник наукових праць” (1999–2001);

комісії книгознавства та бібліографії – “Бібліотека Наукового товариства ім. Шевченка: книги і люди: матеріали круглого столу” (1996), “Іван Омелянович Левицький: збірник наукових праць” (2002);

комісії матеріалознавства і механіки матеріалів – “Основні напрями досліджень в галузі матеріалознавства: тези доповідей першої наукової сесії Комісії матеріалознавства” (1990), “Фізико-хімічна механіка композиційних матеріалів: анотація доповідей I-го Міжнародного симпозіуму ФХМКМ-93” (1993), “Investigations on Fracture, Strength and Integrity of Materials and Structures. A View from the Eastern Europe” (1993), “Українське матеріалознавство”. Том 1, 2 (1994, 1996);

славістичної комісії – “Славістичні студії. Т. 1: Матеріали V-го Міжнародного славістичного колоквиуму” (1997);

хімічної комісії – “Теоретичні проблеми хімії” (1993), “Львівські хімічні читання: тези доповідей науково-практичної конференції” (1995, 1997, 1999, 2001);

У серії **“Праці Сесій, Конференцій, Симпозіумів, “Круглих столів” НТШ”** вийшло друком 15 томів. Серед них – матеріали наукового симпозіуму “Т. Шевченко і українська національна культура” (1990), збірник наукових праць і матеріалів першої наукової сесії НТШ “Наукове товариство ім. Шевченка і українське національне відродження” (1992, редактор – О. Купчинський), збірник матеріалів першого круглого столу істориків “Проблеми дослідження історії України” (1993, відповідальні редактори – Я. Грицак, Я. Дашкевич), збірник наукових праць і матеріалів міжнародної ювілейної конференції, присвяченої 125-й річниці від дня народження М. Грушевського “Михайло Грушевський” (1994, відповідальний редактор – О. Купчинський), збірник матеріалів круглого столу істориків України “Формування української нації: історія та інтерпретації” (1995, упорядники Я. Грицак, О. Дзеджора), матеріали засідань мовознавчої комісії та комісії всесвітньої літератури “Український правопис і наукова

термінологія: історія, концепції та реалії сьогодення” (1996, відповідальний редактор – О. Купчинський), збірник доповідей та повідомлень Восьмої наукової сесії НТШ “Економіка України: минуле, сучасне і майбутнє” (1997, упорядники С. Злупко, І. Грабинський), збірник доповідей і повідомлень наукових сесій і конференцій НТШ у Львові “З історії Наукового товариства ім. Шевченка” (1998, редактор О. Купчинський), збірник наукових праць і матеріалів, присвячений ювілею товариства “125 років Наукового товариства ім. Шевченка” (2001, відповідальний редактор О. Купчинський), “Олександр Барвінський (1847–1927): матеріали конференції, присвяченої 150–річчю від дня народження Олександра Барвінського (Львів, 14 травня 1997 р.). Історично-філософська секція” (редкол. М. Гнатюк, О. Купчинський, О. Романів) (2001) ²².

“Вісник НТШ” повідомив про свій видавничий здобуток – вихід збірника “Олександр Барвінський (1847–1927)”, у якому вміщені матеріали доповідей, що були виголошені на ювілейній конференції до 150–річчя від дня його народження. Вони охоплюють різні аспекти життя і творчості О. Барвінського: життєвий шлях, політичну діяльність, літературознавчу спадщину, культурологічні грані, працю в НТШ, взаємини з видатними сучасниками, вичерпну бібліографію праць та досліджень про цього діяча. Представлений збірник – найповніша за усі часи праця про О. Барвінського й водночас перша успішна спроба неупередженого погляду на цю видатну особистість нашої історії та культури, а також нове бачення постаті О. Барвінського, що засвідчує його особливе місце в історичному пантеоні української нації ²³.

У серії “Українознавча Бібліотека НТШ” (1991–2023), що покликана виконувати важливі суспільні та наукові функції, з’явилися монографії чільних

²² Олександр Барвінський (1847–1927): матеріали конференції, присвяченої 150–річчю від дня народження Олександра Барвінського (Львів, 14 травня 1997 р.). Історично-філософська секція / редкол.: М. Гнатюк, О. Купчинський, О. Романів. Львів, 2001. 207 с. (Серія “Праці Сесій, Конференцій, Симпозіумів, “Круглих столів” НТШ”; чис. 11).

²³ Важлива збірна праця про Олександра Барвінського. *Вісник НТШ* (Львів). 2001. Зима (чис. 26). С. 39.

учених товариства, а також праці з актуальних проблем української історії та культури. Редактори анонсували, що у ній “публікуватимуться незаслужено забуті або свідомо замовчувані праці відомих українознавців минулого, дослідження сучасних зарубіжних авторів, які через різні обставини залишаються недоступними українському читачеві, а також дослідження, підготовлені для цієї серії”²⁴. Відкриває серію книга діаспорних фахівців Аркадія Жуковського та Ореста Субтельного “Нарис історії України” (1991, чис. 1) (за редакцією Я. Грицака та О. Романіва), що на початку 1990-х років через нестачу незаангажованої історії України пера вітчизняних авторів виконувала функції шкільного підручника з об’єктивним розглядом історичних подій у хронологічному розрізі від праісторії до сучасності (розділи “Праісторія і рання історія”, “Княжа доба”, “Україна за литовсько-польської і польсько-козацької доби”, “Доба козацько-гетьманської держави”, “Україна в складі Російської і Австро-Угорської імперій. Національне відродження України”, “Державне відродження України (Українська держава 1917–1920 рр.”, “Україна між двома світовими війнами”, “Україна під час Другої світової війни”, “Україна після Другої світової війни” 1945–1990). Нарис вигідно відрізняється від праць інших істориків тим, що його автори доводять виклад історичних подій до найновішого часу, а також посиленою увагою до національно-визвольних змагань українського народу XVIII–XX ст. як найбільш сфальсифікованих в радянській історіографії й осмисленням української історії у європейському та світовому контексті. Видання користувалось неабиякою популярністю серед читачів й витримало три накладу (1991; 1992; 1993).

Видавнича політика цієї серії була спрямована на друк наукових досягнень дослідників України, а також спадщини представників української діаспори у світі. Серед авторів – знані історики й мовознавці в Україні та діаспорі: Я. Падох “Трунтове судочинство на Лівобережній Україні у другій половині XVII–XVIII ст.” (1994, чис. 2) (за редакцією О. Купчинського), В. Косик “Україна і Німеччина

²⁴ Від редакторів. Жуковський А., Субтельний О. Нарис історії України. Львів, 1991. С. 3.

в Другій світовій війні” (1993, чис. 3) (за редакцією О. Купчинського), С. Ріпецький “Українське Січове Стрілецтво” (1995, чис. 4) (за редакцією О. Романіва), Й. Дзендзелівський “Українське і слов’янське мовознавство: збірник праць” (1996, чис. 6) (за редакцією О. Купчинського), Ю. Шевельов “Внесок Галичини у формування української літературної мови” (1996, чис. 7), О. Домбровський “Студії з ранньої історії України” (1998, чис. 9) (редактори Л. Винар, О. Купчинський), Л. Рудницький “Іван Франко і німецька література” (2002, чис. 10) (за редакцією О. Купчинського), Л. Шанковський “Українська Галицька армія” (1999, чис. 13) (редактор О. Романів), М. Сич “Українська кооперація в Галичині під час II Світової війни” (1999, чис. 14), “Листування Степана Рудницького” (упорядник П. Штойко, 2006, чис. 19), О. Романів, І. Федущак “Західноукраїнська трагедія 1941” (2002, 2003, чис. 18) (видано спільно з Фундацією Українського Вільного Університету в США), Н. Супрун–Яремко “Музикознавчі праці” (2010, чис. 27), М. Крикун “Подільське воєводство у XV–XVIII століттях: статті і матеріали” (2011, чис. 30), “Крізь століття: студії на пошану Миколи Крикуна з нагоди 80–ліття” (2012, чис. 33), “Взаємне листування Михайла Грушевського та Мирона Кордуби” (упоряд., автор вступних розділів і наук. коментаря О. Купчинський) (2016, чис. 43), О. Лосик “Феномен свободи і французький постмодернізм” (2016, чис. 46), В. Проскурняк “Суспільно-політична на наукова діяльність Осипа Маковея: монографія; Біобібліографічний показчик” (2018, чис. 49).

“Музикознавчі праці” Надії Супрун–Яремко отримали схвальний відгук наукової громадськості на сторінках “Вісника НТШ”²⁵. Рецензентка влучно зазначила, що наукове видання виразно окреслює коло основних дослідницьких інтересів авторки – музична творчість Г. Хоткевича, традиційна пісенна традиція українців Кубані, носіїв козацького духу – батьківщини Н. Супрун, досвід популяризаторів пісенної творчості регіону, зокрема О. Кошиця, методу

²⁵ Очеретовська Н. [Рецензія]. *Вісник НТШ* (Львів). 2012. Весна–літо (чис. 47). С. 61–62. Рец. на кн.: Супрун–Яремко Н. *Музикознавчі праці*: [зб. наук. ст.]. Рівне: Видавець О. Зень, 2010. 573 с. (Серія “Українознавча Наукова Бібліотека НТШ”; чис. 27).

поліфонічного аналізу звукової тканини творів різних епох, жанрів та стилів, творчі портрети музикантів, з якими перетинались професійні шляхи.

На книгу М. Крикуна надійшла ґрунтовна рецензія у “Вісник НТШ”²⁶. Її авторка, Оксана Вінниченко, охарактеризувала доробок відомого історика як добротне, кілька десятилітнє дослідження ранньомодерної історії Поділля. Збірка охоплює статті і матеріали, присвячені питанням адміністративно-територіального устрою та історії населення регіону, у хронологічному відрізку від створення Подільського воєводства у XV ст. до його ліквідації у 1793 р. Збірник, на думку рецензентки, є вдалим підсумком тривалих наукових пошуків М. Крикуна з історії Поділля, репрезентуючи читачеві цілісний образ обраної проблематики. Книжка побудова за чіткою математичною логікою, оскільки більша частина статей доповнена складними і високоякісними таблицями, а самі праці базуються на оригінальному, виявленому дослідником в архівах різних країн, джерельному матеріалі.

З приводу ювілею вийшов у світ науковий збірник “Крізь століття: студії на пошану Миколи Крикуна з нагоди 80–ліття”, рецензію на який вмістив у “Віснику НТШ” Андрій Фелонюк²⁷. Збірник вміщає вступну статтю Олексія Вінниченка з оглядом дослідницького доробку ювіляра щодо пізньосередньовічної та ранньомодерної історії України (аграрна історія, історична демографія, історична географія, адміністративно-правовий устрій українських земель, історія Поділля, Брацлавщина та загалом Правобережної України, історія правобережного козацтва), перелік праць М. Крикуна за 2002–2012 роки, що є продовженням бібліографії вченого попередніх років²⁸, а також 35 статей і матеріалів,

²⁶ Вінниченко О. [Рецензія]. *Вісник НТШ* (Львів). 2011. Осінь–зима (чис. 46). С. 74–75. Рец. на кн.: Крикун М. Подільське воєводство у XV–XVIII століттях: статті і матеріали. Львів, 2011. 733 с. (Серія “Українознавча Наукова Бібліотека НТШ”; чис. 30).

²⁷ Фелонюк А. [Рецензія]. *Вісник НТШ* (Львів). 2013. Весна–літо (чис. 49). С. 84–85. Рец. на кн.: Крізь століття: студії на пошану Миколи Крикуна з нагоди 80–ліття. Львів, 2012. 643 с. (Серія “Українознавча Бібліотека НТШ”; чис. 33).

²⁸ Вінниченко О. Бібліографія праць професора Миколи Крикуна. *Вісник Львівського університету*. Сер.: Історична. Львів, 2002. Вип. 37, ч. 1. С. 57–66.

підготовлених колегами, друзями й учнями ювіляра, котрі представляють наукові осередки Львова, Києва, Дрогобича, Луцька, Острога, Кременця, Одеси, Любліна, Варшави.

Видання “Взаємне листування Михайла Грушевського та Мирона Кордуби” за упорядкування Олега Купчинського було прорецензовано у “Віснику НТШ”²⁹ і оцінене як корпусна публікація епістолярних джерел й вагомий внесок у вивчення життя та творчості двох знакових українських інтелектуалів. Книга стала окрасою відзначення ювілейного року М. Грушевського та М. Кордуби, лише на 10 років молодшого за свого вчителя.

Книга Орести Лосик, у якій йдеться про явище постмодернізму на ґрунті франкофонного простору, також стала об’єктом рецензування у “Віснику НТШ”³⁰. В її основі лежить дослідження взаємозв’язку між свободою як унікальним ціннісним феноменом існування людини, культури й цивілізації та постмодернізмом у теоретичній і прикладній площинах, що засвідчив несподівані способи емансипації думки та уяви.

Видання В. Проскурняк отримало фахову рецензію у “Віснику НТШ”³¹, де йшлося про актуальність біографічних студій, які допомагають повернути із забуття імена творців нашої історії. Рецензентка констатує, що поставлене перед собою амбітне завдання – комплексно й систематично дослідити роль Осипа Маковея у суспільно-політичному та культурному житті західноукраїнських земель, дослідниця успішно виконала.

²⁹ Тельвак В. [Рецензія]. *Вісник НТШ* (Львів). 2017. Осінь–зима (чис. 58). С. 107–108. Рец. на кн.: *Взаємне листування Михайла Грушевського та Мирона Кордуби* / упоряд., авт. вступних розділів і наук. коментаря О. Купчинський. Львів, 2016. 422 с. (Серія “Українознавча Наукова Бібліотека НТШ”; чис. 43).

³⁰ Косин С. [Рецензія]. *Вісник НТШ* (Львів). 2017. Осінь–зима (чис. 58). С. 109–111. Рец. на кн.: Лосик О. *Феномен свободи і французький постмодернізм*. Львів, 2016. 302 с. (Серія “Українознавча Наукова Бібліотека НТШ”; чис. 46).

³¹ Середяк А. [Рецензія]. *Вісник НТШ* (Львів). 2019. Весна–літо (чис. 61). С. 115–117. Рец. на кн.: Проскурняк В. *Суспільно-політична на наукова діяльність Осипа Маковея: монографія; Біобібліографічний показчик* / наук. ред. Б. Якимович. Львів, 2018. 334 с. (Серія “Українознавча Наукова Бібліотека НТШ”; чис. 49).

Серія включала не лише монографічні дослідження, а й словники, як-от “Словник львівської говірки першої третини ХХ ст.” Маріанни Мовної (2013, чис. 38), створений на підставі записів від респондентів-львів’ян, носіїв живої мовленнєвої традиції, здійснених у 1999–2004 роках й зв’язаних з лексикографічними даними словниково-діалектологічних праць. У словнику зібрано, упорядковано та систематизовано в алфавітному порядку львівську говірку першої третини ХХ ст., розкрито семантику лексики мешканців довоєнного Львова, що повертає із забуття архаїчний та маловідомий нині пласт міської лексичної культури. Рецензентка Ольга Харчишин на сторінках часопису “Дзвін” влучно зауважила, що словник з його чудовими старими світлинами, добротним добром матеріалу, що спонукає читача до теплих спогадів, розваг, пісень, звичаїв, смаків та запахів як вияву львівської ідентичності, створює нові життєві контексти словам львівської говірки³².

Останнім часом у серії виходили монографічні праці біографічного спрямування провідних дослідників, наприклад Романа Гайди та Романа Пляцка “Іван Пулюй: життя і творчість” (2019, чис. 50), що проливає світло на життєвий і творчий шлях й науковий доробок незаслужено недооціненого першовідкривача Х–променів.

Неперервний характер має теж випуск нових праць у серіях “**Визначні Діячі НТШ**” та “**Мемуарна Бібліотека НТШ**”. У серії “Визначні діячі НТШ” (1994–2018) (відповідальні редактори – О. Романів, О. Купчинський) започатковано друк життєписно-бібліографічних нарисів із бібліографічним показником праць провідних науковців-дійсних членів НТШ у діаспорі, зокрема “Іван Горбачевський” Івана Головацького (1995, чис. 1), “Степан Рудницький” Павла Штойка (1997, чис. 2), “Василь Сімович” Марії Білоус й Зеновія Терлака

³² Харчишин О. Нехай не змовкає львівська говірка! *Дзвін* (Львів). 2014. Січ. (чис. 1). С. 137–139. Рец. на кн.: Мовна М. Словник львівської говірки першої третини ХХ ст.: близько 3 500 слів. Львів, 2013. 160 с. (Серія “Українознавча Наукова Бібліотека НТШ”; чис. 38).

(1995, чис. 3), “Євген Юлій Пеленський” (1994, чис. 4), “Олекса Горбач” Ярослави Закревської (1995, чис. 5), “Іван Огієнко” Зіновія Тіменика (1997, чис. 6), “Іван Пулюй” Романа Гайди й Романа Пляцка (1998, чис. 7), “Іван Фещенко–Чопівський” Олега Романіва та Ірини Богун–Чопівської (2000, чис. 8), “Іван Раковський” Івана Головацького (2004, чис. 9), “Кирило Студинський” Уляни Єдлінської (2006, чис. 10), “Максим Музика” Ірини Даценко (2004, чис. 11), “Тригорій Величко” Павла Штойка (2018, чис. 12). У рамках реалізації багатотомного науково-видавничого проєкту “Визначні діячі НТШ”, товариство готувало, друкувало й передавало в читацький обіг книги про найвидатніших українців ХХ ст.

Автор життєписного нарису про Івана Горбачевського І. Головацький згодом, у статті до 150-ювілею дослідника навів цитату чеського професора К. Кацла, що демонструє незаперечні критерії долучення його постаті до розкриття у серії: “Народилися Ви як українець і як визначний син цього великого народу. Та хоча для свого народу Ви зробили стільки, як мало хто з українців, Ви працювали не тільки для нього. Ваше ім’я записане в анналах віденських, де Ви, молодий, 28-річний вчений, зробили відкриття світового значення – синтез сечової кислоти, а також в анналах празьких, де Ви 35 років були дійсним професором Карлового університету, в якому Ви були ректором, чотири рази деканом, основоположником і завідувачим інституту медичної хімії”³³.

У центрі книжкової серії – проблема історичної пам’яті, особливо актуальна для українського народу, що тривалий час не мав власної державності. Упродовж кількох століть творча праця його достойних представників ставала надбанням інших держав і народів. Більшість вихідців з України, вносячи своїм талантом і працею значний внесок у загальнолюдську наукову і культурну скарбницю, постійно підтримували в іноетнічному середовищі пам’ять про свій народ. Власне це безпосередньо стосується визначних українських науковців, яких доля

³³ Головацький І. Видатна постать української і світової науки: до 150-річчя від народження професора Івана Горбачевського. *Вісник НТШ* (Львів). 2004. Весна–літо (чис. 31). С. 37.

закинула далеко від батьківщини (Берфурт – Горбач, Прага – Горбачевський та Пулюй, Сідней – Пеленський, Вінніпег – Огієнко). Репресій з боку тоталітарної системи зазнали Г. Величко та С. Рудницький, а К. Студинський загинув 1941 р. за нез'ясованих обставин.

Змістове наповнення книжок серії сформовано за наступним уніфікованим принципом: життєпис науковця з виокремленням наукових досягнень, педагогічної діяльності та громадської активності, характеристика наукової та архівної спадщини, публікація окремих розвідок (О. Горбача, І. Раковського, М. Музики), епістолярій (листи В. Сімовича до О. Барвінського, М. Возняка, Б. Грінченка, М. Грінченко, В. Гнатюка, А. Кримського, О. Кобилянської, О. Маковея, В. Стефаника, І. Франка, В. Щурата; листи І. Раковського до О. Барвінського, В. Гнатюка, К. Студинського, Б. Барвінського, І. Бучка; листи Г. Величку від О. Барвінського, М. Величка, О. Маковея, Д. Гладиловича, Ф. Вовка, І. Франка, М. Драгоманова, М. Дюбуа; листи І. Горбачевського до М. Бучинського, М. Драгоманова, О. Барвінського, І. Левицького, Є. Озаркевича, М. Грушевської, Ю. Романчука, В. Гнатюка, І. Глинського, І. Мірчука), спогади (І. Феценка–Чопівського “Хроніка мого життя” та про нього Д. Жука, О. Гринька, М. Петрущка, Я. Тауцького; спогади про М. Музику Р. Осінчука, В. Петруса, Т. Влоха, Е. Фрайфельда, В. Лемехи, М. Кузика, Л. Максимонька, П. Пундія та Я. Ганіткевича; спогади К. Студинського, спогади про Є. Ю. Пеленського сестри Станіслави), вибрана бібліографія, фотоматеріали.

На книжку серії “Іван Феценко–Чопівський” було опубліковано відгук у “Віснику НТШ”, у якому йдеться про підготовку рукопису до друку та його структуру: “Чотири років тривав збір матеріалів. Велика за обсягом праця складається з чотирьох розділів. Два з них – це ретельний огляд творчості вченого, бібліографія праць та хронологія життя. Книга рясно ілюстрована документальними фото, має найповнішу бібліографію праць вченого, а також про

нього”³⁴. Це видання вдалося здійснити завдяки тісній співпраці з його донькою – Іриною Богун–Чопівською.

Авторка книжки “Максим Музика” – голова Лікарської комісії НТШ, професор Ірина Даценко, популяризуючи маловідому постать лікаря та організатора медичного життя в Галичині, дійсного члена НТШ, підготувала розвідку про його життя та діяльність на шпальтах “Вісника”³⁵, щоб повернути його ім’я широкій громадськості.

Монографічне дослідження “Григорій Величко” Павла Штойка присвячено, за словами рецензента Івана Сварника³⁶, одному з основоположників української географічної науки кінця XIX – початку XX ст., життєвий шлях та науковий доробок якого докладно простежує автор праці. Внесок вченого у розвиток української географії і картографії високо оцінили С. Рудницький, В. Кубійович, О. Шаблій.

Усього побачило світ дванадцять випусків життєписів, що послуговували джерельною базою для глибшого дослідження та осмислення наукового доробку цих постатей в Україні.

У 1995 р. було засновано книжкову серію “Мемуарна Бібліотека НТШ”. Видавці (редактори – голова товариства Олег Романів та секретар товариства Олег Купчинський) й упорядники серії “Мемуарна Бібліотека НТШ” (1991–2001) після тривалого панування тоталітарного режиму та засилля його ідеологічної спадщини, зокрема у сфері археографії, у випуску друкованої продукції поставили

³⁴ Перша ґрунтовна праця про діяльність І. Феценка–Чопівського. *Вісник НТШ* (Львів). 2000. Осінь (чис. 24). С. 41.

³⁵ Пундій П., Ганіткевич Я. Максим Музика – повернення імені. *Вісник НТШ* (Львів). 2005. Весна–літо (чис. 33). С. 32.

³⁶ Сварник І. [Рецензія]. *Вісник НТШ* (Львів). 2018. Осінь–зима (чис. 60). С. 91–92. Рец. на кн.: Штойко П. Григорій Величко (1863–1932): життєписно-бібліографічний нарис / відп. ред. О. Купчинський. Львів, 2018. 320 с. (Серія “Визначні Діячі НТШ”; чис. 12).

собі за мету всебічно висвітлювати науковий й науково-популярний мемуарний дискурс, простежуючи спадкоємність традицій у передачі видавничого досвіду, а отже, висвітлювати різні за змістом, часом створення та видово-жанровою характеристикою писемні пам'ятки. За словами О. Купчинського, мемуарна література є важливим джерелом для пізнання часу, у якому вона створена, хоча мемуари (щоденники, записки, автобіографії, подорожні нотатки), безсумнівно, позначені суб'єктивним поглядом його автора на події, але, все ж, багато важать у дослідженні дуже конкретних відомостей, з'ясуванні історичної та культурологічної фактології ³⁷.

За справу видання мемуаристики взялася історично-філософська комісія НТШ, яка на початках своєї діяльності ґрунтовно окреслила засадничі видавничі завдання – видати великої культурно-історичної і пізнавальної цінності мемуари П. Куліша, І. Пулюя, О. Барвінського, Є. Чикаленка, Д. Дорошенка, К. Студинського, К. Левицького, М. Галущинського, А. Чайковського, І. Феценка-Чопівського, М. Грушевського, залишені в рукописах чи видані з купюрами окремими виданнями або фрагментами у періодиці. Планувалось також перевидання спогадів та щоденників Лонгіна Цегельського ³⁸, Івана Кедрина-Рудницького ³⁹, Івана Німчука ⁴⁰, збірника “Західня Україна під большевиками” ⁴¹, первісно оприлюднених за кордоном.

³⁷ Купчинський О. Вступне слово. *Назарук О. Зі Львова до Варшави: утеча перед совітами в пам'ятних днях 2–13 жовтня 1939 року* / упоряд., передм, примітки М. Швагуляка; НТШ. Львів, 1995. С. 5. (Мемуарна Бібліотека НТШ; чис. 1).

³⁸ Цегельський Л. Від легенд до правди: спомини про події в Україні зв'язані з Першим Листопадом 1918 р. Нью-Йорк; Філадельфія : Булава, 1960. 313 с.

³⁹ Кедрин І. Життя – Події – Люди. Нью-Йорк, 1976. *Сучасність*. 1980. № 1.

⁴⁰ Німчук І. 595 днів совєцьким в'язнем. Торонто : Видавництво і друкарня оо. Василян, 1950. 230 с.

⁴¹ Західня Україна під большевиками, IX.1939–VI.1941: зб. / за ред. Мілени Рудницької; НТШ в Америці. Нью-Йорк, 1958. 494 с.

З 1995 р. у серії, що відносились до VI напрямку видавничої діяльності товариства, почали систематично друкуватися джерела з новітньої історії України – рукописи спогадів українських громадських, культурних та наукових діячів (педагогів, письменників, науковців, учасників національно-визвольної боротьби ХХ ст.), пов'язаних із помітними історичними подіями в житті України (вересень 1939 року, наука в Українській РСР 1920–1930-х років, політичний процес 59-ти над молодими членами Другої Екзекутиви ОУН 1940–1941 років, український Львів 1920–1940-х років, хроніка легіону Дружин українських націоналістів 1941–1943 років, подорожі В. Кубійовича як географа післявоєнного часу, рефлексії педагога 1916–1944 років на суспільному тлі).

Упорядниками та редакторами цих видань виступили О. Купчинський, М. Швагуляк, О. Романів, О. Шаблій. Характерними ознаками серії є скромне поліграфічне виконання, притаманне для 1990-х років, і, попри це, глибина змістового наповнення. Як підкреслював О. Романів у звітній доповіді товариства 1996 р., “просто неможливо передати які величезні зусилля горстки людей, зібраних навколо Управи Товариства, стоять за цими усіма виданнями, які неймовірні труднощі створює оплата коштів усіх цих видань”⁴².

У наведеному засадничому теоретичному контексті постала й розвинула видавничу активність ключова серія товариства “Мемуарна Бібліотека НТШ” (1995–2001) гуманітарного спрямування, де побачило світ сім мемуарних видань науково-популярного змісту, що є важливими документальними джерелами до новітньої історії України.

Відкриває серію книга надзвичайно цінних в сенсі вивчення історії Західної України мемуарів Осипа Назарука, що тривалий час зберігалися у фонді ЦДІА

⁴² Звітна доповідь голови НТШ О. Романіва загальним звітно-виборним зборам 21 грудня 1996 р. *Хроніка НТШ* / уклад.: О. Романів, Н. Гумницька. Львів; Нью-Йорк; Торонто, 1997. Чис. 88. С. 75.

України у Львові – “Зі Львова до Варшави”⁴³ (1995, чис. 1), присвячена першій радянській окупації західноукраїнських земель, що проливає світло на загальну ситуацію в захопленому окупантами краї (події осені 1939 р.). Основну тематичну канву тексту О. Назарука (1883–1940) – правника за фахом, публіциста, журналіста, письменника, відомого громадсько-політичного діяча, складає опис особистих подорожніх вражень та рефлексій. На тлі складних воєнних та політичних колізій того часу автор змальовує конкретні події, свідком і безпосереднім учасником яких він був, часто поєднуючи власну автопсію ситуації із загальним аналізом суспільно-політичних явищ, здійснює історичні екскурси, демонструючи при цьому особисте ставлення до актуальних подій та постатей, яких згадує у контексті своєї розповіді (В. Мудрий, І. Кедрин–Рудницький, Р. Дашкевич, К. Левицький, З. Пеленський, К. Студинський, В. Целевич тощо).

Структурно мемуари складаються із 16 тематичних підрозділів, що проєктуються на описувані події захоплення міста більшовиками та локальні відрізки переміщення його автора зі Львова до Варшави з наголосом на враженнях від тих людей, які допомагали здійснити цю небезпечну вимушену мандрівку: “Як Совіти займали Львів”; “Утеча”; “В руках чрезвычайки”; “Exodus Ізраїля”; “Другий раз в руках ГПУ”; “В нашої не своїй сім’ї”; “Чи існує припадок?”; “В найцікавішій з домів”; “Як я передістався через границю”; “До Любліна!”; “Вражіння з Любліна”; “Перший нічліг в селянській хаті”; “В найбільше знищеному місті Гарволіні”; “Їзда на возі з картоплями”; “Найтяжча ніч в богацькому домі”; “Доїздимо до Варшави”.

З точки зору розгляду глобальної історичної тенденції спогади О. Назарука як одиничне (окремої постаті чи історичної одиниці) накладаються на загальне (драматичну долю української інтелігенції, змушеної рятуватися втечею на окуповану Німеччиною територію Польщі). Зазвичай, жанр мемуарної літератури хвибує на повну об’єктивність і безсторонність; не є винятком і текст О. Назарука,

⁴³ Назарук О. Зі Львова до Варшави: утеча перед совітами в пам’ятних днях 2–13 жовтня 1939 року / упоряд., передм., примітки М. Швагуляка; НТШ. Львів, 1995. 96 с. (Серія “Мемуарна Бібліотека НТШ”; чис. 1).

ще надто живий і свіжий за часом написання безпосередньо після описаних подій. Та попри все, його спогади становлять безсумнівний інтерес для дослідника історії Західної України та українського суспільно-політичного життя початку Другої світової війни.

Книжка спогадів українського вченого-правника, етнічного білоруса, дійсного члена НТШ, професора УВАН Лева Окіншевича (1898–1980) “Моя академічна праця в Україні”⁴⁴ (1995, чис. 2) розкриває період життя і праці у Радянській Україні 1920–1930-тих років, що охоплює фрагмент його біографії, тривалістю 16 років. Машинопис спогадів зберігався в архіві довголітнього голови НТШ у США Ярослава Падеха, колеги автора за напрямом наукових студій. Він проливає світло на діяльність Соціально–суспільної секції та наукових інститутів АН УРСР до їх розгрому у середині 1930-тих років.

Лев Окіншевич, закінчивши 1921 р. юридичний факультет Київського інституту народного господарства, працював науковим співробітником Комісії для виучування історії західно–руського та українського права ВУАН, одночасно навчаючись в аспірантурі Науково–дослідної кафедри історії України. З 1929 р. – директор видавництва ВУАН, а від 1931 – заступник секретаря Соціально-економічного відділу ВУАН. На початку 1930–х років зазнав переслідувань і цькувань, що посилювалися після відмови від співпраці з ДПУ. 1933 р. фактично утік з України у Казахстан, обірвавши усі академічні зв’язки. Під час Другої світової війни був мобілізований до радянської армії, потрапив в полон в Україні й 1943 р. разом з німецькими військами виїхав до Німеччини, де працював на правничому факультеті УВУ у Мюнхені. 1949 р. переселився до США (Нью-Йорк), брав участь у діяльності НТШ в Америці, Товариства українських правників. Наукове визнання Окіншевичу принесли його праці з історії державного права, розвитку державно-правових інститутів України–Гетьманщини, проблем методології юридичної науки. Йому належать наукові пріоритети у дослідженні прав, статусу

⁴⁴ Окіншевич Л. Моя академічна праця в Україні / ред. О. Романів; НТШ. Львів, 1995. 88 с. (Серія “Мемуарна Бібліотека НТШ”; чис. 2).

білоруського козацтва, проблем становлення білоруської юридичної термінології⁴⁵.

Мемуари дають уявлення сучасному читачеві про мікроклімат та умови функціонування суспільствознавства у часи становлення радянської системи, трагедію його розгрому сталінським режимом та фактичної заборони українцям займатися національною наукою. Авторський виклад демонструє особисту драму дописувача та драму його найближчого оточення з правничої комісії ВУАН, яке (разом з усією українською наукою) стало заручником тоталітарної системи, що активно формувалась у цей час, а також наводить детальний опис технології поступового нищення вільної думки й перетворення Академії у партійно-бюрократичний апарат, гвинтик і придаток сталінської державної машини. З цією метою проводились масові кампанії цькування окремих наукових праць, їх авторів й цілих дослідницьких напрямків, що таврувались як “вороги народу”. Л. Окіншевич вводить у канву свого наративу термін “полонена наука”, під яким розуміє насильство над вченими, яких ціною фізичного виживання змушували виступати з критикою націоналістичних позицій своїх колег. Виявлялись неіснуючі антидержавні групи в середовищі науковців, як-от справи “Центра Действий”, “Зборів 16-ти”, “Молодої Академії”, “Спілки визволення України”.

Спогади розпадаються на десять тематичних блоків, що змальовують окремі штрихи життя та професійної діяльності мемуариста: “Дещо про себе, з самого початку”; “Часи громадянської війни та визвольних змагань”; “Профспілкова праця й “Молода Академія”; “Аспірантура в Науково-дослідчій катедрі історії України М. С. Грушевського: 1925–1928”; “Спроба здобути посаду викладача історії українського права”; “Білоруські зв’язки”; “Завідування видавництвом УАН”; “Сумні останні роки в Академії. “Полонена наука”; “Зустріч з НКВД. Кінець моєї праці в ВУАН”; “Після Академії: Ніжен – “Прибалхашстрой” – Вязьма”.

⁴⁵ Білокінь С. І. Окіншевич Лев Олександрович. *Енциклопедія історії України*: у 10 т. Київ : Наук. думка, 2010. Т. 7. С. 555.

Мемуари поєднують інформативну насиченість та активну авторську позицію щодо описуваних подій і суспільних процесів з розумінням власної непересічності й повчальності особисто пережитого досвіду. Напевно найкраще і найвлучніше охарактеризував історичну джерельну вартість мемуаристики Л. Окіншевича Ярослав Падох у своїй передмові до неї: “Спомини Льва Окіншевича безумовно краще від усяких сторонніх оцінок представляють цю видатну людину, її шляхотні змагання у науковій праці хоча й протягом дуже короткого та драматичного часу на Україні. Вартість цих коротких біографічних записів автора безсумнівна і буде корисною для сучасного молодого покоління в Україні, якому випав унікальний шанс після десятиліть червоного російського тоталітаризму будувати нову Українську Державу”⁴⁶.

Спогади Любові Комар (1919–2007) “Процес 59–ти”⁴⁷ (1997, чис. 3) розкривають одну із маловідомих на той час сторінок визвольної боротьби українського народу за свою державність на західноукраїнських землях упродовж 1940-х років – молодіжний підпільний опір в умовах сталінських репресій. Українська підпільниця, членкиня УПА Любов Комар народилась 1 листопада 1919 р. у с. Жирівка біля Львова. Була донькою священника Степана Комара та Євдокії Палажій. Навчалася на факультеті германістики Львівського університету. Арештована 11 вересня 1940 р. органами НКВД–НКГБ. У ході “Процесу 59–ти”, названого за числом його учасників, серед яких були Наталя Шухевич, Роман Берест, Михайло Думанський, Роман Дяків, Ганна Боднар, Дарія Коверко, Марта Грицай, Наталія Винників, Олена Волошин та інші, в результаті вироку суду 18 січня 1941 р. була засуджена до смертної кари, що її пізніше замінено на 10 років тюрми та 5 років заслання, завдяки клопотанню Кирила Студинського. На початку нацистсько-радянської війни 22 червня з

⁴⁶ Падох Я. Лев Окіншевич – видатний історик державного права козацької України. *Окіншевич Л. Моя академічна праця в Україні* / ред. О. Романів; НТШ. Львів, 1995. С. 24. (Мемуарна Бібліотека НТШ; чис. 2).

⁴⁷ Комар Л. Процес 59-ти / ред. О. Романів; НТШ. 2-ге виправл. вид. Львів, 1997. 104 с. (Мемуарна Бібліотека НТШ; чис. 3).

групою в'язнів вивезена зі Львова до Бердичева, звідки з наближенням фронту врятувалася. Після повернення була зв'язковою та радисткою УПА. З підходом радянських військ зарахована до групи, котра отримала завдання Проводу відійти на Захід. Влітку 1944 р. група покинула українську землю й утворила на Заході Закордонне Представництво УГВР, яке очолив Мирослав Прокоп, згодом її чоловік. Померла 3 лютого 2007 р. у Нью-Йорку. У 1970 р. у США було видано її спогади, передруковані 1997 р. у серії “Мемуарна Бібліотека НТШ”.

Мемуарний нарис Л. Комар висвітлює перший етап боротьби української молоді та репресій стосовно неї у 1940–1941 роках, що вилився у процес Другої Екзекутиви ОУН, більш відомого як “Процес 59–ти”, учасниками якого стали здебільшого представники студентського середовища Львівського університету. Університет після тривалого панування польського духу почав набувати рис українськості і тим чином привернув посилену увагу органів держбезпеки.

Книжка має автентичний характер та документальну основу, оскільки відповідна кримінальна справа зберігається в архіві СБУ Львівської області у восьми томах ⁴⁸. З приходом нової влади на заході України розпочалася репресивна національна політика, характерна для Східної України 1930–х років – спочатку були розгромлені українські легальні організації і товариства (НТШ, “Просвіта”, “Рідна Школа”, кооперативи, преса), а тоді взяли за нелегальні, зокрема ОУН, яке активно діяло у стінах вищої школи. У вересні 1940 р. почалися перші арешти студентів, яких кидали у в'язницю на Замарстинівській; відкрито слідство, ведене методами радянського правосуддя з застосуванням катувань та принижень. Готувався гучний політичний процес над обвинуваченими у причетності до ОУН, проте поведінка підсудних не сприяла його пропагандистському розголосу.

Спогади Люби Комар сповнені драматичних рядків про мужню поведінку юнаків та дівчат, про жорстокість їх катів, зафіксовано чимало фактів допитів та позиції на них підсудних, окремі з яких обрали тактику заперечення належності

⁴⁸Архів СБУ Львівської області. П–22753.

до лав ОУН, а інші при формальному визнанні (не дивлячись на тортури) не давали конкретних зізнань про людей та організацію. Значне місце на сторінках книжки відлено самому процесу, що відбувався 15–18 січня 1941 р. в залі будинку обласного НКВД на вул. Пелчинській – його ходу, незламній поведінці підсудних, що шокувала навіть бувалих енкаведистів, які вперше зустрілись з організованим опором та недвозначним викликом сталінській системі. Така поведінка не могла залишитись не покараною, а тому, за вироком суду, 42 обвинувачених засуджено до розстрілу, в тому числі 11 дівчат.

Серед засуджених була і Наталя Шухевич (1922–2010), сестра Романа Шухевича (генерала Чупринки), членкиня ОУН, якій присудили 10-річне ув'язнення, але згодом замінили до 5 років уральських таборів. Вона теж залишила короткі спогади (нині зберігаються у Львівському історичному музеї) про свою участь у цьому процесі, у яких засвідчила, що сиділа в одній камері з Любою Комар, Галею Ставарською, Дунькою Ковалюк, Лідою Світлик та іншими дівчатами. Її спомини перегукуються з мемуарами Люби Комар, особливо згадка щодо достойної поведінки підсудних: “Всі тримались дуже мужньо. І коли зачитали вирок, всі дружно заспівали “Ще не вмерла Україна”. Енкаведисти не знали, що робити, кричали “молчать”, але ніхто не слухав і ми доспівали до кінця”⁴⁹.

Важливе історичне значення спогадів Л. Комар чітко окреслив редактор книги О. Романів: “Книга Люби Комар є своєрідною сагою про героїчне покоління. Вона переконує, що на землі, яка виплекала таке покоління, не може вмерти народ, не може загинути його свобода”⁵⁰. Затребуваність цього мемуарного наративу зайвий раз підкреслює його присутність у сучасних виданнях, що висвітлюють історію українського національно-визвольного руху

⁴⁹ Львівський історичний музей (ЛІМ). Фондова група “Пам’ятки визвольних змагань”. Інв. № ПВЗ–1186. С. 4.

⁵⁰ Романів О. Сага про героїчне покоління. *Комар Л. Процес 59-ти* / ред. О. Романів; НТШ. 2-ге виправл. вид. Львів, 1997. 104 с. (Серія “Мемуарна Бібліотека НТШ”; чис. 3).

⁵¹, а також повторне оприлюднення разом з опрацьованими особовими довідками залучених до процесу студентів з архіву ЛНУ ⁵².

Продовжує серію “Мемуарна Бібліотека НТШ” надзвичайно вартісне видання пера професора, активного молодого члена НТШ довоєнних часів, голови Чиказького осередку і найстаршого діяча товариства початку 1990-х рр. Мирослава Семчишина (1910–1999) “З книги Лева: Український Львів двадцятих-сорокових років: спомини” ⁵³ (1998, ч. 4), у якому основну увагу сфокусовано на довоєнному Львові, його українській культурі та її діячах, національних колізіях, побачених крізь призму тогочасних окупаційних режимів. Мемуарист знайомить читача з подіями та постатями, пов’язаними з боротьбою за українськість Галичини під пануванням трьох чужинських влад: санаційної Польщі, “перших советів”, фашистської Німеччини. Книга М. Семчишина, за словами О. Романіва, добре вписувалась в концепцію видавничої серії “Мемуарна Бібліотека НТШ” ⁵⁴, а її автор, який до війни брав активну участь у роботі Філологічної секції НТШ й 14 січня 1940 р. був свідком ліквідації товариства радянською владою, ще встиг побачити свою працю друком ⁵⁵.

Книга споминів складається з чотирьох розділів: “Галичина під Польщею”; “У міжвоєнному Львові”; “В обіймах “серпа і молота”; “Роки німецької окупації”. Перший розділ базується не на особистих рефлексіях автора, а є історичним тлом для опису становища українців у відродженій Польщі – суспільно-політичних та

⁵¹ Дєдик О., Козицький А., Мороз В., Муравський В. Львів. Місто наших героїв : путівник. Львів : Літопис, 2009. С. 223–224.

⁵² Гривул Т., Осередчук О. “Процес 59-ти”: покоління борців та героїв: науково-популярне видання / упоряд. архівних матеріалів: О. Осередчук, Т. Гривул, С. Вікарчук. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2011. 232 с.

⁵³ Семчишин Л. З книги Лева: Український Львів двадцятих-сорокових років : спомини / ред. О. Романів; НТШ. Львів, 1998. 146 с. (Мемуарна Бібліотека НТШ; ч. 4).

⁵⁴ Романів О. Львівські леви повертаються додому. *Семчишин Л. З книги Лева: Український Львів двадцятих-сорокових років: спомини* / ред. О. Романів; НТШ. Львів, 1998. С. 3.

⁵⁵ Мирослав Семчишин: некролог. *Вісник НТШ* (Львів). 1999. Весна (чис. 21). С. 43.

національних умов життя Галичини, шкільництва, науки та освіти, організації українського приватного шкільництва в рамках “Рідної Школи”, “Просвіти” й Українського Таємного Університету у Львові, діяльності НТШ, українського літературного життя.

Другий розділ суголосно з його назвою торкається вже особистих роздумів і вражень спочатку студента Львівського університету, а згодом вже сформованого інтелігента, викладача гімназії й журналіста, особи, не заангажованої до тодішнього революційного політичного дискурсу (ОУН), а прихильника чисельного поміркованого крила українського суспільства, інтереси якого у міжвоєнний період репрезентувало УНДО. Ось як М. Семчишин характеризує ідеологію та політичну практику ОУН: “Фундаментальною була теза, що нація – це абсолютна цінність, і немає вищої мети, як здобуття держави, а політична система в державі має базуватись на владі однієї партії (тобто ОУН) з вождем у проводі. На галицькому ґрунті ця організація, крім пропагандивної акції передовсім серед університетської молоді і старших класів гімназії та свідоміших ремісників, запроваджувала тактику збройної боротьби у формі атентатів на провідних польських діячів, а також саботаж, підпали великопанських маєтків. Такими акціями вона намагалась втримувати українську публічну думку у постійному політичному напруженні”⁵⁶. Мемуарист викладає свою версію подій зі студентського життя міста в його університетські роки, подає спогади про влаштування на працю (у філії УАГ, коректором в концерні “Українська преса”), докладний аналіз журналістського середовища, у якому перебував, а також політичної ситуації перших днів Другої світової війни.

Третій розділ зацікавлює читача детальними, влучними і саркастичними спостереженнями автора про початки перебування більшовицького режиму у Львові та поведінки його представників, виявляючи сприйняття нової системи

⁵⁶ Семчишин Л. З книги Лева: Український Львів двадцятих-сорокових років : спомини / ред. О. Романів; НТШ. Львів, 1998. С. 35.

влади українськими освіченими колами, а також різноетнічними мешканцями тогочасного міського простору.

Четвертий, найбільший за обсягом, розділ присвячено подіям українського суспільного життя періоду німецької окупації, що відзначалась не лише певною толеранцією до українців на відміну від ставлення до поляків та євреїв, але й політичним розчаруванням галичан щодо придушення прагнення до відновлення Української держави, заманіфестованого 30 червня 1941 р. У своїх спогадах М. Семчишин зупиняється як на загальних політичних аспектах життя Генеральної губернії, так і на фактах особистого життєпису (редакторська робота в медійному агентстві “Телепрес”), й проливає світло на походження створення Дивізії “Галичина”, розглядаючи її не як колаборантське утворення, а закономірне продовження прагнень молодого українства до незалежності шляхом збройного чину й мілітарного самовияву.

Розповідь очевидця і учасника багатьох подій суспільного та культурного процесу на західноукраїнських землях має важливу історичну місію: послужити для сучасників джерелом правдивих відомостей про складний політичний шлях галицьких українців від поневоленої нації до утвердження власної держави, довжиною в усе ХХ століття.

Мемуарна розповідь колишнього чотаря легіону “Нахтігаль”, вояка УПА, активного діяча українських ветеранських організацій в діаспорі Мирослава Кальби (1916–2013) “Ми присягали Україні: ДУН 1941–1943”⁵⁷ (1999, чис. 5) стосується буремних подій початку німецько-радянської війни, створення Легіону Дружин Українських Націоналістів, що з висоти часу сприймається як національна легенда й відповідає на багато ключових запитань, що сьогодні сприймаються як джерельна база для історичних досліджень новітньої доби: за яких обставин і як відбувалося формування ДУН, що це був за похід у Західну

⁵⁷ Кальба М. Ми присягали Україні. ДУН 1941–1943 / ред. О. Романів; НТШ. Львів, 1999. 184 с. (Серія “Мемуарна Бібліотека НТШ”; чис. 5).

Україну, що діялось у Львові після відступу більшовиків і якою була роль дунівців у проголошенні Акту незалежності 30 червня 1941 р. та інших?

Безпосередня розповідь учасника подій, члена ДУН, що включали в себе два батальйони з німецькими назвами “Нахтігаль” і “Роланд”, хоча й не претендує на історичні узагальнення, все ж повертає читача до обставин вісімдесятилітньої давнини, тримаючи у пам’яті правдиві образи і факти того часу. Що стосується мотивів створення українських військових формувань у структурі німецької воєнної машини, то вони диктувались прагненням націоналістичних кіл отримати хоча б мінімальний шанс для відновлення державницьких змагань українців у протиборстві двох тоталітарних імперій, з яких фашистська Німеччина з її лиховісною ідеологією все ж сприймалась *volens nolens* як менше зло, силою, що могла вибити більшовицькі орди з українських земель, і яку українці намагались використати в своїх державотворчих аспіраціях.

Мемуари Кальби тематично складаються з двох частин – “ДУН. Курені “Нахтігаль” і “Роланд” й “Ворожі наклепи на ДУН та реалії тогочасних злочинів у Львові”, що піднімають проблеми організації найбільш радикальним і впливовим крилом ОУН українських військових формувань у співдії з німецькими військовими чинниками, статус куренів “Нахтігаль” і “Роланд” як окремих військових одиниць на теренах Галичини й Волині, а згодом і на сході України, вступ дунівців до Львова разом з німецькими військами, що створювало відчуття української військової присутності для мешканців міста та ілюзію певних політичних перемог, що вилилось у проголошенні Акту 30 червня, наводять свідчення про безпідставність звинувачень українців у причетності до масових розправ над євреями і поляками, зокрема розстрілів львівської професури, згодом підтверджені численними показами свідків, матеріалами Нюрнберзького процесу, за результати якого ані “Нахтігаль”, ані дивізія “Галичина” не були визнані воєнними злочинцями, а також сучасними історичними дослідженнями⁵⁸. Тому в

⁵⁸ Боляновський А. Розстріли польських професорів у Львові в липні 1941 року: історичні факти, юридичні звинувачення, політичні інсинуації. *Україна–Польща: історична спадщина і суспільна свідомість*. Львів, 2010–2011. Вип. 3/4. С. 107–146.

контексті сучасних історіографічних студій не слід недооцінювати роль спогадів очевидців, як-от М. Кальби як джерело до новітньої історії державницьких змагань України. До слова, виходу книги передувала публікація фрагментів спогадів у львівській газеті “За вільну Україну”⁵⁹.

Книга О. Шаблія “Мандрівки Володимира Кубійовича”⁶⁰ (2000, чис. 6), що за жанром прирівнюється до мемуарної літератури, вшановує пам’ять вченого-географа, суспільно-політичного діяча, організатора наукового життя НТШ у Європі, визначної особистості, яка залишила чималий слід в історії української культури ХХ ст. у рік, визнаний товариством роком В. Кубійовича (1900–1985), що карбує його 100-літній ювілей. У 2000 р. НТШ вшанувало ювілей В. Кубійовича біографічною статтею професора Олега Шаблія⁶¹.

Вся свідомо діяльність ювіляра тісно пов’язана з товариством: ще у довоєнні роки він плідно працював в середовищі НТШ як дослідник географії, виїхавши на Захід, у статусі Ді-Пі відновлював НТШ в Німеччині, упродовж 16 років виконував обов’язки Генерального секретаря товариства. Його творча робота, зокрема над відомим енциклопедичним проектом, вимагала постійних мандрівок: до війни – здебільшого теренами Карпат і Балкан, у час війни – Східною Україною, під час еміграції, постійно проживаючи спочатку в Баварії, а згодом у Сарселі під Парижем – практично усією Європою (Францією, Іспанією, Великобританією, Швейцарією, Норвегією) та Північною Америкою (США, Канадою). О. Шаблій як знавець архівної, книжкової та мемуарної спадщини В. Кубійовича взявся реконструювати його подорожні враження та зустрічі в них

⁵⁹ Кальба М. Дружини українських націоналістів. *За Вільну Україну*. Львів, 1998. 13 черв. (№ 73). С. 2; 16 черв. (№ 74). С. 3; 18 черв. (№ 75). С. 3; 20 черв. (№ 76). С. 2; 23 черв. (№ 77). С. 3; 25 черв. (№ 78). С. 3; 27 черв. (№ 79). С. 2; 30 черв. (№ 80). С. 3; 2 лип. (№ 81). С. 3; 4 лип. (№ 82). С. 2; 7 лип. (№ 83). С. 3; 9 лип. (№ 84). С. 3; 11 лип. (№ 85). С. 2; 14 лип. (№ 86). С. 3.

⁶⁰ Шаблій О. Мандрівки Володимира Кубійовича. Львів, 2000. 132 с. (Серія “Мемуарна Бібліотека НТШ”; чис. 6).

⁶¹ Шаблій О. Визначний український вчений-енциклопедист. *Вісник НТШ* (Львів). 2000. Осінь (чис. 24). С. 14–15, 17.

з цікавими людьми (З. Кузелею, І. Кошелівцем, родиною Янівих, Ю. Шерехом, О. Тарнавським, С. Яблонською, Е. Андієвською, Л. Плющем, М. Шлемкевичем, Б. Винаром, М. Дольницьким, Ю. Тисом–Крохмалюком, І. Розгоном, П. Біланюком, Я. Падохом, В. Веригую), елітою післявоєнної української діаспори, яка творила сутнісний вектор нашої новітньої історії. “Вісник НТШ” відгукнувся позитивною рецензією на книгу О. Шаблія про В. Кубійовича ⁶².

Український класичний філолог, викладач та директор українських гімназій Чорткова, Городенки, Станіславова, Тернополя і Львова, кращий представник найчисельнішої верстви світської інтелігенції, який захистив докторат у Відні, а згодом в діаспорі – дійсний член НТШ Михайло Ярослав Соневицький (1892–1975) залишив нащадкам “Спогади старого педагога” ⁶³ (2001, чис. 7), що їх зібрав і підготував до друку його колишній учень професор С. Ярема. Фрагменти зі спогадів друкувались раніше на Заході та в Україні ⁶⁴.

У них він змалював рідне село Гадинківці на Поділлі, де його батько був душпастирем та свою майже 30-річну працю (1916–1944), спрямовану на виховання молоді, готової на чин задля народу. Крізь тло мемуарної оповіді постає добрий фахівець, який відзначався методичністю, коректністю, справедливістю та вимогливістю у ставленні до учнів і до себе, урівноваженістю і терпеливістю характеру, що забезпечувало високий рівень викладання. Він не

⁶² [Романів Олег]. Оглядач. Дорогами Володимира Кубійовича. *Вісник НТШ* (Львів). 2001. Весна (чис. 25). С. 33.

⁶³ Соневицький М. Спогади старого педагога / упоряд., післямова й коментарі С. Яреми; НТШ. Львів, 2001. 112 с. (Серія “Мемуарна Бібліотека НТШ”; чис. 7).

⁶⁴ Соневицький М. Мої спогади про відновлення Академічної гімназії у Львові та її організацію в рр. 1941–44. *Ювілейна книга Української академічної гімназії у Львові*. Мюнхен; Філадельфія, 1978. Т. 1. С. 485–487; Соневицький М. Спогади про Гадинківці до Першої світової війни. *Історично-мемуарний збірник Чортківської округи. Повіти: Чортків, Копичинці, Борщів, Заліщики* / ред. О. Соневицька, Б. Стефанович, Р. Дrajньювський. Нью-Йорк; Париж; Сідней; Торонто, 1974. С. 325–333; Соневицький М. Чортківська гімназія. Там само. С. 89–98; Соневицький М. Спогади про дівочу гімназію Рідної Школи в Станіславові в рр. 1924–28. *Альманах Станіславівської землі: зб. матеріалів до історії Станіславова і Станіславівщини*. Нью-Йорк; Торонто; Мюнхен, 1975. С. 307–312; Соневицький М. Спогади старого педагога. *Ювілейна книга української гімназії в Тернополі. До сторіччя заснування 1898–1998* / упоряд. С. Яреми; НТШ, Львівське крайове т-во “Рідна Школа”. Тернопіль; Львів, 1998. С. 201–202.

обмежувався лише основним педагогічним навантаженням, а й суміщав роботу в чоловічій гімназії з викладанням у дівочій гімназії УПТ “Рідна Школа” (Тернопіль), Богословській академії та університеті, науковою працею в Інституті літератури Академії наук (Львів). Скрупульозна педагогічна праця поглинала весь час, не даючи змоги займатися виключно науковою діяльністю, до якої М. Соневицький виявляв схильність, оскільки дописував до преси та видавав книжки про античність.

Основний мемуарний виклад автора доповнюють спогади його дружини Ольги про тогочасне музичне життя, а також колишньої учениці – письменниці і громадської діячки у Канаді Лесі Храпливої–Щур. “Спогади старого педагога” як цінне джерело лягли у скарбничку історії українського шкільництва Галичини міжвоєнної епохи.

Серія “Історичні джерела” охоплює 8 томів: “Володимир Гнатюк: документи і матеріали (1871–1989)” (упоряд. Я. Дашкевич, О. Купчинський, М. Кравець та ін. (1998, т. 1), “Михайло Драгоманов: документи і матеріали 1841–1944” (упоряд. Г. Болотова, І. Бутич, Н. Грабова) (2001, т. 2), “Універсали Івана Мазепи 1687–1709” (упоряд. І. Бутич) (2002, т. 3), “Універсали українських гетьманів від Івана Виговського до Івана Самойловича (1654–1687)” (упоряд. І. Бутич, В. Ринсевич, І. Тесленко) (2004, т. 4), “Акти та документи Галицько-Волинського князівства XIII – першої половини XIV століть: дослідження, тексти” (О. Купчинський) (2004, т. 5), “Універсали Івана Мазепи (1687–1709)”. Ч. 2 (упоряд. І. Бутич, В. Ринсевич) (2006, т. 6), “Литовська метрика. Книга 561. Ревізії українських замків 1545 р.” (підгот. В. Кравченко) (2005, т. 7), “Документи Брацлавського воєводства 1566–1606 рр.” (упоряд. М. Крикун, О. Піддубняк) (2008, т. 8).

Книга “Михайло Драгоманов: документи і матеріали 1841–1944” отримала схвальний відгук у “Віснику НТШ” як найпрестижніша позиція у видавничому доробку товариства за 2001 р. У ній висвітлено основні етапи життя, громадсько-політичної, наукової і видавничої кар’єри відомої постаті, що мала неабиякий

вплив на суспільну думку в Україні, його місце у науковому і літературному процесі до 160-річного ювілею.

Видання “Акти та документи Галицько-Волинського князівства XIII – першої половини XIV століть: дослідження, тексти” отримало розгляд у рубриці “З видавничого доробку” НТШ⁶⁵. Пропоноване дослідження, на думку В. Кравченка, істотно заповнює прогалину в українському і слов’янському джерелознавстві епохи Середньовіччя і є одним із найбільших досягів НТШ в Україні за останні роки.

На книгу “Документи Брацлавського воєводства 1566–1606 рр.” надійшла рецензія у “Вісник НТШ” авторства П. Кулаковського⁶⁶. Рецензент зауважує, що в основу публікації покладено документи приватного архіву родини Пісочинських, частина якого зберігається у відділі рукописів ЛННБУ ім. В. Стефаника (496 одиниць). Публікації передують ґрунтовна передмова М. Крикуна, у якій охарактеризовано адміністративно-територіальний устрій Брацлавського воєводства: окреслено його кордони, правову систему, розглянуто інституції шляхетського самоврядування, наведено поіменні переліки земських і городських урядників. У результаті проведено аналізу документів рецензент прийшов до висновку, що упорядники запропонували найбільш досконалу на сьогодні методику видання документів ранньомодерної доби.

Відроджене НТШ у Львові заснувало ще низку книжкових серій: **“Мистецька Серія”, “Енциклопедії, Словники”** (“Енциклопедія Українознавства: словникова частина: у 10 т.” / гол. редактор В. Кубійович. Париж; Нью-Йорк: Молоде життя, 1955–1984. Перевидання в Україні. Львів,

⁶⁵ Кравченко В. [Рецензія]. *Вісник НТШ* (Львів). 2005. Осінь–зима (чис. 34). С. 40. З видавничого доробку НТШ. Рец. на кн.: Купчинський О. Акти та документи Галицько–Волинського князівства XIII – першої половини XIV століть: дослідження, тексти”. Львів, 2004. 1284 с. (Серія “Історичні Джерела”; т. 5).

⁶⁶ Кулаковський П. [Рецензія]. *Вісник НТШ* (Львів). 2009. Весна–літо (чис. 41). С. 56–58. Рец. на кн.: Документи Брацлавського воєводства 1566–1606 рр. / упоряд.: М. Крикун, О. Піддубняк; відпов. ред. О. Купчинський. Львів, 2008. 1220 с. (Серія “Історичні Джерела”; т. 8).

1993–2003), **“Довідкові видання”** (“Видання Наукового товариства ім. Шевченка. Десять років видавничої діяльності 1990–1999” / уклали: І. Мельничук, О. Романів. Львів, 1999), **“Навчальні посібники та підручники”**, **“Суспільні діалоги”** (від 1995 р.).

У **“Мистецькій Серії”** побачило світ 15 томів праць. Серед них: Д. Блажейовський **“Альбом вишитих ікон”** (1999, т. 1), Д. Блажейовський **“Українські релігійні вишивки”** (2002, т. 2), М. Кристопчук **“Синтез технік монументального мистецтва в храмовій архітектурі”** (2002, т. 3); **“Олекса Сміх–Шатківський. Твори з приватних збірок”** (упоряд. Т. Лозинський, І. Завалій) (2004, т. 4), **“Роман Сельський. Твори з приватних збірок: альбом”** (упоряд. Т. Лозинський, І. Завалій) (2005, т. 5), **“Іван Труш. Твори з приватних збірок: альбом”** (упоряд. І. Завалій, Т. Лозинський, О. Сидор) (2005, т. 7), **“Іван Гречко. Українські колекціонери”** (упоряд. Т. Лозинський) (2006, т. 11), **“Українські Січові Стрільці у боях та міжчассі. Мистецька спадщина”** (упоряд. І. Завалій, О. Кіс-Федорук, Т. Лозинський) (2007, т. 14).

На останній альбом видрукувано рецензію у **“Віснику НТШ”**⁶⁷, присвячену творчості українських митців, котрі були вояками національного військового легіону УСС – учасників **“Пресової Кватири”** та **“Артистичної горстки”**. Автори здійснили ретроспективний зріз національної історії із залученням великого літературного, документального та художнього фактологічного матеріалу. На думку рецензентки, упорядники справедливо наголосили на ідейно–естетичній спрямованості праці митців, представили її багатожанровість, що втілена у живописі та графіці, увиразнили роль творчої еліти у національно-визвольних змаганнях.

⁶⁷ Купчинська Л. [Рецензія]. *Вісник НТШ* (Львів). 2008. Зима–весна (чис. 39). С. 52–53. Рец. на кн.: Українські Січові Стрільці у боях та міжчассі. Мистецька спадщина / упоряд.: І. Завалій, О. Кіс–Федорук, Т. Лозинський. Львів: Національний Музей; Прага: Національна бібліотека Чеської Республіки – Слов’янська бібліотека; Київ: Оранта, 2007. 192 с. (Серія **“Мистецька Серія”**; т. 14).

Важливим пріоритетом НТШ ще з довоєнних часів була українська енциклопедична справа, зокрема було реалізовано тритомний видавничий проєкт “Українська Загальна Енциклопедія” (1933–1936) за редакцією Івана Раковського. З діяльністю в НТШ В. Кубійовича пов'язаний вихід чотирьох багатотомних “Енциклопедій Українознавства” українською та англійською мовами. Саме тому в Україні було здійснено перевидання “Енциклопедії Українознавства” за редакцією В. Кубійовича, а також тривала підготовка низки нових сучасних українознавчих енциклопедичних довідників ⁶⁸. У серії **“Енциклопедії, Словники”** насамперед було перевидано “Енциклопедію Українознавства: у 10 т.” / гол. редактор В. Кубійович. Париж; Нью-Йорк: Молоде життя, 1955–1984. Перевидання в Україні. Львів, 1993–2003 (1993, т. 1, 2), (1994, т. 3, 4), (1996, т. 5, 6), (1998, т. 7), (2000, т. 8, 9, 10), що є справжнім організаційно-видавничим поступом товариства. Завершилася тривала копітка праця з перевидання найкращої дотепер (хоча, в деяких аспектах застарілої) української енциклопедичної праці, яка була результатом творчої праці В. Кубійовича та його колег. Довгий і складний шлях її просування до українського читача був спричинений насамперед фінансовими труднощами, а також технічними проблемами. Енциклопедія, все ж для українського материкового читача залишається найважливішим і найправдивішим енциклопедичним джерелом знань про Україну, хоча й поступається її модерному англійському варіанту “Encyclopedia of Ukraine”. Тому, за словами О. Романіва, НТШ виконало на сучасному етапі свого розвитку важливу місію стратегічного національного значення ⁶⁹.

У 1994 р. у серії вийшов друком “Правописний словник” Григорія Голоскевича, у 1999 р. – “Англо–німецько–французько–український хімічний

⁶⁸ Видання Наукового товариства ім. Шевченка в Україні: десять років видавничої діяльності 1990–1999. Львів, 1999. С. 1–2.

⁶⁹ Романів О. Завершення великого видавничого проєкту НТШ. *Вісник НТШ* (Львів). 2001. Зима (чис. 26). С. 38.

словник” І. Ковальського у 2-х томах. Важливою справою було видання “Практичного словника нормативних висловів” Олександри Сербенської (2002).

У 2012 р. розпочався широкомасштабний видавничий проєкт – “Енциклопедія НТШ”, яка репрезентує цілісний і багатовимірний образ інституції (мету і завдання, структуру, основні видання, персоналії, охоплює історію всіх сфер життя та контакти з різними національними й закордонними науковими установами і навчальними закладами). У передмові О. Купчинського, на той час голови НТШ (2005–2014), сформульовано основні теоретичні засади та видавничі стратегії цього багатотомного книжкового проєкту: “За характером та обсягом охоплених проблем це унікальне, присвячене одній інституції, відомче видання, у якому вміщено понад чотири тисячі різнотематичних та іменних гасел про видатних особистостей української та світової науки. Її поява прискорить освоєння національних форм розвитку історії науки, виявляючи багатогранний потенціал наукової думки минулого та сучасності. Вона водночас закладає основу для написання багатотомної історії НТШ, що є давно назрілим дослідницьким завданням” ⁷⁰. О. Купчинський відіграв провідну роль у відновленні та розвитку товариства, передусім його видавничої діяльності, зокрема як головний редактор “Записок НТШ” (50 томів), редактор трьох томів “Енциклопедії”, кількох десятків книг, що можна розглядати як найбільший науково-видавничий здобуток товариства за 30 років новітньої історії ⁷¹.

У 2014 р. естафету успішної організаційної та видавничої діяльності підхопив новий голова товариства Роман Кушнір. На 2023 р. уже побачили світ п’ять томів енциклопедії (2012. Т. 1: А–Б; 2014. Т. 2: Б–В; 2016. Т. 3: В–Г; 2019. Т. 4: Г–Д; 2022. Т. 5: Д–Ж). На вихід томів 1 і 2 відгукнувся солідною рецензією

⁷⁰ Купчинський О. Передмова. *Наукове Товариство імені Шевченка: енциклопедія*. Київ; Львів; Тернопіль, 2012. Т. 1. С. 7–8.

⁷¹ Кушнір Р., Фелонюк А. *Наукове товариство імені Шевченка: історія, сьогодення, майбутнє. Вісник Національної академії наук України*. Київ, 2019. № 1. С. 64–84.

О. Шаблій ⁷², який цю подію охарактеризував як визначну в інтелектуальному житті Львова останнього часу. “Енциклопедія НТШ” – фундаментальна праця, потужне видання, що об’єктивно висвітлює генезу (передмова і чинники виникнення), суспільну внутрішню і міжнародну обстановку становлення і розвитку, просторово-часове переміщення та інтенсивне відродження української науки у контексті утворення нової Української держави і модерної української нації.

Серія “Довідкові Видання” акумулювала в собі 5 видань: “Видання Наукового товариства ім. Шевченка. 1990–1995” (1996), “Наукове товариство ім. Шевченка: довідник” (1997), енциклопедичний довідник “Дипломатія сучасної України” (1997), “Видання Наукового товариства ім. Шевченка. Десять років видавничої діяльності 1990–1999” (1999), “Друковане слово Прикарпаття: каталог книжкових видань 1990–2000” (2001).

У серії “Навчальні Посібники та Підручники” надруковано видання: Ю. Залізник “Мікроекономіка” (1997, чис. 1), “Матеріалознавство: лабораторний практикум” (1997, чис. 2), “Практикум з курсу “Українська мова в засобах масової інформації” (1998, чис. 3).

Серія “Суспільні Діалоги” включає видання: О. Романів “Яку державу будує Україна?” (1995, чис. 1), О. Романів “Чи стане Україна українською?” (1998, чис. 2), Г. Корійчук “Чи будемо й далі терпіти зневагу та приниження?” (2000, чис. 3), І. Дзюба “Сучасна мовна ситуація в Україні” (2000, чис. 4).

Нещодавно засновано нову видавничу серію **“Національна Пам’ять у Перекладознавстві”** (від 2017 р.), у якій побачили світ чотири випуски, серед яких: Г. Майфет “Вибрані розвідки з перекладознавства” (2017, вип. 1), “Роксолана Зорівчак: з любов’ю до науки та життя” (2021, вип. 2).

⁷² Шаблій О. Книга книг Наукового товариства ім. Шевченка. *Вісник НТШ* (Львів), 2016. Весна–літо (чис. 55). С. 90–92.

2. ПОЗАСЕРІЙНІ КНИЖКОВІ ВИДАННЯ

Крім серійних книжкових видань, накладом товариства вийшов ряд несерійних видань (20 назв): “Нарис історії Наукового товариства ім. Шевченка 1873–1949” В. Кубійовича (1991), “Лінгвістичний атлас” Й. Дзендзелівського (1993), “Листування українських славістів з Францем Міклошичем” (опрацювання О. Купчинського, 1993), “Народовбивство в Україні: офіційні матеріали про масові вбивства у Вінниці” (1995), “Федеральна резервна система США” (1996), “Великі роковини: до 200-ліття українського мовного відродження” (1997), “Дрогобиччина – земля Івана Франка: збірник географічних, історичних, етнографічно-побутових матеріалів та мемуарів”, т. 4 (редактор – М. Шалата) (1997), “Політична провесінь Галичини: до 150-річчя заснування Головної Руської Ради” (1998), “Українські жіночі студії: історіографія та історіософія” О. Маланчук–Рибак (1999), “Нарис історії Наукового товариства ім. Шевченка в Європі” А. Жуковського (2000), “Коломийка з села Верхня” (2000), “Сокальська Гімназія: пропам’ятна книга” (2001), Сокальська гімназія: пропам’ятна книга (2001), “Національний гімн “Ще не вмерла Україна” та інші українські гимнові пісні” В. Трембіцького (2003), “Микола Лисенко і Станіслав Людкевич” Я. Якуб’яка (2003), “Спадковість людини” З. та О. Служинських (2012).

На книгу “Сокальська гімназія: пропам’ятна книга” поступила розлога рецензія у “Вісник НТШ”⁷³, що характеризує її як п’ятсотсторінковий збірник, який в усій своїй повноті представляє маловідомий українському суспільству феномен Сокальської гімназії. Книга – продукт тривалої праці ентузіастів, колишніх абсолювентів 1941–1944 рр., коли навчальний заклад діяв в умовах німецької окупації як державна гімназія з українською мовою викладання.

⁷³ Канюк Й. Сокальська гімназія – погляд крізь призму століття. *Вісник НТШ* (Львів). 2002. Весна (чис. 27). С. 31–32. З нових видань НТШ. Рец. на кн.: Сокальська гімназія: пропам’ятна книга / редкол.: Й. Канюк, М. Кульчицький, В. Медицька та ін. Львів; Сокаль, 2001. 504 с.

Видання – це суттєвий внесок до історії західноукраїнського шкільництва, що представляє значний пласт суспільної історії та культури Сокальщини.

І. Семків зробила огляд книги З. та О. Служинських у “Віснику НТШ” ⁷⁴. Підручник присвячено проблемі спадковості людини, зокрема впливам генетичних факторів на виникнення хвороб, а також описам фенотипів із порушенням хромосомного комплексу. Окремий розділ ілюструє негативний вплив фактору Другої світової війни на втрати популяції, що призвело до збідніння генофонду української нації, зниження репродукції та депопуляції.

Несерійні книжкові видання видавала не лише централь у Львові, а й територіальні осередки НТШ:

у **Донецьку** – 16 (П. Мазур “Отчі світильники: сторінки з історії школи і педагогічної думки в Україні епохи Відродження (XV ст. – половина XVIII ст.)”, 1997; “Цікава Україна. До уроків у школі” / уклад. Л. Оліфіренко, 1998; Українська і зарубіжна культура: навч. посіб. / ред. К. Заблоцька, 2001–2002; В. Пірко “Заселення Степової України в XVI–XVIII ст.”, 1998; “Козак Мамай: навч. посіб.–хрестоматія з української літератури” / упоряд.: В. Оліфіренко, В. Чумаченко, 1998; О. Задніпровський “Голод в історії України: короткий нарис (X–XX ст.)”, 1999; І. Пасько, Я. Пасько “Громадянське суспільство і національна ідея: (Україна на тлі європейських процесів. Компаративні нариси)”, 1999; О. Башун “Вплив маркетингу і фандрейзингу на трансформацію бібліотек”, 1999; В. Футулуйчук “Українська Галицька армія: військово-патріотичне виховання та вишкіл (1918–1920 рр.)”, 2000;

в **Івано-Франківську** – 2 (“Українство: національно-духовні виміри: збірник наукових праць і матеріалів” / упоряд. С. Хороб, 2005; “Івано-

⁷⁴ Семків І. [Рецензія]. *Вісник НТШ* (Львів). 2013. Весна–літо (чис. 49). С. 96–97. Рец. на кн.: Служинська З., О. Служинська О. *Спадковість людини*. Львів: Галицька видавнича спілка. Львів, 2012. 364 с.

Франківський осередок Наукового товариства ім. Шевченка: біобібліографічний покажчик (2000–2008)” / упоряд. В. Мойсишин, 2009;

у Тернополі – 4 (“Бережанська гімназія. Сторінки історії: ювілейна книга” / упоряд. і відпов. ред. Н. Волинець, 2007; “Наукове товариство ім. Шевченка і Тернопільщина (1873–1940). Історично-філософська секція: дійсні члени: бібліографічний покажчик” / укл. Л. Оленич, 2017; “Архіви Тернопільщини: збірник праць”, т. 11 / відп. ред. М. Андрейчин, 2018; Г. Возняк, Н. Бабій “Володимир Левицький – основоположник української математичної культури”, 2018;

у Криму – 1;

у Луцьку – 2 (А. Свідзинський “Математичні методи теоретичної фізики”, 1998; А. Свідзинський “Самоорганізація і культура”, 1999);

у Рівному – 1 (“Волинський математичний збірник”, 1997);

у Черкасах – 7 (“Матеріали наукових сесій”, “Записки осередку НТШ у Черкасах”, “Черкаський національний університет: історія і сучасність: матеріали конференції, присвяченої 85-річному ювілею ЧНУ ім. Б. Хмельницького”, “Матеріали Четвертих Всеукраїнських Єфремовських читань”, “Шевченкознавство: ретроспективи і перспективи: збірник праць Всеукраїнської 36-ї наукової Шевченківської конференції”, “Франківські читання: збірник статей”, “Осередок НТШ у Черкасах: 5 років діяльності”, 2002);

у Луганську – 4 (Т. Пінчук, І. Веретейченко, І. Дьяченко “Сковорода і світ: навчальний посібник”, 2004; Т. Пінчук “Григорій Сковорода і наш час”, 2004; І. Веретейченко, Т. Пінчук “Леся Українка: неоромантична концепція слова”, 2004; О. Галич “Творчість Миколи Малахути: тексти і контексти”, 2006).

Історія осередку НТШ в Івано-Франківську розпочалася 22 лютого 2000 р. з установчих зборів, на яких було затверджено статут і обрано керівництво (співголови – Роман Яремійчук і єпископ–ординарій УГКЦ Софрон Мудрий).

З 2007 р. осередок очолює Василь Мойсишин. Відтоді кількість членів осередку збільшилась і становить 135 осіб, об'єднаних у 12 комісіях. Створено нові комісії – механіко–математична, економічна, мистецтвознавча, екологія, комісія педагогіки та психології й інформаційних технологій ⁷⁵.

Осередок НТШ у Рівному було створено 7 липня 1997 р. рішенням Установчих зборів й обрано голову, секретаря та керівника гуманітарного відділення. На початках робота осередку зосереджувалась у гуманітарній та математичній секціях, згодом відбулись структурні зміни, виникли секції історії, літературознавства, фольклористики та етнографії, математичного моделювання та обчислювальних машин. Очолює Рівненський осередок НТШ, який станом на 2011 р. налічував 40 членів, Андрій Бомба ⁷⁶.

Осередок НТШ у Черкасах було створено 1997 р. на Установчих зборах 18 березня. Вагомою мотивацією було бажання актуалізувати духовні націєтворчі настанови Т. Шевченка, наблизити їх до сучасних завдань наукової громадськості. Фундаторами осередку були Федір Боєчко, Борис Воєводченко, Валентин Бондаренко. З 2002 р. головою осередку став Віталій Масненко. Успішно функціонують секції комп'ютерних наук та управління проєктами, політологічна, археологічна, математична комісія Фізико–математичної секції, історична комісія Історично–філософської комісії, педагогічна комісія ⁷⁷.

Осередок НТШ у Донецьку було створено на Установчих зборах 24 травня 1997 р. Головою обрано Володимира Білецького, секретарем – Ігоря Паська. За наступне десятиріччя малочисельний осередок став потужним Донецьким відділенням НТШ, яке фактично стало Південно-Східним центром НТШ.

⁷⁵ Мойсишин В. Десятилітня діяльність Івано-Франківського осередку НТШ: становлення, здобутки, перспективи. *Вісник НТШ* (Львів). 2011. Весна–літо (чис. 45). С. 7–8.

⁷⁶ Бомба А. 14 років Рівненському осередку НТШ: грані діяльності. *Вісник НТШ* (Львів). 2011. Осінь–зима (чис. 46). С. 7–8.

⁷⁷ Масненко В. Десятиріччя Осередку НТШ у Черкасах: історія, сьогодення, перспективи. *Вісник НТШ* (Львів). 2008. Зима–весна (чис. 39). С. 5–7.

Специфікою діяльності Донецького НТШ є те, що воно виникло і функціонує у тісній співпраці з дослідницько–видавничою громадською організацією “Український культурологічний центр”, яка зініціювала у 1998 р. заснування видавництва “Східний видавничий центр”⁷⁸.

На несерійне видання Тернопільського осередку НТШ “Бережанська гімназія. Сторінки історії: ювілейна книга” (упоряд. і відпов. редактор Надія Волинець) (2007) з’явилась рецензія на сторінках “Вісника НТШ”⁷⁹. Як вагоме культурологічне видання сторінки історії Бережанської гімназії в історичній та мемуарній частинах охоплюють перелік усіх поколінь випускників – австрійського, польського, радянського та українського хронологічних періодів, висвітлюють долі та роль тих, кому Бережанська гімназія дала ґрунтовні знання, духовну міць, твердість характеру у часи бурхливих воєнних подій та окупаційного повсякдення.

Об’єктом рецензування на сторінках “Вісника НТШ”⁸⁰ послугував також збірник праць “Архіви Тернопільщини”, де зроблено спробу систематизувати й критично проаналізувати матеріали Державного архіву Тернопільської області, а конкретніше особливості діяльності місцевих архівних установ, теорію архівної справи, різні сторінки з архівної біографістики.

Чимало видань НТШ підготувало та надрукувало спільно з іншими науковими (академічними) інституціями, навчальними закладами, товариствами й організаціями: з Державним університетом “Львівська Політехніка” (“Конструкційні та функціональні матеріали “КФМ’97”: матеріали другої Міжнародної конференції” (Львів, 14–16 жовтня 1997) (1997); Інститутом

⁷⁸ Білецький В. Десять років становлення і розвитку Донецького НТШ. *Вісник НТШ* (Львів). 2008. Зима–весна (чис. 39). С. 7–8.

⁷⁹ Служинська З. [Рецензія]. *Вісник НТШ* (Львів). 2008. Зима–весна (чис. 39). С. 54–55. Рец. на: Бережанська гімназія. Сторінки історії: ювілейна книга / упоряд. і відпов. ред. Н. Волинець; редкол.: В. Бич, З. Бойко, М. Будар та ін. Бережани; Тернопіль: Джура, 2007. 1028 с.

⁸⁰ Федорів І. [Рецензія]. *Вісник НТШ* (Львів). 2019. Весна–літо (чис. 61). С. 120–121. Рец. на кн.: Архіви Тернопільщини: збірник праць, т. 11 / відп. ред. М. Андрейчин, Тернопіль: Терно-граф, 2018. 336 с.

народознавства НАН України (“Українське сакральне мистецтво: традиції, сучасність, перспективи (Українське сакральне мистецтво XIII – XV ст.)”: матеріали третьої міжнародної наукової конференції (Львів, 4–5 травня 1995 року) (2001); **Інститутом українознавства ім. І. Крип’якевича НАН України** (“Листування українських славістів з Францем Міклошичем” (1993), Слободян В. “Церкви України. Перемиська єпархія. Видання присвячене 2000–літтю Різдва Христового” (1998); **Львівським національним університетом ім. І. Франка** (Грабинський І. “Еколого–економічна система України. Порівняльний аналіз” (1997), “Михайло Грушевський і Західна Україна”: доповіді й повідомлення наукової конференції” (Львів, 26–28 жовтня 1994 р.) (1995), Косик В. “Симон Петлюра” (2000), Матковський О., Сливко Є. “Вшанування пам’яті академіка Євгена Лазаренка” (2022); **Львівським державним медичним університетом ім. Данила Галицького** (“Орфографічний словник українських медичних термінів. 29.000 термінів” (1992), “Основи профілактики діабетології (діагностика прихованих стадій цукрового діабету за піруватуричним, піруватмічним та піруватдегідрогеназним тестами”) (1992), “Цукровий діабет: (діагностика, профілактика, харчування, фітотерапія)” (1996), “Рецептура при інфаркті міокарда та стенокардії” (1997), “Актуальні проблеми медицини, біології, ветеринарії і сільського господарства: книга наукових статей” (1996), “Охорона здоров’я і довкілля”: матеріали ювілейної науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю від дня народження професора В. Мартинюка” (1996); **Фізико-механічним інститутом ім. Г. В. Карпенка НАН України** (“Проблеми корозії та протикорозійного захисту конструкційних матеріалів”. “Корозія–94”: матеріали міжнародної конференції–виставки” (м. Львів, 3–7 жовтня 1994 р.) (1994), “Сучасна протикорозійна ізоляція в трубопроводному транспорті” (1999), “Сучасні проблеми механіки матеріалів: Фізико–хімічні аспекти діагностика властивостей”: матеріали Міжнародного науково–технічного симпозіуму” (Львів, 4–7 червня 2001 р.) (2001); **Інститутом українознавства при Прикарпатському університеті ім. В. Стефаника, Координаційним бюро “Енциклопедії Сучасної України” НАН України, Львівським крайовим товариством “Рідна**

Школа”, Львівською регіональною організацією “Меморіал”, “Просвітою”, Тернопільським педагогічним інститутом ім. В. Гнатюка, Ужгородським державним університетом, Українською академією друкарства, Українським державним лісотехнічним університетом та ін.

2023 рік загалом був плідним на ювілейні видання до 150-річчя з часу заснування товариства (22 позиції). Серед найпомітніших – ювілейний “Вісник НТШ” (чис. 68), “Творці незалежної науки: збірник матеріалів наукової конференції”, що провела Археографічна комісія спільно із Львівською обласною універсальною науковою бібліотекою, “Наукове товариство ім. Шевченка: 150 років на службі української науки та культури: гуманітарні науки”, “Гуманітарна наука у вищій школі”: матеріали “круглого столу”, присвяченого 150-річчю Наукового товариства ім. Шевченка” (29 листопада 2023 р.).

РОЗДІЛ II. ВИДАННЯ НТШ
НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗМІСТУ

Науково–довідкові видання представлені чотирма назвами, насамперед **“Хронікою НТШ”** та **“Вісником НТШ”**. За дорученням Світової Ради НТШ за участю її генерального секретаріату НТШ в Україні забезпечує випуск інформаційного щорічника **“Хроніка НТШ”** та журналу актуальних суспільних і наукових проблем **“Вісник НТШ”**. Вийшли числа 81–99 (1993–2011) **“Хроніки”** та числа 1–68 (1992–2023) **“Вісника НТШ”**.

У своєму історичному розвитку від часу заснування (1900) головне інформаційне видання **“Хроніка НТШ”** як індикатор життя товариства має свою історію, що відображає злети і падіння, успіхи та поразки організації й пройшла три видавничі етапи (1900–1914, 1919–1939, чис. 74–80), а сьогодні перебуває на четвертому (сучасному) етапі від 1992 р.⁸¹ Динаміка виходу у світ **“Хроніки НТШ”** виглядає таким чином: чис. 81 (1966–1993), чис. 82 (1989–1990), чис. 83 (1991), чис. 84 (1992), чис. 85 (1993), чис. 86 (1994), чис. 87 (1995), чис. 88 (1996), чис. 89 (1997), чис. 90 (1998), чис. 91 (1999), чис. 92 (100 років. 2000), чис. 93 (2001). Укладач і редактор О. Романів.

Історичний характер має число 82 **“Хроніки НТШ”**– об’ємний том, що вийшов 1993 р. у Львові і охоплював початковий період діяльності відновленого НТШ в Україні за 1989–1990 роки. У ньому відображена підготовка та безпосереднє відновлення НТШ, представлені статут, структура та персоналії НТШ у Львові, наведено список членів товариства з діючими шістьма секціями і тридцятьма двома комісіями. У **“Хроніці”** отримали відображення основні події 1990 р., зокрема, перша наукова сесія НТШ та круглий стіл **“Проблеми дослідження історії України”**, що відбувався у вересні 1990 р. у Славську. Викладено також детальний звіт із Загальних зборів НТШ 26–27 грудня 1990 р.⁸².

⁸¹ [Романів О.], О. Р. 100 років **“Хроніки НТШ”**. Хронологічний міст між віком ХІХ–им і ХХІ–им. *Вісник НТШ* (Львів). 2000. Осінь (чис. 24). С. 18.

⁸² Нові видання НТШ. Відновлено випуск **“Хроніки НТШ”**. *Вісник НТШ* (Львів). 1993. Осінь–зима (чис. 6/7). С. 27.

Загалом у бюлетені поміщались звіти й матеріали з діяльності НТШ (вибори, засідання Головної Ради, Загальні Збори, звітні доповіді голів НТШ), інформація про рух свого членства, відомості про зміст нових праць, проведення конференцій та круглих столів та інша поточна інформація.

Щодо друку, слід відзначити працю наукового секретаря О. Купчинського, який здійснював вирішальний внесок у формування видань.

Актуальним проблемам інтелектуального життя товариства й всієї української науки присвячений **“Вісник НТШ”** – науково-інформаційне журнальне видання НТШ в Україні, а від осені 1994 р. – Світової (Головної) ради Наукових товариства ім. Шевченка. Заснований навесні 1991 р. й видається у Львові. Перше число з’явилося друком в березні 1991 р. У зв’язку зі зміною належності “Вісника” при збереженні однієї і тієї ж основної назви, журнал містить підзаголовки: Видання Наукового товариства ім. Шевченка у Львові (чис.1, 1991); Міжнародне видання Наукового товариства ім. Шевченка у Львові (чис. 2/5, 1991–1993); Інформаційне видання Наукового товариства ім. Шевченка у Львові (чис. 6/7, 1993–1994); Інформаційне видання Головної ради Наукових товариства ім. Шевченка (чис. 10/11, 1994); Інформаційне видання Світової ради Наукових товариств ім. Шевченка (чис. 12/13–55, 1995–2016).

Концепція формування “Вісника”, зокрема добору матеріалів, і взагалі змісту, дещо змінювалась. Спочатку “Вісник” лише інформував членів товариства і громадськість про діяльність НТШ в Україні та закордоном (до чис. 3/4). Згодом ці завдання розширились, почали з’являтися науково-популярні, а деколи й науково-аналітичні статті й розвідки зі значним колом джерел. Від числа 37 зміст “Вісника” уже структурується за рубриками: “З поточного життя НТШ” (основні інформаційні матеріали), “Статті і матеріали” (дослідницькі праці з ділянок історії, етнології, філологічних наук, театру та музики, малярства), “Забуті імені в українській науці і культурі”, “Наші славні НТШівські ювіляри” (ювілейні біографи зі світлинами), “Огляди нових книжок, рецензії”, “Конференції,

симпозіуми, академії”. У міру надходжень матеріалів періодично з’являється рубрика “Наші пам’ятки”⁸³.

Часопис виходить двічі на рік, перші його числа мали газетний формат і папір, від чис. 3 “Вісник” набув уже журнального формату. Первісний задум перетворити “Вісник НТШ” у журнал, одягнувши його в шати з кольоровою обкладинкою, і надавши йому більш систематичну періодичність⁸⁴, згодом було успішно втілено у життя. Обсяг поступово наростав – від 20 до 80–90 сторінок, навіть 100 (чис. 49/50). Окремі числа виходили у спареному форматі. Наклад журналу – 800 примірників (з ілюстраціями). Упродовж свого виходу редакторами були: Олег Романів (1991–2005), Олег Купчинський (2006–2013), Степан Гелей (2015–2024).

У 2004 р. редакція наступним чином позиціонувала завдання часопису, продовжуючи видавничі традиції попередників і ставлячи перед собою актуальні завдання: “Інформує про життя товариства в Україні та діаспорі, популяризує здобутки незалежної української науки, змагає до відновлення історичної пам’яті, акумульованої в творчості національної еліти минулих поколінь, виступає речником духовного відродження Галичини та усієї України, розбудови інтелектуальних сил українського народу в дусі традиції, що плекалася в товаристві упродовж ХІХ і ХХ ст.”⁸⁵.

Паралельно з центральним “Вісником НТШ” у Львові свої периферійні вісники щорічно видавали осередки в Івано–Франківську та Донецьку. “Прикарпатський вісник НТШ” виходив від 2008 р. у чотирьох серіях: “Число”, “Слово”, “Думка”, “Пульс” (головний редактор – Василь Мойсишин).

⁸³ Купчинський О. “Вісник НТШ”. *Наукове товариство імені Шевченка*: енциклопедія / ред.: О. Купчинський, О. Савула, Н. Федорак. Київ; Львів; Тернопіль, 2016. Т. 3. С. 165–166.

⁸⁴ Звітна доповідь голови НТШ О. Романіва загальним звітно-виборним зборам 21 грудня 1996 р. Науково–видавнича діяльність. *Хроніка НТШ* / уклад.: О. Романів, Н. Гумницька. Рік 1996. Львів; Нью–Йорк; Торонто, 1997. Чис. 88. С. 80–81.

⁸⁵ *Вісник НТШ* (Львів). 2004. Весна–літо (чис. 31). С. 43.

Серія “Бібліографія” (науково-довідкові видання) випускає бібліографічні покажчики нашої національної спадщини й включає 16 томів (1991–2006) бібліографічних покажчиків видань НТШ (“Періодичні та серійні видання Наукового товариства імені Шевченка” (1885–1939), 1991, т. 1, упорядник Т. Кульчицька), окремих часописів (“Життя і право”: систематичний покажчик змісту”, 1995, т. 5, укладач М. Петрів; “Записки НТШ” (1892–2000)”, 2003, т. 13, укладач В. Майхер) та відомих науковців (Ф. Колесси, 1992, т. 2, упорядник М. Мороз), В. Гнатюка (1992, т. 3, упорядники М. Мороз, М. Мушинка), Я. Яреми (1995, т. 4, укладачі С. Ярема, А. Ярошевська), Т. Комаринця (1997, т. 6, упорядники М. Гладій, О. Комаринець), Я. Падоха (2001, т. 8, укладач О. Купчинський), І. Головацького (1996, т. 9, укладач Г. Колісник), Я. Ганіткевича (1999, т. 10, укладачі В. Дяків, Н. Курнат), Є. Гладишевського (1999, т. 11, укладачі Р. Гладишевський та ін.), Р. Кучера (2000, т. 12, укладачі Є. Гладишевський та ін.), М. Загайкевич.

Що стосується бібліографічного покажчика “Записки НТШ” (1892–2000)”, його укладач Василь Майхер зазначає, що у пропонованій бібліографії читач отримує вичерпну інформацію про все, що вміщене друком на сторінках “Записок”, з першого по 240-й том (1892–2000) включно з найдрібнішими повідомленнями, оголошеннями і рекламою, розміщеними на обкладинках видання. Такий задум науково-видавничого відділу НТШ в Україні та укладача книжки ⁸⁶. “Вісник НТШ” відгукнувся рецензією Романа Кирчіва ⁸⁷ на вихід у світ повної бібліографії “Записок НТШ” як безпрецедентно масштабного і значущого видання. На думку рецензента, сукупний зміст “Записок”... складає широкий

⁸⁶ Купчинський О. Бібліографія фундаментального видання Наукового товариства ім. Шевченка (замість передмови). *Бібліографія Записок Наукового товариства імені Шевченка: (1892–2000)* / авт.–уклад. В. Майхер; відп. ред. О. Купчинський. Львів, 2003. С. 3. (Серія “Бібліографія”; т. 13).

⁸⁷ Кирчів Р. Перша повна бібліографія “Записок НТШ”. *Вісник НТШ* (Львів). 2005. Весна–літо (чис. 33). С. 13. Рец. на кн.: *Записки Наукового товариства ім. Шевченка: бібліографічний покажчик (1892–2000)* / авт.–уклад. В. Майхер; відп. ред. О. Купчинський. Львів, 2003. 742 с. (Серія “Бібліографія”; т. 13).

обсяг найрізноманітніших українознавчих знань: досліджень, студій, розвідок, публікацій матеріалів з історії, археології, археографії України, літературознавства, мовознавства, фольклористики, етнографії, філософії, мистецтвознавства та інших ділянок української гуманітаристики. Загалом, на сьогодні “Записки”... – це вмістилище багатого доробку української гуманітарної науки за понадстолітній період її розвитку, джерело винятково цінних унікальних відомостей про умови, шляхи, напрямки руху цієї науки, її міжнародний контекст і резонанс, словом, – справжнє широке поле українознавчої інформації.

Історик із Харкова Володимир Маслійчук видрукував розлогу рецензію на бібліографічний покажчик В. Майхера ⁸⁸, яку, у свою чергу, з харківського часопису передрукував “Вісник НТШ” ⁸⁹. Наприкінці викладу рецензент підсумував, що вихід розлогого й ошатного бібліографічного покажчика – справжній дарунок для гуманітаріїв, а для дослідників української минувшини – настільна книга, необхідне довідкове видання.

Серія “Архівні Джерела” (науково-довідкові видання) базується на публікації чотирьох томів: “Архівна спадщина композитора Анатолія Кос-Анатольського: каталог рукописів” (1998, т. 1), “Рукописна спадщина Ярослава Падеха: перелік справ особового архіву” (2000, т. 2), “Рукописні документи і матеріали Михайла Грушевського у Фондах Центрального державного історичного архіву України у Львові” (2005, т. 3), “Архів Івана Крип’якевича: інвентарний опис” (2005, т. 4).

⁸⁸ Маслійчук В. [Рецензія]. *Збірник Харківського історико-філологічного товариства*. Нова серія. Т. 11. Харків, 2005. С. 350–356. Рец. на кн.: *Записки Наукового товариства ім. Шевченка: бібліографічний покажчик (1892–2000)* / авт.–уклад. В. Майхер; відп. ред. О. Купчинський. Львів, 2003. 742 с. (Серія “Бібліографія”; т. 13).

⁸⁹ Маслійчук В. [Рецензія]. *Вісник НТШ* (Львів). 2005. Осінь–зима (чис. 34). С. 37–39. Рец. на кн.: *Записки Наукового товариства ім. Шевченка: бібліографічний покажчик (1892–2000)* / авт.–уклад. В. Майхер; відп. ред. О. Купчинський. Львів, 2003. 742 с. (Серія “Бібліографія”; т. 13).

Книгу “Рукописна спадщина Ярослава Падеха: перелік справ особового архіву” підготував до друку О. Купчинський, який був відповідно упорядником архіву вченого. Видання рясно ілюстроване світлинами з життя та діяльності видатного голови НТШ в Америці. Завдяки цій книзі майбутні дослідники отримають доступ до вичерпного каталогу справ особового архіву Я. Падеха, що переданий в грудні 2000 р. на зберігання в Українську бібліотеку у Стенфорді ⁹⁰.

За нашими підрахунками, перелік науково–довідкових видань складає 115 одиниць.

⁹⁰ Залеська–Онишкевич Л. Ярослав Падех як науковець і державний муж, що розумів вагу і місце часу у всіх трьох вимірах: теперішнім, минулим і нашим майбутнім. *Вісник НТШ* (Львів). 2001. Весна (чис. 25). С. 7.

РОЗДІЛ 3.
ВИДАННЯ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА:
ВИБРАНА БІБЛІОГРАФІЯ

А. НАУКОВІ ВИДАННЯ

I. Записки Наукового товариства ім. Шевченка

1. **Записки НТШ. Том ССХІ.** Філологічна секція: зб. праць і матеріалів на пошану Василя Лева (1903–1991) / редакція: О. Купчинський, М. Овчаренко, Л. Рудницький, Є. Федоренко, Б. Чопик. Львів; Нью–Йорк; Париж; Сідней; Торонто, 1996. 311 с.
2. **Записки НТШ. Том ССХІІ.** Філологічна секція: зб. праць і матеріалів на пошану Григорія Лужницького (1903–1990) / редакція: В. Жила, О. Купчинський, Л. Рудницький, В. Яшун. Львів; Нью–Йорк; Париж; Сідней; Торонто, 1996. 357 с.
3. **Записки НТШ. Том ССХХІ.** Праці Філологічної секції / ред.: М. Ільницький, О. Купчинський. Львів, 1990. 383 с.
4. **Записки НТШ. Том ССХХІІ.** Праці Історично-філософської секції / ред. О. Купчинський. Львів, 1991. 471 с.
5. **Записки НТШ. Том ССХХІІІ.** Праці Секції етнографії та фольклористики / ред.: Р. Кирчів, О. Купчинський. Львів, 1992. 462 с.
6. **Записки НТШ. Том ССХХІV.** Праці Філологічної секції / ред.: М. Ільницький, О. Купчинський. Львів, 1992. 463 с.
7. **Записки НТШ. Том ССХХV.** Праці Історично–філософської секції / ред. О. Купчинський. Львів, 1993. 486 с.

8. **Записки НТШ. Том ССХХVI.** Праці Музикознавчої комісії / ред.:
О. Купчинський, Ю. Ясіновський. Львів, 1993. 532 с.
9. **Записки НТШ. Том ССХХVII.** Праці Секції мистецтвознавства / ред.:
О. Купчинський, В. Овсійчук, А. Рудницький. Львів, 1994. 511 с.
10. **Записки НТШ. Том ССХХVIII.** Праці Історично–філософської секції / ред.:
О. Купчинський. Львів, 1994. 554 с.
11. **Записки НТШ. Том ССХХIX.** Праці Філологічної секції / ред.:
М. Ільницький, О. Купчинський. Львів, 1995. 623 с.
12. **Записки НТШ. Том ССХХХ.** Праці Секції етнографії та фольклористики /
ред.: Р. Кирчів, О. Купчинський. Львів, 1995. 599 с.
13. **Записки НТШ. Том ССХХХ.** Праці Комісії спеціальних (допоміжних)
історичних дисциплін / ред.: Я. Дашкевич, О. Купчинський. Львів, 1996. 615
с.
14. **Записки НТШ. Том ССХХХII.** Праці Музикознавчої комісії / ред.:
О. Купчинський, Ю. Ясіновський. Львів, 1996. 615 с.
15. **Записки НТШ. Том ССХХХIII.** Праці Історично–філософської секції / ред.:
О. Купчинський. Львів, 1997. 631 с.
16. **Записки НТШ. Том ССХХХIV.** Праці Філологічної секції / ред.:
О. Купчинський. Львів, 1997. 698 с.
17. **Записки НТШ. Том ССХХХV.** Праці Археологічної комісії / ред.:
М. Бандрівський, Л. Крушельницька, О. Купчинський. Львів, 1998. 717 с.

18. **Записки НТШ. Том ССXXXVI.** Праці Комісії образотворчого та ужиткового мистецтва / ред.: О. Купчинський, В. Овсійчук. Львів, 1998. 675 с.
19. **Записки НТШ. Том ССXXXVII.** Праці Театрознавчої Комісії / ред.: І. Волицька, О. Купчинський, Р. Пилипчук. Львів, 1999. 681 с.
20. **Записки НТШ. Том ССXXXVIII.** Праці Історично—філософської секції / ред. О. Купчинський. Львів, 1999. 668 с.
21. **Записки НТШ. Том ССXXXIX.** Праці Філологічної секції / ред.: О. Купчинський. Львів, 2000. 644 с.
22. **Записки НТШ. Том ССXL.** Праці Комісії спеціальних (допоміжних) історичних дисциплін / ред.: О. Купчинський. Львів, 2000. 731 с.
23. **Записки НТШ. Том ССXLI.** Праці Комісії архітектури та містобудування / ред.: О. Купчинський, А. Рудницький. Львів, 2001. 654 с.
24. **Записки НТШ. Том ССXLII.** Праці Секції етнографії і фольклористики / ред.: Р. Кирчів, О. Купчинський, М. Глушко. Львів, 2001. 732 с.
25. **Записки НТШ. Том ССXLIII.** Праці Історично—філософської секції / ред. О. Купчинський. Львів, 2002. 724 с.
26. **Записки НТШ. Том ССXLIV.** Праці Археологічної комісії / ред.: М. Бандрівський, Л. Крушельницька, О. Купчинський. Львів, 2002. 748 с.
27. **Записки НТШ. Том ССXLV.** Праці Театрознавчої Комісії / ред.: О. Купчинський, Р. Пилипчук. Львів, 2003. 723 с.

28. **Записки НТШ. Том ССXLVI.** Праці Філологічної секції / ред.: О. Купчинський. Львів, 2003. 735 с.
29. **Записки НТШ. Том ССXLVII.** Праці Музикознавчої комісії / ред.: О. Купчинський. Львів, 2004. 567 с.
30. **Записки НТШ. Том ССXLVIII.** Праці Комісії образотворчого та ужиткового мистецтва / ред.: О. Купчинський. Львів, 2004. 625 с.
31. **Записки НТШ. Том ССXLI.** Праці Комісії архітектури та містобудування / ред.: О. Купчинський. Львів, 2005. 719 с.
32. **Записки НТШ. Том ССL.** Праці Філологічної секції / ред.: О. Купчинський. Львів, 2005. 844 с.
33. **Записки НТШ. Том ССLI.** Праці Історично–філософської секції / ред. О. Купчинський. Львів, 2006. 678 с.
34. **Записки НТШ. Том ССLII.** Праці Комісії спеціальних (допоміжних) історичних дисциплін / ред.: О. Купчинський. Львів, 2006. 808 с.
35. **Записки НТШ. Том ССLIII.** Праці Археологічної комісії / ред.: О. Купчинський. Львів, 2007. 770 с.
36. **Записки НТШ. Том ССLIV.** Праці Театрознавчої комісії / ред.: О. Купчинський, Р. Пилипчук. Львів, 2007. 660 с.
37. **Записки НТШ. Том ССLV.** Праці Комісії архітектури і містобудування. Львів, 2008. 611 с.

38. **Записки НТШ. Том CCLVI.** Праці Історично–філософської секції. Львів, 2008. 768 с.
39. **Записки НТШ. Том CCLVII.** Праці Філологічної секції. Львів, 2009. 776 с.
40. **Записки НТШ. Том CCLVIII.** Праці Музикознавчої секції. Львів, 2009. 592 с.
41. **Записки НТШ. Том CCLIX.** Праці Секції етнографії та фольклористики. Львів, 2010. 816 с.
42. **Записки НТШ. Том CCLX.** Праці Комісії спеціальних (допоміжних) історичних дисциплін / ред. О. Купчинський. Львів, 2010. Кн. 1. 492 с.
43. **Записки НТШ. Том CCLX.** Праці Комісії спеціальних (допоміжних) історичних дисциплін / ред. О. Купчинський. Львів, 2010. Кн. 2. 516 с.
44. **Записки НТШ. Том CCLXI.** Праці Комісії образотворчого та ужиткового мистецтва / ред. О. Купчинський. Львів, 2011. 728 с.
45. **Записки НТШ. Том CCLXII.** Праці Театрознавчої комісії / ред. О. Купчинський. Львів, 2011. 551 с.
46. **Записки НТШ. Том CCLXIII.** Праці Філологічної секції / ред. О. Купчинський. Львів, 2012. 738 с.
47. **Записки НТШ. Том CCLXIV.** Праці Історично–філософської секції / ред. О. Купчинський. Львів, 2012. 528 с.

48. **Записки НТШ. Том CCLXV.** Праці Історично—філософської секції / ред. О. Купчинський. Львів, 2013. 568 с.
49. **Записки НТШ. Том CCLXVI.** Праці Філологічної секції / ред. О. Купчинський. Львів, 2014. 562 с.
50. **Записки НТШ. Том CCLXVII.** Праці Музикознавчої комісії / упоряд. О. Гнатишин; ред. О. Купчинський. Львів, 2014. 482 с.
51. **Записки НТШ. Том CCLXVIII.** Праці Комісії спеціальних (допоміжних) історичних дисциплін / ред. О. Купчинський; редкол.: А. Гречило, Л. Дубровіна, М. Крикун та ін. Львів, 2015. 592 с.
52. **Записки НТШ. Том CCLXIX:** [до 100—річчя від дня смерті І. Франка]. Праці Філологічної секції / ред. О. Купчинський. Львів, 2016. 560 с.
53. **Записки НТШ. Том CCLXX.** Праці Історично—філософської секції / ред. О. Купчинський; редкол.: І. Гирич, М. Крикун, О. Купчинський та ін. Львів, 2017. 680 с.
54. **Записки НТШ. Том CCLXXI.** Праці Комісії спеціальних (допоміжних) історичних дисциплін / ред. О. Купчинський; редкол.: А. Гречило, Л. Дубровіна, М. Крикун та ін. Львів, 2018. 862 с.
55. **Записки НТШ. Том CCLXXII.** Праці Філологічної секції / ред. О. Купчинський; редкол.: М. Боднар, О. Купчинський, Є. Нахлік та ін. Львів, 2019. 664 с.
56. **Записки НТШ. Том CCLXXIII.** Праці Театрознавчої комісії / ред. О. Купчинський; редкол.: М. Гарбузюк, Б. Козак, О. Купчинський, Р. Лаврентій. Львів, 2020. 486 с.

57. **Записки НТШ. Том CCLXXIV.** Праці Історично—філософської секції / ред. О. Купчинський; редкол.: Л. Войтович, М. Крикун, О. Купчинський, О. Лосик та ін. Львів, 2021. 725 с.
58. **Записки НТШ. Том CCLXXIV.** Праці Історично—філософської секції / ред. О. Купчинський; редкол.: Л. Войтович, М. Крикун, О. Купчинський, О. Лосик та ін. Львів, 2021. 725 с.
59. ***Записки НТШ. Том CCLXXV.** Праці Комісії спеціальних (допоміжних) історичних дисциплін / ред. О. Купчинський. Львів, 2022. (У друці).
60. **Записки НТШ. Том CCLXXVII.** Праці Музикознавчої і Театрознавчої комісій / ред. О. Купчинський. Львів, 2024. 696 с.

II. Праці Наукового товариства ім. Шевченка

61. **Праці НТШ. Том I.** Геологія, геофізика, хемія, біохемія, матеріалознавство, механіка матеріалів / редкол.: Г. Максимович, Ю. Бабей, І. Головацький та ін. Львів, 1997. 647 с.
62. **Праці НТШ. Том II.** Матеріалознавство і механіка матеріалів, хемія, медицина, екологія, екологічні технології / редкол.: Г. Максимович, М. Пашечко, О. Балицький та ін. Львів, 1998. 700 с.
63. **Праці НТШ. Том III.** Екологічний збірник на пошану Андрія Созонтовича Лазаренка / редкол.: Й. Берко, О. Демків, К. Малиновський та ін. Львів, 1999. 278 с.
64. **Праці НТШ. Том IV.** Студії з поля історії української науки та техніки / ред.: О. Коновець, О. Романів. Львів, 2000. 288 с.
65. **Праці НТШ. Том V.** Геологічний збірник на пошану Северина Пастернака / редкол.: В. Колодій, Г. Бойко, І. Бубняк та ін. Львів, 2001. 118 с.
66. **Праці НТШ. Том VI.** Матеріалознавство і механіка матеріалів / редкол.: Г. Максимович, М. Пашечко, О. Балицький та ін. Львів, 2001. 138 с.
67. **Праці НТШ. Том VII.** Екологічний збірник–2: Екологічні проблеми природокористування та біорізноманіття Львівщини / редкол.: Й. Берко, П. Гнатів, О. Демків. Львів, 2001. 330 с.
68. **Праці НТШ. Том VIII.** Геофізика / редкол.: Я. Сапужак, В. Максимчук, Ю. Городиський та ін. Львів, 2002. 189 с.

69. **Праці НТШ. Том IX.** Матеріалознавство і механіка матеріалів: зб. на пошану академіка Ярослава Підстригача / редкол.: Г. Максимович, О. Балицький, О. Купчинський та ін. Львів, 2003. 158 с.
70. **Праці НТШ. Том X.** Хемія та біохемія: зб. на пошану Петра Богдана Крип'якевича / редкол.: О. Романів, Є. Гладішевський, І. Головацький та ін. Львів, 2003. 302 с.
71. **Праці НТШ. Том XI.** Географія: матеріали Міжнародної наукової конференції “Актуальні проблеми географічного українознавства на зламі тисячоліть (до 100-річчя від дня народження Володимира Кубійовича)” (м. Львів, 7–8 листопада 2000 р.) / ред. О. Шаблій. Львів, 2003. 356 с.
72. **Праці НТШ. Том XII.** Екологічний збірник–3: Екологічні проблеми Карпатського регіону / редкол.: Й. Берко, П. Гнатів, О. Демків та ін. Львів, 2003. 434 с.
73. **Праці НТШ. Том XIII.** Студії з поля української науки та техніки / ред.: О. Коновець, О. Романів. Львів, 2004. 296 с.
74. **Праці НТШ. Том XIV.** Матеріалознавство і механіка матеріалів: зб. на пошану Василя Похмурського / редкол.: Г. Максимович, О. Балицький, О. Купчинський та ін. Львів, 2005. 167 с.
75. **Праці НТШ. Том XV.** Хемія і біохемія. Збірник на пошану Євгена Гладішевського / ред.: М. Никипанчук, І. Головацький, М. Ганущак та ін. Львів, 2005. 238 с.
76. **Праці НТШ. Том XVI.** Матеріалознавство і механіка матеріалів: зб. на пошану академіка НАН України, дійсного члена НТШ Володимира Панасюка

/ редкол.: Г. Максимович, О. Балицький, О. Купчинський та ін. Львів, 2006. 404 с.

77. **Праці НТШ. Том XVII.** Геофізика. Пам'яті Ярослава Сапужака до 75-річчя від дня народження / редкол.: В. Максимчук, О. Кендзера, Ю. Городиський та ін. Львів, 2006. 162 с.

78. **Праці НТШ. Том XVIII.** Хемія і біохемія. / редкол.: Б. Котур, Р. Стойка, М. Ковбуз. Львів, 2007. 244 с.

79. **Праці НТШ. Том XIX.** Геологічний збірник / редкол.: В. Колодій, І. Бубняк, Д. Дригант та ін. Львів, 2007. 236 с.

III. Серія “Праці Сесій, Конференцій, Симпозіумів, “Круглих столів” НТШ”

80. **Т. Шевченко і українська національна культура:** матеріали наукового симпозіуму до 175-річчя від дня народження Т. Шевченка та 115-річчя заснування Наукового товариства ім. Т. Шевченка (м. Львів, 8–9 червня 1989 р.) / редкол.: Л. Г. Боднар, Г. В. Войтів, В. І. Горинь та ін. Львів, 1990. 156 с.

81. **Том 1. Наукове товариство ім. Шевченка і українське національне відродження:** перша наукова сесія НТШ: доповіді, повідомлення, матеріали (березень, 1990) / упоряд. О. Купчинський. Львів, 1992. 222 с.

82. **Том 2. Проблеми дослідження історії України:** перший Круглий стіл істориків: доповіді, виступи, дискусії (Славсько, 4–6 вересня 1990) / відп. ред.: Я. Грицак, Я. Дашкевич. Львів, 1993. 200 с.

83. **Том 3. Михайло Грушевський:** зб. наук. праць і матеріалів Міжнародної ювілейної конференції, присвяч. 125-й річниці від дня народження Михайла Грушевського / редкол.: Л. Винар, М. Ільницький, А. Жуковський, О. Купчинський. Львів, 1994. 488 с.
84. **Том 4. Проблеми літературознавства і художнього перекладу:** зб. наук. праць і матеріалів / упоряд. О. Купчинський. Львів, 1997. 288 с.
85. **Том 5. Питання історії української і слов'янської мов та культур:** зб. доп. і повідомл. / упоряд. О. Купчинський. Львів, 1997. 234 с.
86. **Том 6. Формування української нації. Історія та інтерпретації: матеріали Круглого столу істориків України** (Львів – Брюховичі, 27 серпня 1993 р.). Історична комісія / упоряд., перекл. та редакція текстів: Я. Грицака, О. Джеджори. Львів, 1995. 129 с.
87. **Том 7. Український правопис і наукова термінологія. Історія, концепції та реалії сьогодення:** матеріали засідань Мовознавчої комісії та Комісії всесвітньої літератури НТШ у Львові, 1994–1995 рр. Філологічна секція / відп. ред. О. Купчинський. Львів, 1996. 162 с.
88. **Том 8. Економіка України. Минуле, сучасне і майбутнє:** зб. доп. і повідомл. Восьмої наукової сесії НТШ (березень, 1997). Економічна комісія / упоряд.: С. Злупко, І. Грабинський. Львів, 1997. 100 с.
89. **Том 9. Український правопис і наукова термінологія. Проблеми норми і сучасності:** матеріали засідань Мовознавчої комісії і Комісії всесвітньої літератури НТШ у Львові, 1996–1997 рр. Філологічна секція / редкол.: У. Єдлінська, О. Купчинський, Г. Наконечна, О. Сербенська. Львів, 1997. 188 с.

90. **Том 10. З історії Наукового товариства ім. Шевченка:** зб. доп. і повідомл. Наукових сесій і конференцій НТШ у Львові / ред. О. Купчинський. Львів, 1998. 322 с.
91. **Том 11. Олександр Барвінський (1847–1927):** матеріали конференції, присвяченої 150-річчю від дня народження Олександра Барвінського (Львів, 14 травня 1997 р.). Історично-філософська секція / редкол.: М. Гнатюк, О. Купчинський, О. Романів. Львів, 2001. 207 с.
92. **Том 12. 125 років Наукового товариства ім. Шевченка:** зб. наук. праць і матеріалів, присвяч. Ювілею Товариства / відп. ред. О. Купчинський. Львів, 2001. 388 с.
93. **Том 13. Мовознавчі студії:** матеріали конференцій. Філологічна секція / відп. ред. О. Купчинський. Львів, 2002. 280 с.
94. **Том 14. Літературознавчі та історичні студії:** матеріали конференцій. Філологічна секція / відп. ред. О. Купчинський. Львів, 2002. 267 с.
95. **Том 14а. Григорій Сковорода: загадковість присутності:** матеріали конференції, присвяч. 280-річчю від дня народження Григорія Сковороди / відп. ред. О. Купчинський. Львів, 2005. 138 с.
96. **Том 15. Іван Фещенко-Чопівський – видатна постать в історії науки та українського державотворення (до 50-річчя від дня загибелі):** матеріали міжнар. конф. (Львів, 27–28 вересня 2002 р.). Львів, 2002. 118 с.

IV. Збірники Секцій і Комісій НТШ

Секція етнографії та фольклористики

97. **Відлуння голодомору – геноциду 1932–1933.** Етнокультурні наслідки голодомору в Україні / ред.: Р. Кирчів, О. Романів. Львів, 2005. 200 с.

Біохемічна комісія

98. **Наукові праці, документи і матеріали професора Івана Горбачевського:** (до 150-річчя від його народження) / упоряд. і автор передм. І. Головацький. Львів, 2005. 230 с.
99. **Іван Дмитрович Головацький: бібліографічний покажчик** / уклад. Г. Колісник. 2-ге вид., допов. Львів: Українські технології, 2005. 87 с.
100. **Головацький І.** Наукові праці, документи, матеріали. Львів, 2007. 419 с.

Географічна комісія

101. **Академік Степан Рудницький – основоположник української географічної науки:** зб. наук. праць / відп. ред. О. І. Шаблій. Львів, 1994. 136 с.
102. **Історія української географії і картографії:** матеріали наук. конф., присвяч. 95-річчю від дня народження професора Володимира Кубійовича (м. Тернопіль, 25–26 грудня 1995 р.) / редкол.: О. Шаблій, Б. Заставецький, Ф. Заставний та ін. Львів, 1995. 275 с.

Історія української географії. Всеукраїнський науково–теоретичний часопис / Вип. 1–2, ред. О. Шаблій; вип. 3–16, ред. О. Шаблій. Тернопіль: Підручники і посібники, 2000–2007.

103. Вип. 1. Тернопіль, 2000. 128 с.

104. Вип. 2. Тернопіль, 2000. 104 с.

105. Вип. 1 (3). Тернопіль, 2001. 86 с.

106. Вип. 2 (4). Спеціальний випуск. Краєзнавство. Тернопіль, 2001. 132 с.

107. Вип. 1 (5). Тернопіль, 2002. 103 с.

108. Вип. 2 (6). Тернопіль, 2002. 118 с.

109. Вип. 1 (7). Тернопіль, 2003. 95 с.

110. Вип. 2 (8). Тернопіль, 2003. 128 с.

111. Вип. 1 (9). Тернопіль, 2004. 95 с.

112. Вип. 2 (10). Тернопіль, 2004. 128 с.

113. Вип. 1 (11). Тернопіль, 2005. 96 с.

114. Вип. 2 (12). Тернопіль, 2005. 137 с.

115. Вип. 3 (13). Тернопіль, 2006. 132 с.

116. Вип. 2 (14). Тернопіль, 2006. 132 с.

117. Вип. 1 (15). Тернопіль, 2007. 144 с.

118. Вип. 2 (16). Тернопіль, 2007. 144 с.

119. **Доктор географії Олена Степанів** / упоряд. О. Шаблій. Львів: ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2002. 324 с. (Постаті українського землезнання).

120. **Професор Іван Тесля** / упоряд. І. Шаблій. Львів: ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2002. 272 с. (Постаті українського землезнання).
121. **Професор Антін Синявський** / упоряд. В. Руденко; за ред. О. Шаблія. Чернівці: Рута, 2003. 240 с. (Постаті українського землезнання).
122. **Професор Валентин Садовський** / упоряд. О. Шаблій. Львів: ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2004. 306 с. (Постаті українського землезнання).
123. **Професор Каленик Горенчук** / упоряд. С. Кукурудза; за ред. О. Шаблія. Львів: ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2004. 343 с. (Постаті українського землезнання).
124. **Доктор географії Мирон Дольницький** / за ред. О. Шаблія. Львів: ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2005. 302 с. (Постаті українського землезнання).
125. **Матеріали міжнародного наукового семінару Львівська суспільно-географічна школа у національному і європейському вимірах** (до 60-річчя кафедри економічної і соціальної географії ЛНУ ім. І. Франка). Львів: ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2005. 380 с.
126. **Професор Володимир Кубійович** / за ред. О. Шаблія. Львів: ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2006. 377 с.
127. **Теоретичні та методологічні проблеми суспільної географії: зб. наук. праць на пошану Заслуженого професора Львівського університету Олега Шаблія.** Львів: ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2006. 432 с.
128. **Новітня українська суспільна географія. Хрестоматія** / упоряд. та автор біограф. статей проф. О. Шаблій. Львів: ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2007. 1008 с.

Екологічна комісія

129. **Ткачик В.** Рослинність заповідника “Розточчя”: ідентифікація сучасного розмаїття фітоценозів / ред. К. Малиновський. Львів, 1997. 120 с.
130. **Ткачик В.** Рослинність заповідника “Розточчя”: класифікація методом Браун-Бланке / ред. М. Голубець. Львів, 1999. 198 с.
131. **Ткачик В.** Флора Прикарпаття / ред. К. Малиновський. Львів, 2000. 254 с.
132. **Служинська З.** Генеалогія. Львів: НТШ, 2003. Ч. 2. 256 с.

Економічна комісія

133. **Джерела економічної україністики** / відп. за вип. В. Й. Шургот. Львів, 1993. 70 с.

Історична та археографічна комісія

134. **Матеріали засідань Історичної та Археографічної комісії НТШ у Львові** (лютий 1992 р. – жовтень 1993 р.) Історико-філософська секція / редкол.: Я. Грицак, Я. Дашкевич, М. Капраль, І. Скочиляс, Я. Федорук. Львів, 1994. 123 с.
135. **Матеріали засідань Історичної та Археографічної комісії НТШ в Україні.** Вип. 2 (1995–1997 рр.) Історико-філософська секція / редкол.: Я. Грицак, Я. Дашкевич, О. Купчинський, І. Скочиляс. Львів, 1999. 480 с.

Комісія екотехнологій

136. **Праці Наукового товариства ім. Шевченка. Том I. Краєзнавство** / редкол.: Н. Библюк, М. Близнюк, Г. Гоцуляк та ін. Косів: НТШ, 2005. 274 с.
137. **Праці Наукового товариства ім. Шевченка. Том I. Частина II Комп'ютерно–орієнтовані технології** / редкол.: Н. Библюк, М. Близнюк, Г. Гоцуляк та ін. Косів, 2005. 238 с.
138. **Праці Наукового товариства ім. Шевченка. Том II. Краєзнавство** / редкол.: Н. Библюк, М. Близнюк, Г. Гоцуляк та ін. Косів: НТШ, 2006. 415 с.
139. **Праці Наукового товариства ім. Шевченка. Том III. Краєзнавство** / редкол.: Н. Библюк, М. Близнюк, Г. Гоцуляк та ін. Косів: НТШ, 2007.

Комісія інформатики та кібернетики

140. **Костирко В. С., Кульчицький І. М.** Про кодування букв української абетки та програмне забезпечення для використання її на персональних комп'ютерах. Львів, 1990. 8 с.
141. **Проблеми українізації комп'ютерів:** тези доп. конференції (м. Львів, 15–19 жовтня 1991 р.) / відп. за вип. О. М. Коссак. Львів, 1991. 60 с.
142. **Проблеми українізації комп'ютерів:** матеріали 2-ої Міжнар. конференції (м. Львів, 29 вересня – 1 жовтня 1992 р.) / відп. за вип.: проф. Р. П. Базилевич, М. М. Онопрієнко. Київ, 1992. 60 с.

143. **Проблеми українізації комп'ютерів:** матеріали 3-ї Міжнар. конференції (м. Львів, 28–30 вересня 1993 р.) / відп. за вип.: проф. Р. П. Базилевич, М. М. Онопрієнко. Київ, 1994. 60 с.
144. **Україномовне програмне забезпечення:** тези доп. 4-ї Міжнар. наук.-практ. конф. “УКРСОФТ-94” (м. Львів, листопад 1994 р.) / відп. за вип. О. Коссак. Львів, 1994. 74 с.
145. **Україномовне програмне забезпечення:** тези доп. 5-ї Міжнар. наук.-практ. конф. “УКРСОФТ-95” (м. Львів, 18–20 жовтня 1995 р.) / відп. за вип. О. Коссак. Львів, 1995. 125 с.
146. **Україномовне програмне забезпечення:** тези доп. 4-ї і 5-ї Міжнар. наук.-практ. конф. “УКРСОФТ”: каталог україномовних програмних засобів / відп. за вип. Р. Базилевич, О. Коссак. Львів, 1995. 26 с.
147. **Сучасні проблеми в комп'ютерних науках. Contemporary Computing in Ukraine CSU'2000:** зб. наук. праць / редкол. та програмний комітет: Р. П. Базилевич, А. О. Мельник, Т. К. Вінцюк. Львів, 2000. 139 с.

Комісія історії науки і техніки

148. **Історія української науки: сучасна оцінка минулого:** матеріали конф. “Трансформація наукових систем в країнах з перехідною економікою і роль науки в суспільстві, що змінюється” (м. Київ, 8–10 жовтня 1998 р.) / відп. ред. О. Я. Пилипчук. Київ, 1998. 70 с.
149. **Історія української науки на межі тисячоліть:** зб. наук. праць / відп. ред. О. Я. Пилипчук. Київ, 1999–2007.
150. Вип. 1. Київ, 1999. 316 с.

151. Вип. 2. Київ, 2000. 121 с.
152. Вип. 3. Київ, 2000. 276 с.
153. Вип. 4. Київ, 2001. 241 с.
154. Вип. 5. Київ, 2001. 242 с.
155. Вип. 6. Київ, 2001. 210 с.
156. Вип. 7. Київ, 2002. 214 с.
157. Вип. 8. Київ, 2002. 266 с.
158. Вип. 9. Київ, 2002. 272 с.
159. Вип. 10. Київ, 2002. 262 с.
160. Вип. 11. Київ, 2003. 260 с.
161. Вип. 12. Київ, 2003. 246 с.
162. Вип. 13. Київ, 2003. 254 с.
163. Вип. 14. Київ, 2004. 254 с.
164. Вип. 15. Київ, 2004. 257 с.
165. Вип. 16. Київ, 2004. 260 с.
166. Вип. 17. Київ, 2004. 250 с.
167. Вип. 18. Київ, 2005. 252 с.
168. Вип. 19. Київ, 2005. 252 с.
169. Вип. 20. Київ, 2005. 250 с.
170. Вип. 21. Київ, 2005. 257 с.
171. Вип. 22. Київ, 2005. 255 с.
172. Вип. 23. Київ, 2006. 251 с.
173. Вип. 24. Київ, 2006. 252 с.
174. Вип. 25. Київ, 2006. 251 с.
175. Вип. 26. Київ, 2006. 248 с.
176. Вип. 27. Київ, 2006. 250 с.
177. Вип. 28. Київ, 2007. 250 с.
178. Вип. 29. Київ, 2007. 252 с.
179. Вип. 30. Київ, 2007. 252 с.
180. Вип. 31. Київ, 2007. 253 с.

181. Вип. 32. Київ, 2007. 250 с.

Комісія книгознавства і бібліографії

182. **Бібліотека Наукового товариства ім. Шевченка: книги і люди:** матеріали круглого столу / упоряд. і заг. ред. Л. І. Ільницької; редкол.: Л. І. Крушельницька, О. М. Романів, М. А. Вальо. Львів, 1996. 139 с.

183. **Іван Омелянович Левицький:** зб. наук. праць / упоряд. та заг. ред. текстів Л. І. Ільницької. Львів, 2002. 204 с.

Комісія матеріалознавства і механіки матеріалів

184. **Основні напрями досліджень в галузі матеріалознавства:** тези доп. першої наукової сесії Комісії матеріалознавства (1–5 жовтня 1990 р.). Львів, 1990. 63 с.

185. **Фізико-хімічна механіка композиційних матеріалів:** анотація доповідей І–го Міжнародного симпозіуму ФХМКМ–93 (м. Івано-Франківськ, 15–19 лютого 1993 р.) / редкол.: Б. Пелех, Б. Остафійчук, Г. Максимов та ін. Івано-Франківськ, 1993. 72 с.

186. **Investigations on Fracture, Strenght and Integrity of Materials and Structures. A View from the Eastern Europe** / Ed. O. Romaniv. Lviv, 1993. 140 p.

187. **Українське матеріалознавство. Том 1** / редкол.: Г. Максимович, Ю. Бабей, І. Василенко. Львів, 1994. 176 с.

Комісія фізики

188. **Фізичний збірник. Том 1** / редкол.: Р. Гайда, Б. Біленький, О. Іванків. Львів, 1993. 432 с.
189. **Фізичний збірник. Том 2** / редкол.: Р. Гайда, Б. Біленький, О. Іванків. Львів, 1996. 339 с.
190. **Фізичний збірник. Том 3** / редкол.: Р. Гайда, Б. Біленький, О. Іванків. Львів, 1998. 550 с.
191. **Фізичний збірник. Том 4. На пошану Олександра Смакули** / редкол.: Я. Довгий, Р. Пляцко, О. Іванків. Львів, 2001. 537 с.
192. **Фізичний збірник. Том 5** / редкол.: Я. Довгий, Р. Пляцко, О. Іванків. Львів, 2002. 420 с.
193. **Фізичний збірник. Том 6** / редкол.: Я. Довгий, Р. Пляцко, О. Іванків. Львів, 2006. 376 с.
194. **Фізичний збірник. Том 7** / редкол.: Я. Довгий, Р. Пляцко, О. Іванків. Львів, 2008. с.

Лікарська комісія

195. **Лікарський збірник. Нова серія. Том I** / редкол.: Я. Ганіткевич, М. Дубовий, М. Подільчак та ін. Львів, 1992. 136 с.

196. **Лікарський збірник. Нова серія. Том II:** Павло Пундій. Українські лікарі: біобібліографічний довідник / редкол.: Я. Ганіткевич, М. Бойко, П. Моцюк та ін. Львів; Чикаго, 1994. Кн. 1: Естафета поколінь національного відродження. 328 с.
197. **Лікарський збірник. Нова серія. Том III** / редкол.: Я. Ганіткевич, І. Даценко, М. Дубовий та ін. Львів, 1995. 120 с.
198. **Лікарський збірник. Нова серія. Том IV:** Роман Осінчук. Медичний світ Львова / редкол.: І. Головацький, І. Даценко, П. Джуль та ін. Львів; Нью-Йорк, 1996. 144 с.
199. **Лікарський збірник. Нова серія. Том V:** Павло Пундій. Українські лікарі: біобібліографічний довідник / редкол.: Я. Ганіткевич, П. Джуль, А. Лисий та ін. Львів; Чикаго, 1996. Кн. 1: Лікарі діаспори та їх діяльність для рідного краю. 448 с.
200. **Лікарський збірник. Нова серія. Том VI: На пошану Софії Парфанович** / редкол.: Ю. Гаврилюк, І. Даценко, М. Павловський та ін. Львів; Чикаго, 1999. 140 с.
201. **Лікарський збірник. Нова серія. Том VII: На пошану Мар'яна Панчишина** / редкол.: І. Даценко, П. Пундій, Б. Зіменковський та ін. Львів, 2000. 139 с.
202. **Лікарський збірник. Нова серія. Том VIII** / редкол.: І. Даценко, Ю. Гаврилюк, П. Пундій та ін. Львів; Чикаго, 2000. 228 с.
203. **Лікарський збірник. Нова серія. Том IX:** На пошану Юрія Липи / редкол.: І. Даценко, П. Пундій, Б. Зіменковський та ін. Львів; Чикаго, 2001. 240 с.

204. **Лікарський збірник. Нова серія. Том X** / редкол.: І. Даценко, П. Пундій, Б. Зіменковський та ін. Львів; Чікаго, 2002. 210 с.
205. **Лікарський збірник. Нова серія. Том XI: На пошану Василя Плюща** / редкол.: І. Даценко, П. Пундій, Б. Зіменковський та ін. Львів; Чікаго, 2003. 456 с.
206. **Лікарський збірник. Нова серія. Том XII: До 80-ліття від дня народження Павла Пундія** / редкол.: І. Даценко, П. Пундій, Б. Зіменковський та ін. Львів, 2003. 744 с.
207. **Лікарський збірник. Нова серія. Том XIII** / редкол.: І. Даценко, П. Пундій, Б. Зіменковський та ін. Львів; Чікаго, 2004. 265 с.
208. **Лікарський збірник. Нова серія. Том XIV: На пошану дійсного члена НТШ, професора Ірини Даценко** / редкол.: М. Гжегоцький, І. Даценко, Б. Зіменковський та ін. Львів; Чікаго, 2005. 338 с.
209. **Лікарський збірник. Нова серія. Том XV** / редкол.: М. Гжегоцький, І. Даценко, П. Пундій, Б. Зіменковський та ін. Львів; Чікаго, 2006. 382 с.
210. **Ганіткевич Я.** Українські лікарі-вчені першої половини ХХ століття та їхні наукові школи: біографічні нариси та бібліографія. Львів, 2002. 544 с.
211. **Основи діагностики, профілактики та лікування ендокринних захворювань:** навч. посібник / під ред. проф. Я. І. Томашевського. Львів, 1999. 215 с.
212. **Мітохондріальний діабет. Піровиноградний діабет. Цукровий діабет** / за ред. проф. Я. І. Томашевського. Львів, 2003. 168 с.

213. **Ганіткевич Я.** Історія Української медицини в датах та іменах. Львів, 2004. 368 с.
214. **Служинська З.** Популяції. Львів: Галицька видавнича спілка, 2005. 112 с.
215. **Служинська З., Служинська О.** Зародження медичної генетики в Україні. Львів, 2007. 64 с.
216. **Здоровий спосіб життя:** зб. наук. статей / ред. Ю. Панишко. Львів: ПП Бодлак, 2007. Вип. 18. 70 с.
217. **Здоровий спосіб життя:** зб. наук. статей / ред. Ю. Панишко. Львів: ПП Бодлак, 2007. Вип. 19. 53 с.
218. **Служинська З., Служинська О.** Спадковість людини. Львів: Галицька видавнича спілка. Львів, 2012. 364 с.

Математична комісія

219. **Математичний вісник Наукового товариства ім. Шевченка. Том. 1** / гол. ред. А. Самойленко. Львів, 2004. 170 с.
220. **Математичний вісник Наукового товариства ім. Шевченка. Том. 2** / гол. ред. А. Самойленко. Львів, 2005. 238 с.
221. **Математичний вісник Наукового товариства ім. Шевченка. Том. 3** / гол. ред. А. Самойленко. Львів, 2006. 314 с.
222. **Математичний вісник Наукового товариства ім. Шевченка. Том. 4** / гол. ред. А. Самойленко. Львів, 2007. 468 с.

Музикознавча комісія

223. **Музичні** твори Євгена Купчинського / упоряд.: О. Гнатишин, О. Осадця; ред. О. Зелінський. Львів, 2004. 460 с.

Славістична комісія

224. **Славістичні студії. Т. 1:** Матеріали V-го Міжнародного славістичного колоквиуму (м. Львів, 14–16 травня 1996 р.) / відп. ред. В. Чорній. Львів, 1997. 194 с.

Хемічна комісія

225. **Теоретичні проблеми хемії:** тези доп. I симпозіуму хемічної комісії НТШ, присвяч. Пам'яті академіка Романа Кучера (18–20 березня 1993 р.) / редкол.: Є. Гладишевський, О. Бодак, М. Ганущак. Львів, 1993. 40 с.
226. **Стан і перспективи** розвитку хемічної науки та промисловості в Західному регіоні України: тези наук. конф. до 150-річчя Львівської Політехніки (17–19 трав. 1994 р.) / редкол.: С. Воронов, М. Блажівський, М. Братикан. Львів, 1994. 210 с.
227. **Львівські хімічні читання:** тези доп. наук.–практ. конф. (м. Львів, 26 трав. 1995 р.). Львів, 1995. 162 с.
228. **Львівські хімічні читання – 97:** зб. наук. праць Шостої наук. конф. (м. Львів, 29–30 трав. 1997 р.) / упоряд. М. Козуб; відп. за вип. Є. Гладишевський. Львів, 1997. 263 с.
229. **Львівські хімічні читання – 99:** зб. наук. праць Сьомої наук. конф. (м. Львів, 27–28 трав. 1999 р.). Львів, 1999. 170 с.

230. **Львівські хімічні читання – 2001:** зб. наук. праць Восьмої наук. конф., присвяч. 340-річниці заснування Львівського національного університету ім. Івана Франка (м. Львів, 24–25 трав. 2001 р.). Львів, 2001. 81 с.
231. **Львівські хімічні читання – 2003:** зб. наук. праць Дев'ятої наук. конф. (м. Львів, 21–23 трав. 2003 р.). Львів, 2003. 182 с.
232. **Василега–Дерибас М.** Хімічні терміни у словникарстві та красному письменстві. Київ: Золотоверхий Київ, 2003. 24 с.
233. **Львівські хімічні читання – 2005:** зб. наук. праць Десятої наук. конф. (м. Львів, 25–27 трав. 2005 р.). Львів, 2005. 126 с.
234. **Львівські хімічні читання – 2007:** зб. наук. праць Одинадцятої наук. конф. (м. Львів, 30 трав. – 1 черв. 2007 р.). Львів, 2005. 352 с.

V. Серія “Українознавча Наукова Бібліотека НТШ”

235. **Жуковський А., Субтельний О.** Нарис історії України / ред.: Я. Грицак, О. Романів. Львів, 1991. 232 с. (Українознавча Бібліотека НТШ; **чис. 1**).
236. **Падох Я.** Ґрунтове судочинство на Лівобережній Україні у другій половині XVII–XVIII столітті / ред. О. Купчинський. Львів, 1994. 199 с. (Українознавча Бібліотека НТШ; **чис. 2**).
237. **Косик В.** Україна і Німеччина в Другій світовій війні / ред.: О. Романів; пер. з фр. Р. Осадчука. Париж; Нью-Йорк; Львів, 1993. 660 с. (Українознавча Бібліотека НТШ; **чис. 3**).

238. **Ріпецький С.** Українське Січове Стрілецтво / ред. О. Романів. Львів, 1995. 358 с. (Українознавча Бібліотека НТШ; **чис. 4**).
239. **Матіїв-Мельник М.** Твори / ред. М. Ільницький; упоряд. В. Курищук. Львів, 1995. 643 с. (Українознавча Бібліотека НТШ; **чис. 5**).
240. **Дзензелівський Й.** Українське і слов'янське мовознавство: зб. праць / відп. ред. О. Купчинський. Львів, 1996. 520 с. (Українознавча Бібліотека НТШ; **чис. 6**).
241. **Шевельов Ю.** Внесок Галичини у формування української літературної мови / упоряд. О. Гузар. Львів; Нью-Йорк, 1996. 192 с. (Українознавча Бібліотека НТШ; **чис. 7**).
242. **Акція “Вісла”: документи** / упоряд. і ред. Є. Місила; пер з пол. І. Сварника. Львів; Нью-Йорк, 1997. 564 с. (Українознавча Бібліотека НТШ; **чис. 8**).
243. **Домбровський О.** Студії з ранньої історії України: зб. праць / ред.: Л. Винар, О. Купчинський. Львів; Нью-Йорк, 1998. 536 с. (Українознавча Бібліотека НТШ; **чис. 9**).
244. **Рудницький Л.** Іван Франко і німецька література / ред. О. Купчинський. 2-ге вид., уточн. і розшир. вид. Львів, 2002. 240 с. (Українознавча Бібліотека НТШ; **чис. 10**).
245. **Ленчик В.** Визначні постаті Української Церкви: Митрополит Андрей Шептицький і Патріарх Йосиф Сліпий / ред. А. Ленчик–Павлічко. Львів, 2001. 608 с. (Українознавча Бібліотека НТШ; **чис. 11**).
246. **Мудрий В.** Змагання за українські університети в Галичині / ред. О. Романів. Львів; Нью-Йорк, 1999. 194 с. (Українознавча Бібліотека НТШ; **чис. 12**).

247. **Шанковський Л.** Українська Галицька Армія: воєнно-історична студія / ред. О. Романів. Львів, 1999. 397 с. (Українознавча Бібліотека НТШ; **чис. 13**).
248. **Сич М.** Українська кооперація в Галичині під час Другої світової війни / пер. з пол. Б. Романіва. Львів, 1999. 333 с. (Українознавча Бібліотека НТШ; **чис. 14**).
249. **Козаренко О.** Феномен української національної музичної мови / відп. ред.: І. Пясковський, О. Купчинський. Львів, 2000. 286 с. (Українознавча Бібліотека НТШ; **чис. 15**).
250. **Цалай–Якименко О.** Київська школа музики XVII ст. / відп. ред.: Н. Герасимова–Персидська, О. Купчинський, О. Мишанич. Львів, 2002. 500 с. (Українознавча Бібліотека НТШ; **чис. 16**).
251. **Кучабський В., Безручко М., Коновалець Є.** Золоті ворота. Історія корпусу Січових Стрільців 1917–1919 / ред. нового видання О. Романів. Львів; Рочестер, 2004. 412 с. (Українознавча Бібліотека НТШ; **чис. 17**).
252. **Романів О., Федущак І.** Західноукраїнська трагедія. Львів; Нью–Йорк, 2002. 430 с. (Українознавча Бібліотека НТШ; **чис. 18**).
253. **Листування Степана Рудницького** / упоряд. П. Штойко, ред. О. Купчинський. Львів, 2006. 433 с. (Українознавча Бібліотека НТШ; **чис. 19**).
254. **Дубровний Т.** Фортепіанна творчість Анатолія Кос–Анатольського в проекції стилю доби. Львів, 2007. 183 с. (Українознавча Наукова Бібліотека НТШ; **чис. 20**).

255. **Верига В.** На службі народній...: визначні постаті української діаспори. Львів; Торонто, 2007. 301 с. (Українознавча Наукова Бібліотека НТШ; **чис. 21**).
256. **Наріжний С.** Українська еміграція: культурна праця української еміграції між двома світовими війнами. 2-ге вид. Львів; Кент; Острог, 2008. 250 с. (Українознавча Наукова Бібліотека НТШ; **чис. 22**).
257. **Лабанців–Попко З.** Сто піаністів Галичини. Львів, 2008. 223 с. (Українознавча Наукова Бібліотека НТШ; **чис. 23**).
258. **Жінка в мистецтві:** [зб. наук. ст.] / наук. ред. О. Маланчук–Рибак. Львів, 2008. 177 с. (Українознавча Наукова Бібліотека НТШ; **чис. 24**).
259. **Яремко Р.** Образ автора в романах Макса Фріша. Львів, 2009. 271 с. (Українознавча Наукова Бібліотека НТШ; **чис. 25**).
260. **Супрун-Яремко Н.** Музикознавчі праці: [зб. наук. ст.]. Рівне: Видавець О. Зень, 2010. 573 с. (Українознавча Наукова Бібліотека НТШ; **чис. 27**).
261. **Купчинський О.** Вибрані статті та матеріали (Українознавча Наукова Бібліотека НТШ; **чис. 28**).
262. **Купчинський О.** Вибрані статті та матеріали (Українознавча Наукова Бібліотека НТШ; **чис. 29**).
263. **Крикун М.** Подільське воєводство у XV–XVIII століттях: статті і матеріали. Львів, 2011. 732 с. (Українознавча Наукова Бібліотека НТШ; **чис. 30**).
264. **Купчинський О.** Вибрані статті та матеріали (Українознавча Наукова Бібліотека НТШ; **чис. 31**).

265. **Мозер М.** Тарас Шевченко і сучасна українська мова: спроба гідної оцінки. Львів, 2012. 327 с. (Українознавча Бібліотека НТШ; **чис. 32**).
266. **Крізь століття:** студії на пошану Миколи Крикуна з нагоди 80-ліття. Львів, 2012. 643 с. (Українознавча Бібліотека НТШ; **чис. 33**).
267. **Михальчук–Іванишин М.** Василь Барвінський на сторінках української преси ХХ ст.: до 125-ліття від дня народження. Львів, 2012. 199 с. (Українознавча Наукова Бібліотека НТШ; **чис. 34**).
268. **Яремко Б.** Сопілкова музика гуцулів. Львів: Сполом, 2014. 178 с. (Українознавча Наукова Бібліотека НТШ; **чис. 35**).
269. **Купчинський О.** Вибрані статті та матеріали. Львів, (Українознавча Наукова Бібліотека НТШ; **чис. 37**).
270. **Мовна М.** Словник львівської говірки першої третини ХХ століття: близько 3500 слів / передм. А. Содомори. Львів, 2013. 160 с. (Українознавча Наукова Бібліотека НТШ; **чис. 38**).
271. **Банах О.** Нас єднала ідея наукового пошуку: до історії львівської цеолітно хроматографічної групи. Львів, 2014. 211 с. (Українознавча Наукова Бібліотека НТШ; **чис. 40**).
272. **Взаємне листування** Михайла Грушевського та Мирона Кордуби / упоряд., автор вступних розділів і наук. коментаря О. Купчинський. Львів, 2016. 422 с. (Українознавча Наукова Бібліотека НТШ; **чис. 43**).
273. **Лосик О.** Феномен свободи і французький постмодернізм / ЛНУ ім. І. Франка, НТШ. Львів, 2016. 301 с. (Українознавча Наукова Бібліотека НТШ; **чис. 46**).

274. **Глушко М., Хомчак Л.** Надсяння: традиційна культура і побут: етнолінгвістичні скарби Львів, 2017. 591 с. (Українознавча Наукова Бібліотека НТШ; **чис. 47**).
275. **Проскурняк В.** Суспільно-політична та наукова діяльність Осипа Маковея: монографія; Біобібліографічний покажчик / наук. ред. Б. Якимович. Львів, 2018. 334 с. (Українознавча Наукова Бібліотека НТШ; **чис. 49**).
276. **Гайда Р.** Іван Пулюй: життя і творчість: монографія. Львів, 2019. 219 с. (Українознавча Наукова Бібліотека НТШ; **чис. 50**).
277. **Купчинський О.** Вибрані статті та матеріали. Львів, 2022. (Українознавча Наукова Бібліотека НТШ; **чис. 51**).
278. **Банах О.** Різні стежки вели нас до таємниць науки. Львів, 2025. 235, XXXII с. (Українознавча Наукова Бібліотека НТШ; **чис. 53**).

VI. Серія “Мала Бібліотека НТШ”

279. **Франкові думки про мову** / упоряд. О. Сербенська. Львів, 2006. 50 с. (Мала Бібліотека НТШ; **чис. 1**).
280. **Свідзинський А.** Мої спогади про Миколу Миколайовича Боголюбова: (до 100-ліття від дня народження). Львів, 2009. 38 с. (Мала Бібліотека НТШ; **чис. 2**).
281. ***Цалай С.** Вірші. (Мала Бібліотека НТШ; **чис. 3**).

VII. Серія “Мемуарна Бібліотека НТШ”

282. **Назарук О.** Зі Львова до Варшави: утеча перед совітами в пам'ятних днях 2–13 жовтня 1939 року / упоряд., передм, примітки М. Швагуляка; НТШ. Львів, 1995. 96 с. (Мемуарна Бібліотка НТШ; чис. 1).
283. **Окіншевич Л.** Моя академічна праця в Україні / ред. О. Романів; НТШ. Львів, 1995. 88 с. (Мемуарна Бібліотека НТШ; чис. 2).
284. **Комар Л.** Процес 59–ти / ред. О. Романів; НТШ. 2–ге виправл. вид. Львів, 1997. 104 с. (Мемуарна Бібліотека НТШ; чис. 3).
285. **Семчишин Л.** З книги Лева: Український Львів двадцятих-сорокових років: спомини / ред. О. Романів; НТШ. Львів, 1998. 146 с. (Мемуарна Бібліотека НТШ; чис. 4).
286. **Кальба М.** Ми присягали Україні. ДУН 1941–1943 / ред. О. Романів; НТШ. Львів, 1999. 184 с. (Мемуарна Бібліотека НТШ; чис. 5).
287. **Шаблій О.** Мандрівки Володимира Кубійовича. Львів, 2000. 132 с. (Мемуарна Бібліотека НТШ; чис. 6).
288. **Соневицький М.** Спогади старого педагога / упоряд., післямова й коментарі С. Яреми; НТШ. Львів, 2001. 112 с. (Мемуарна Бібліотека НТШ; чис. 7).

VIII. Серія “Визначні Діячі НТШ”

289. **Головацький І.** Іван Горбачевський (1854–1942): життєписно–бібліографічний нарис / відп. ред. О. Романів. Львів, 1995. 127 с. (**чис. 1**).

290. **Штойко П.** Степан Рудницький (1877–1937): життєписно–бібліографічний нарис / відп. ред. О. Купчинський. Львів, 1997. 184 с. **(чис. 2).**
291. **Білоус М., Терлак З.** Василь Сімович (1880–1944): життєписно–бібліографічний нарис / відп. ред. О. Купчинський. Львів, 1995. 180 с. **(чис. 3).**
292. **Євген–Юлій Пеленський** (1908–1956): життєписно–бібліографічний нарис / редкол.: Я. Падох, А. Курдидик, Р. Микитович. Львів, 1994. 116 с. **(чис. 4).**
293. **Закревська Я.** Олекса Горбач (1918–1997): життєписно–бібліографічний нарис / відп. ред. О. Купчинський. Львів, 1995. 124 с. **(чис. 5).**
294. **Тіменник З.** Іван Огієнко (Митрополит Іларіон) (1882–1972): життєписно–бібліографічний нарис / відп. ред. О. Купчинський. Львів, 1997. 228 с. **(чис. 6).**
295. **Гайда Р., Пляцко Р.** Іван Пулюй (1845–1918): життєписно–бібліографічний нарис / відп. ред. О. Купчинський. Львів, 1998. 286 с. **(чис. 7).**
296. **Іван Фещенко–Чопівський** (1884–1952): життєписно–бібліографічний нарис / відп. ред. О. Романів. Львів, 1999. 296 с. **(чис. 8).**
297. **Головацький І.** Іван Раковський (1874–1949): життєписно–бібліографічний нарис / відп. ред. О. Романів. Львів, 2004. 234 с. **(чис. 9).**
298. **Єдлінська У.** Кирило Студинський (1854–1942): життєписно–бібліографічний нарис / відп. ред. О. Купчинський. Львів, 2006. 310 с. **(чис. 10).**

299. **Даценко І.** Максим Музика (1889–1972): життєписно-бібліографічний нарис / відп. ред. О. Купчинський. Львів, 2004. 239 с. (**чис. 11**).
300. **Штойко П.** Григорій Величко (1863–1932): життєписно-бібліографічний нарис / відп. ред. О. Купчинський. Львів, 2018. 320 с. (**чис. 12**).

ІХ. Серія “Історичні Джерела”

301. **Т. 1. Володимир Гнатюк:** документи і матеріали (1871–1989) / упоряд.: Я. Дашкевич, О. Купчинський, М. Кравець та ін. Львів, 1998. 463 с.
302. **Т. 2. Михайло Драгоманов:** документи і матеріали 1841–1944 / упоряд.: Г. Болотова, І. Бутич, Н. Грабова. Львів, 2001. 732 с.
303. **Т. 3. Універсали Івана Мазепи 1687–1709** / упоряд.: І. Бутич. Київ; Львів, 2002. 782 с.
304. **Т. 4. Універсали українських гетьманів від Івана Виговського до Івана Самойловича (1654–1687)** / упоряд.: І. Бутич, В. Ринсевич І. Тесленко. Київ; Львів, 2004. 1087 с.
305. **Т. 5. Акти та документи Галицько-Волинського князівства XIII – першої половини XIV століть:** дослідження, тексти / О. Купчинський. Львів, 2004. 1282 с.
306. **Т. 6. Універсали Івана Мазепи (1687–1709). Ч. 2** / упоряд.: І. Бутич, В. Ринсевич. Київ; Львів, 2006. 798 с.

307. **Том 7. Литовська метрика. Книга 561. Ревізії українських замків 1545 р.** / підгот. В. Кравченко; редкол.: П. С. Сохань, Г. В. Боряк, М. Г. Крикун та ін. Київ; Львів, 2005. 600 с.

308. **Том 8. Документи Брацлавського воєводства 1566–1606 рр.** / упоряд.: М. Крикун, О. Піддубняк; підпов. Ред. О. Купчинський. Львів, 2008. 1220 с.

Х. Дослідження з образотворчого мистецтва, художні альбоми

309. **Том 1. Блажейовський Д.** Альбом вишитих ікон. Львів, 1999. 154 с.

310. **Том 2. Блажейовський Д.** Українські релігійні вишивки. 10–та збірка. Львів, 2002. 64 с.

311. **Том 3. Кристопчук Микола.** Синтез технік монументального мистецтва в храмовій архітектурі / упоряд. В. Бадяк. Львів, 2002. 252 с.

312. **Том 4. Сміх–Шатківський Олекса.** Твори з приватних збірок / упоряд.: Т. Лозинський, І. Завалій. Львів; Київ: Оранта, 2004. 168 с.

313. **Том 5. Сельський Роман.** Твори з приватних збірок: альбом / упоряд.: Т. Лозинський, І. Завалій. Львів; Київ: Оранта, 2005. 168 с.

314. **Том 6. Сельська Маргіт.** Твори з приватних збірок: альбом / упоряд.: Т. Лозинський, І. Завалій. Львів; Київ: Оранта, 2005. 128 с.

315. **Том 7. Труш Іван.** Твори з приватних збірок: альбом / упоряд.: І. Завалій, Т. Лозинський, О. Сидор. Львів; Київ: Оранта, 2005. 128 с.

316. **Том 8. Патик Володимир.** Живопис, графіка: альбом / упоряд.: І. Завалій, Ю. Юркевич. Львів; Київ: Оранта, 2005. 136 с.
317. **Том 9. Блажейовський Д.** Українські релігійні вишивки. 11–та збірка. Львів, 2006. 60 с.
318. **Том 10. Сміх-Шатківський Олекса.** Твори з приватних збірок / упоряд.: Т. Лозинський, І. Завалій. Львів; Київ: Оранта, 2006. 112 с.
319. **Том 11. Гречко Іван.** Українські колекціонери / упоряд.: Т. Лозинський. Львів; Київ: Оранта, 2006. 112 с.
320. **Том 12. Левицький Леопольд.** Альбом Українські колекціонери / упоряд.: авт. вступ. статті М. Бесага; кер. проекту Л. Лихач. Київ: Родовід, 2006. 288 с.
321. **Том 13. Сельський Роман.** Твори з приватних збірок: альбом / упоряд.: Т. Лозинський, І. Завалій. Львів; Київ: Оранта, 2006. 272 с.
322. **Том 14. Українські Січові Стрільці у боях та міжчассі.** Мистецька спадщина / упоряд.: І. Завалій, О. Кіс–Федорук, Т. Лозинський. Львів: Національний Музей; Прага: Національна бібліотека Чеської Республіки – Слов’янська бібліотека; Київ: Оранта, 2007. 192 с.
323. **Том 15. Українське мистецтво XV–XX століть з приватних збірок /** упоряд.: Т. Лозинський. Львів; Київ: Оранта, 2007. 151 с.

XI. Навчальні посібники та підручники

324. **Чис. 1. Залізняк Ю.** Мікроекономіка: навч. посіб. для студентів / наук. ред.: З. Ватаманюк, С. Панчишин. Львів, 1997. 96 с.

325. **Чис. 2. Попович В., Дуцяк З., Романенчук М., Голубець В.** Матеріалознавство: лабораторний практикум: навч. посіб. для ВНЗ / ред. В. В. Попович. Львів, 1997. 110 с.
326. **Чис. 3. Практикум з курсу “Українська мова в засобах масової інформації”:** Вступ. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія для студ. факультету журналістики / уклали: О. Сербенська, І. Стецула. Львів, 1998. 53 с.

ХІІ. Серія “Суспільні Діалоги”

327. **Чис. 1. Романів О.** Яку державу будує Україна? Львів, 1995. 32 с.
328. **Чис. 2. Романів О.** Чи стане Україна українською? Про меншинно-дискримінаційний статус українства в існуючій державі. Львів, 1998. 20 с.
329. **Чис. 3. Корійчук Г.** Чи будемо й далі терпіти зневагу та приниження? Львів, 2000. 32 с.
330. **Чис. 4. Дзюба І.** Сучасна мовна ситуація в Україні: доповідь. Львів, 2000. 8 с.

Б. НАУКОВО–ДОВІДКОВІ ВИДАННЯ

ХІІІ. “Хроніка НТШ”

331. **Чис. 81. 1966–1993 рр.** / уклад.: О. Романів, В. Ленчик. Львів; Нью-Йорк; Торонто; Париж; Сідней, 1996. 180 с.

332. Чис. 82. **1989–1990 рр.** / уклад. і ред. О. Романів. Львів, 1993. 172 с.
333. Чис. 83. **1991 рік** / уклад. і ред. О. Романів. Львів, 1994. 112 с.
334. Чис. 84. **1992 рік** / уклад. і ред. О. Романів. Львів, 1995. 112 с.
335. Чис. 85. **1993 рік** / уклад. і ред. О. Романів. Львів, 1995. 96 с.
336. Чис. 86. **1994 рік** / уклад. і ред. О. Романів. Львів; Нью-Йорк, 1995. 144 с.
337. Чис. 87. **1995 рік** / уклад. і ред. О. Романів. Львів; Нью-Йорк, 1996. 152 с.
338. Чис. 88. **1996 рік** / ред. О. Романів; уклад.: О. Романів, Н. Гумницька. Львів; Нью-Йорк; Торонто, 1997. 160 с.
339. Чис. 89. **1997 рік** / ред. О. Романів; уклад.: О. Романів, Н. Гумницька. Львів; Нью-Йорк; Торонто, 1998. 186 с.
340. Чис. 90. **1998 рік** / ред. О. Романів; уклад.: О. Романів, Н. Гумницька. Львів; Нью-Йорк; Торонто, 1999. 204 с.
341. Чис. 91. **1999 рік** / ред. О. Романів; уклад.: О. Романів, Н. Гумницька. Львів; Нью-Йорк; Торонто, 2000. 210 с.
342. Чис. 92. 100 років. **2000 рік** / ред. О. Романів; уклад.: О. Романів, Н. Гумницька. Львів; Нью-Йорк; Торонто, 2001. 218 с.
343. Чис. 93. **2001 рік** / ред. О. Романів; уклад.: О. Романів, Н. Гумницька. Львів; Нью-Йорк; Торонто, 2002. 227 с.
344. Чис. 94. **2002 рік** / ред. О. Романів; уклад.: О. Романів, Н. Гумницька. Львів; Нью-Йорк; Торонто, 2003. 252 с.

345. Чис. 95. **2003 рік** / ред. О. Романів; уклад.: О. Романів, Н. Гумницька. Львів; Нью-Йорк, 2004. 297 с.
346. Чис. 96. **2004 рік** / ред. О. Романів; уклад.: О. Романів, Н. Гумницька. Львів; Нью-Йорк; Торонто, 2005. 270 с.
347. Чис. 97. **2005 рік** / ред. О. Романів, Р. Пляцко; уклад.: Н. Гумницька, Л. Дуда, Р. Пляцко. Львів; Нью-Йорк, 2007. 232 с.

XIV. “Вісник НТШ”

Вісник НТШ / відп. ред. Олег Романів. Львів, 1991–

348. Чис. 1.
349. Чис. 2
350. Чис. 3
351. Чис. 4
352. Чис. 5

XV. Бібліографічні Показчики

353. **Том 1. Періодичні та серійні видання Наукового товариства імені Шевченка (1885–1939):** анотований показчик. *Комісія бібліографії та книгознавства* / уклад. Т. Кульчицька; ред. Л. Ільницька. Львів, 1991. 104 с.
354. **Том 2. Філарет Колесса (1871–1947):** бібліографічний показчик праць і критичної літератури. *Комісія бібліографії та книгознавства* / упоряд.: М. Мороз; ред. С. Грица. Львів, 1992. 62 с.
355. **Том 3. Володимир Гнатюк (1871–1991):** бібліографічний показчик. *Комісія бібліографії та книгознавства* / упоряд.: М. Мороз, М. Мушинка; ред. О. Купчинський. Львів, 1992. 152 с.

356. **Том 4. Яким Ярема (1884–1964):** бібліографічний покажчик. *Комісія бібліографії та книгознавства* / упоряд. М. Мороз; ред. С. Грица. Львів, 1995. 48 с.
357. **Том 5. “Життя і право” (1928–1939):** систематичний покажчик змісту. *Комісія бібліографії та книгознавства* / упоряд. М. Петрів; ред. Л. Ільницька. Львів, 1995. 40 с.
358. **Видання Наукового товариства ім. Шевченка.** 1990–1995. Львів, 1996. 12 с.
359. **Наукове товариство ім. Шевченка:** довідник 1997 / відп. за вип. Н. Гумницька. Львів, 1997. 78 с.
360. **Том 6. Теофіль Комаринець (1927–1999):** бібліографічний покажчик. *Комісія бібліографії та книгознавства* / упоряд.: М. Гордій, О. Комаринець; відп. ред. О. Купчинський. Львів, 1997. 40 с.
361. **Дипломатія сучасної України:** енциклоп. довідник. Київ, 1997. 86 с.
362. **Том 7. Українське правознавство в Україні, країнах Європи та Америки:** матеріали до бібліографії XIX–XX століть. *Комісія бібліографії та книгознавства* / уклад. М. Петрів; ред.: Л. Ільницька, О. Купчинський. Львів, 2001. 260 с.
363. **Том 8. Матеріали до бібліографії праць Ярослава Падеха** / уклад. О. Купчинський. Львів, 2001. 70 с.

364. **Том 9. Іван Дмитрович Головацький:** (до 70-річчя від дня народження і 45-річчя науково-педагогічної діяльності). *Біохімічна комісія* / уклад. Г. Колісник; наук. ред. О. Романів. Львів, 1996. 42 с.
365. **Том 10. Ярослав Ганіткевич:** бібліографічний покажчик. *Лікарська комісія. Секція природознавства і медицини* / уклали: В. Дяків, Н. Курнат; ред. М. Пономаренко. Львів, 1999. 64 с.
366. **Том 11. Євген Іванович Гладишевський:** (до 75-річчя від дня народження): біографічний довідник. *Хімічна комісія* / уклали: Р. Гладишевський, І. Мокра, Н. Наконечна, І. Сависюк, О. Щербан, Т. Янсон. Львів, 1999. 122 с.
367. **Том 12. Роман Володимирович Кучер:** (до 75-річчя від дня народження): бібліографічний довідник. *Хімічна комісія* / уклали: Є. Гладишевський, М. Ковбуз, Р. Макітра, О. Єзерська; наук. ред. Й. Шевчук, Б. Котур. Львів, 2000. 78 с.
368. **Том 13. Записки Наукового товариства ім. Шевченка:** бібліографічний покажчик (1892–2000) / авт.-уклад. В. Майхер; відп. ред. О. Купчинський. Львів, 2003. 742 с.
369. **Том 14. 25 томів Записок Наукового товариства імені Шевченка у відновленому в Україні товаристві 1990–2003:** бібліографічний покажчик. Томи CCXXI–CCXLV / уклад. В. Майхер; відп. ред. О. Купчинський. Львів, 2003. 112 с.
370. **Видавничі підсумки відродження:** каталог видань Наукового товариства ім. Шевченка в Україні 1989–2003 / уклад. І. Мельничук; ред. О. Романів. Львів, 2003. 48 с.

371. **Том 15. Матеріали бібліографії про життя і творчість Дмитра Бортнянського:** бібліографічний покажчик / уклад О. Мельник–Гнатишин; відп. ред. О. Купчинський. Львів, 2005. 86 с.
372. **Том 16. Марія Загайкевич:** бібліографічний покажчик / уклад. О. Мельник. Львів, 2006. 52 с.
373. **Том 17. Олег Романів:** біобібліографічний покажчик / уклад.: І. К. Мельничук, Б. М. Романів. Львів, 2007. 164 с.
374. **Том 18. Зиновія Служинська:** бібліографічний покажчик. Секція природознавства і медицини / уклад.: Є. Макарик, В. Дяків. Львів, 2006. 55 с.
375. **Том. 19. Етнографічний збірник Наукового товариства ім. Шевченка.** Томи I–XXXVIII, XXXIX–XL, XLI. [Роки] 1895–1916, 1929, 1976. Бібліографія / уклад. В. Майхер; ред. О. Купчинський. Львів, 2007. 118 с.
376. **Том 20. Матеріали до Українсько-руської етнології Наукового товариства ім. Шевченка** (Матеріали до української етнології НТШ, Матеріали до етнології й антропології НТШ). Томи I–XX, XXI–XXII. [Роки] 1895–1919. 1929. Бібліографія / уклад. В. Майхер; ред. О. Купчинський. Львів, 2007. 80 с.
377. **Видання Наукового товариства ім. Шевченка:** десять років видавничої діяльності 1990–1999 / уклала І. Мельничук; ред. О. Романів. Львів, 1999. 20 с.
378. **Друковане слово Прикарпаття:** каталог книжкових видань, підготовлених авторами Івано-Франківщини 1990–2000 / уклад. В. В. Горбань; ред. М. В. Альба; відп. за вип. Р. С. Яремійчук. Львів, 2001. 106 с.

379. **Наукове товариство ім. Шевченка.** 130 років праці для України / авт. тексту О. Романів; ред.: О. Романів, О. Купчинський. Львів, 2003. 40 с.

XVI. Серія “Архівні Джерела”

380. **Том. 1. Архівна спадщина композитора Анатолія Кос–Анатольського:** каталог рукописів. *Комісія спеціальних (допоміжних) історичних дисциплін* / уклад. О. Мельник–Гнатишин; відп. за том О. Купчинський. Львів, 1998. 356 с.
381. **Том 2. Рукописна спадщина Ярослава Падеха:** перелік справ особового архіву. *Комісія спеціальних (допоміжних) історичних дисциплін* / упоряд. О. Купчинський. Львів, 2000. 42 с.
382. **Том 3. Рукописні документи і матеріали Михайла Грушевського у Фондах Центрального державного історичного архіву України у Львові:** каталог / упоряд. О. Мартиненко. Львів, 2005. 219 с.
383. **Том 4. Архів Івана Крип'якевича:** інвентарний опис / упоряд. Я. Федорук; наук. ред. І. Бутич, Я. Дашкевич, О. Купчинський. Київ; Львів, 2005. XXX, 252 с.

В. ЕНЦИКЛОПЕДІЇ

Енциклопедія українознавства: словникова частина: у 10 т. / гол. ред. В. Кубійович. Париж; Нью-Йорк: Молоде життя, 1955–1984. Перевидання в Україні. Львів, 1993–2003.

384. **Том. 1.** Львів, 1993. С. 1–400.
385. **Том. 2.** Львів, 1993. С. 401–800.

386. **Том 3.** Львів, 1994. С. 801–1200.
387. **Том 4.** Львів, 1994. С. 1201–1600.
388. **Том 5.** Львів, 1995. С. 1601–2000.
389. **Том 6.** Львів, 1996. С. 2001–2400.
390. **Том 7.** Львів, 1996. С. 2401–2800.
391. **Том 8.** Львів, 1996. С. 2801–3200.
392. **Том 9.** Львів, 2000. С. 3201–3600.
393. **Том 10.** Львів, 2000. С. 3601–4016.
394. **Том 11.** Львів. Доповнення і виправлення. Львів, 2003. 400 с.

Г. СЛОВНИКИ

395. **Голоскевич Г.** Правописний словник (за нормами українського правопису Всеукраїнської Академії наук, Харків, 1929 р.). 12-те вид. Нью-Йорк; Париж; Сідней; Торонто; Львів, 1994. 461 с.

Ковальський І. Англо-німецько-французько-український хемічний словник: у 2 т. / упоряд.: М. І. Ганущак, Б. Я. Котур, Ю. Б. Кузьма; редкол.: О. І. Білодід, О. І. Бодак, Є. І. Гладишевський та ін. Львів; Торонто, 1999.

396. **Том 1:** Основна частина. 672 с.

397. **Том 2:** Мовні показчики. 387 с.

398. **Практичний словник нормативних висловів** / упоряд.: О. Сербенська. Львів, 2002. 36 с.

Редько Ю. Словник сучасних українських прізвищ: у 2 т. Львів, 2007.

399. **Том 1:** А–М. 722 с.

400. **Том 2:** Н–Я. С. 719-1440.

401. **Лікарська комісія Наукового товариства ім. Шевченка (1898–2023):** матеріали до біографічного словника дійсних членів / авт.–упоряд.: М. Надрага, С. Васільєва, Л. Дедишина та ін.; наук. ред. В. Чоп'як; НТШ, Львівський національний медичний ун-т ім. Д. Галицького, Наукова бібліотека. Львів: Галицька видавнича спілка, 2023. 280 с.

Г. ПОЗАСЕРІЙНІ ВИДАННЯ

402. **Кубійович В.** Нарис історії Наукового товариства ім. Шевченка, 1873–1949. Львів, 1991. 53 с.
403. **Гузар І.** Україна в орбіті європейської мислі: від Григорія Сковороди до Тараса Шевченка. Торонто; Львів, 1995. 176 с.
404. **Народовбивство в Україні:** офіційні матеріали про масові вбивства у Вінниці / ред. О. Романів. Львів, 1995. 265.
405. **Федеральна резервна система США** / пер. з англ.; під ред.: З. Г. Ватаманюка, С. М. Панчишина. Львів, 1996. 116 с.
406. **“Захисні накриття” резервної системи США.** Приклад досвіду для України / пер. з англ. С. Панчишина; ред. З. Ватаманюк. Львів, 1997. 10 с.
407. **Великі роковини:** до 200–ліття українського мовного відродження. Львів, 1997. 10 с.
408. **Дрогобиччина – земля Івана Франка:** зб. географічних, історичних, етнографічно-побутових матеріалів та мемуарів. Том IV / упоряд. і ред. М. Шалата; редкол.: С. Гавриш, А. Гладилович, І. Куйдич та ін. Дрогобич: ВФ “Відродження”, 1997. 776 с.

409. **Бойчук І., Гайдукевич М., Парпан В., Петрова Л., Третяк П.** Історія Осмолодської пущі / за ред.: П. Третяка, В. Парпана. Львів, 1998. 147 с.
410. **Політична провесінь Галичини:** до 150-річчя заснування Головної Руської Ради, 2 травня 1848 р. 147 с.
411. **Батенко Т.** Я повстаю, отже, я існую...: політичний портрет Івана Геля. Львів, 1999. 224 с.
412. **Маланчук–Рибак О.** Українські жіночі студії: історіографія та історіософія. Львів, 1999. 54 с.
413. **Мовна ситуація в Україні** та забезпечення мовно-культурних прав українства: Меморандум Наукового товариства ім. Шевченка: (тези для дискусії на Надзвичайних загальних зборах НТШ). Львів, 2000. 16 с.
414. **Жуковський А.** Нарис історії Наукового товариства ім. Шевченка в Європі / ред. О. Романів. Львів; Париж, 2000. 139 с.
415. **Максимович Г.** Шляхи зростання / відп. ред. В. Павлишин. Львів, 2000. 100 с.
416. **Коломийки з села Верхня** / записи здійснив та коментарі приготував М. Климишин. Львів, 2000. 170 с.
417. **Гупало К.** Тріумф прокурора Дальського: драма в 4-х діях. Львів, 2001. 89 с.
418. **Сокальська гімназія:** пропам'ятна книга / редкол.: Й. Канюк, М. Кульчицький, В. Медицька та ін. Львів; Сокаль, 2001. 504 с.

419. **Коць–Григорчук Л.** Лінгвістично-географічне дослідження українського діалектного простору: мовознавча студія. Нью–Йорк; Львів, 2002. 268 с.
420. **Максимович Р.** Аналіз росту і розвитку Нетреби / пер. з англ. Р. Максимовича; за ред. О. Демківа. Львів, 2003. 204 с.
421. **Ковалів Б., Ковалів Ю., Ковалів І.** Гепарин і гепариноїди у клінічній практиці. Львів, 2003. 348 с.
422. **Трембіцький В.** Національний гімн “Ще не вмерла Україна...” та інші українські гімнові пісні / ред. О. Романів. 2–ге вид., перероб. і допов. Львів, 2003. 174 с.
423. **Кияновська Л.** Син століття Микола Колесса в українській культурі ХХ віку. Сім новел з життя артиста / ред. О. Купчинський. Львів, 2003. 294 с.
424. **Олена Степанів:** наукові праці, есе, спогади / упоряд. О. Шаблій. Львів, 2003. 608 с.
425. **Якуб’як Я.** Микола Лисенко і Станіслав Людкевич. Львів, 2003. 262 с.
426. **Зеновія Франко (1925–1991):** Статті. Спогади. Матеріали / упоряд. і наук. ред. М. А. Вальо; відп. ред. Л. І. Крушельницька. Львів, 2003. 368 с.
427. **Танюк Л.** Quo vadis, Україно? (Куди йдеш?!). Львів, 2003. 55 с.
428. **Петришин В.** Розвиток математичних наук в Україні / авторизований пер. з англ. Б. Романіва. Львів, 2004. 76 с.
429. **Сірочук Т.** Гійом Аполлінер. Нарис поетики та стилістики. Париж; Львів, 2004. 164 с.

До джерел: зб. наук. праць на пошану Олега Купчинського з нагоди його 70-річчя: у 2 т. / редкол.: І. Гирич, Я. Грицак, М. Крикун, Л. Рудницький, Н. Яковенко. Київ; Львів, 2004.

430. Том 1. 850 с.

431. Том 2. 655 с.

432. **Надбужанщина:** Сокальщина, Радехівщина, Кам'янецьчина, Холмщина і Підляшшя, Берестейщина: істор.–мемуарний зб. / редкол.: О. Романів, І. Бриль, І. Вашків та ін. Львів; Торонто, 2004. 965 с.

433. **Слободян В.** Церкви Холмської єпархії. Львів, 2005. 558 с.

434. **Нескорена струсів'янка Ольга Сліпа** / упоряд. і ред.: Б. І. Габлевич, С. Я. Ярема. Львів, 2005. 178 с.

435. **Романів О.** Львівський Ставропігон: національна традиція та нові перспективи. Львів, 2005. 15 с. (Ставропігійські читання; ч. 1).

436. **Українські Січові Стрільці 1914–1920:** Ювілейне перевидання / ред. нового видання О. Романів. Львів, 2005. 160 с.

437. **Андрусів Б.** Вирощуймо чорницю!. Львів, 2006. 110 с.

438. **Бережанська гімназія.** Сторінки історії: ювілейна книга / упоряд. і відпов. ред. Н. Волинець; редкол.: В. Бич, З. Бойко, М. Будар та ін. Бережани; Тернопіль: Джура, 2007. 1028 с.

439. **Паліїв Д.** Життя і діяльність 1896–1944: зб. праць і матеріалів / відп. ред. О. Купчинський. Львів, 2007. 863 с.

440. **Сулим Г.** Основи математичної теорії термopужної рівноваги деформівних твердих тіл з тонкими включеннями: монографія. Львів, 2007. 716 с.

441. **Служинська З., Р. Поліщук, Матешук-Грицина І. О.** Ілля та Іванна Кокорудзи: засновники та фундатори приватної дівочої гімназії. Львів: Галицька видавнича спілка, 2017. 693 с.

Д. ВИДАННЯ ОСЕРЕДКІВ НТШ

Донецький осередок НТШ

442. **Мазур П.** Отчі світильники: сторінки з історії школи і педагогічної думки в Україні епохи Відродження (XV ст. – половина XVIII ст.). Донецьк: УК Центр, 1997. 104 с.

443. **Колесников Л.** Стріла, що мчить до зір: поезія. Донецьк: УК Центр, 1997. 68 с.

444. **Цікава Україна.** До уроків у школі / уклад. Л. Оліфіренко. Донецьк: УК Центр, 1998. 64 с.

445. **Українська і зарубіжна культура:** навч. посіб. / ред. К. Заблоцька. Донецьк: Східний видавничий дім, 2001–2002. 372 с.

446. **Пірко В.** Заселення Степової України в XVI–XVIII ст. / відп. ред. В. Білецький. Донецьк: УК Центр, 1998. 124 с.

447. **Збірник програм курсів з факультативів з української літератури.** 9–11 класи / упоряд. В. В. Оліфіренко. Донецьк, 1998. 106 с.

448. **Козак Мамай:** навч. посіб.-хрестоматія з української літератури / упоряд.: В. В. Оліфіренко, В. К. Чумаченко. Київ; Донецьк; Краснодар; УК Центр, 1998. 224 с.
449. **Сергєєв П. В., Білецький В. С.** Селективна флокуляція вугілля. Донецьк: УК Центр, 1999. 136 с.
450. **Задніпровський О. І.** Голод в історії України: короткий нарис (X–XX ст.). Донецьк: УК Центр, 1999. 88 с.
451. **Пасько І., Пасько Я.** Громадянське суспільство і національна ідея : (Україна на тлі європейських процесів. Компаративні нариси). Донецьк: Східний видавничий дім, 1999. 184 с.
452. **Аверченко–Землянська В.** Література рідного краю: творчість поетів Приазов'я. Донецьк: Східний видавничий дім, 1999. 255 с.
453. **Башун О. В.** Вплив маркетингу і фандрейзингу на трансформацію бібліотек. Донецьк: УК Центр, 1999. 204 с.
454. **Башун О. В.** Маркетинг і фандрейзинг у бібліотеках: бібліогр. покажч. Донецьк: УК Центр, 2000. 60 с.
455. **Футулуйчук В.** Українська Галицька армія: військово-патріотичне виховання та вишкіл (1918–1920 рр.) / наук. ред. М. Литвин. Донецьк: Східний видавничий дім, 2000. 152 с.
456. **Сушинський М.** Філософські знання і релігійна віра у духовному житті студентів. Донецьк: Східний видавничий дім, 2000. 32 с.

457. **Просалова В.** Поезія Празької школи: навч. посіб. Донецьк: Веда, 2000. 80 с.
458. **Байдебура П.** Вибрані твори: спогади про письменника: дослідження творчості / уклад. Ю. Байдебура; за заг. ред. А. Загнітка. Донецьк: Східний видавничий дім, 2001. 220 с.
459. **Нікітін І. М., Сергєєв П. В., Білецький В. С.** Селективна флокуляція вугільних шламів латексами. Донецьк: Дон ДТУ; Східний видавничий дім, 2001. 152 с.
460. **Піюнкін А. В.** 500 якісних задач з фізики. Донецьк: Східний видавничий дім, 2001. 72 с.
461. **Кравченко В., Красноносів Ю., Панченко П., Перепелиця А.** Україна у 20-30 роках ХХ ст. мовою документів і очевидців: навч. посіб. Донецьк: Східний видавничий дім, 2002. 268 с.
462. **Донеччина: голодомор 1932-1933 рр.:** бібліограф. покажч. / уклад. О. В. Кучерява. Донецьк, 2002. 12 с.
463. **Вільнянський В.** Катя Хом'як: в театрі і житті. Донецьк: Східний видавничий дім, 2002. 96 с.

Івано–Франківський осередок НТШ

464. **Українство: національно-духовні виміри:** зб. наук. праць і матеріалів / ред. й упоряд. Б. Хороб. Івано-Франківськ, 2005. 410 с. (Праці Сесій, Конференцій, “Круглих столів” НТШ; вип. 1).

**Література про видавничу діяльність
відновленого НТШ (1990–2025)**

1990

1. **Якимович Б.** Видавнича діяльність Наукового товариства імені Шевченка. *Т. Шевченко і українська національна культура. До 175-річчя від дня народження Т. Шевченка та 115-річчя заснування Наукового товариства ім. Т. Шевченка у Львові: матеріали наукового симпозіуму (Львів, 8–9 червня 1989 р.)* / редкол.: Л. П. Бондар, Г. В. Войтів, В. І. Горинь, Я. Й. Грицак, О. А. Купчинський, Л. Т. Сеник, Ф. І. Стеблій. Львів, 1990. С. 138–139.

1999

2. **Миколаєвич Я.** Вони забезпечують видавничу діяльність НТШ. *Вісник НТШ* (Львів). 1999. Чис. 22. С. 28–29.
3. **Промотори** організаційної та науково-видавничої праці НТШ у Львові. *Вісник НТШ* (Львів). 1999. Чис. 22. С. 6–7.
4. **[Романів Олег].** О. Р. Наукові збірники секцій та комісій – видавничий пріоритет НТШ в Україні. *Вісник НТШ* (Львів). 1999. Осінь (чис. 22). С. 42.
5. **[Романів Олег].** О. Р. Нотатки з ювілейного конгресу НТШ. *Вісник НТШ* (Львів). 1999. Чис. 21. С. 5.

Представлено видавничий доробок НТШ від 1989 р.

2000

6. **[Романів Олег].** О. Р. 100 років Хроніки НТШ. Хронологічний міст між віком ХІХ–им і ХХІ–им. *Вісник НТШ* (Львів). 2000. Чис. 24. С. 18–19.

Про четвертий сучасний видавничий етап (від 1992 р.).

2001

7. **Гумницька Н.** Книгарня НТШ – десять років на службі українському слову. *Вісник НТШ* (Львів). 2001. Чис. 26. С. 6–7.
8. **Онишкевич Л.** Перший рік діяльності нової управи НТШ. Деякі підсумки. *Вісник НТШ* (Львів). 2001. Чис. 26. С. 8–9.
9. **Про нові** мовознавчі дослідження НТШ. *Вісник НТШ* (Львів). 2001. Чис. 26. С. 17.
10. **Романів О.** Десять і двадцять п'ять! *Вісник НТШ* (Львів). 2001. Чис. 25. С. 2. Слово редактора.
Про завдання, що стоять перед сучасним “Вісником НТШ”.
11. **Романів О.** Завершення великого видавничого проекту НТШ. *Вісник НТШ* (Львів). 2001. Чис. 26. С. 38.
12. **Штогрин Д.** Видання Наукового товариства імені Шевченка. *125 років Наукового товариства ім. Шевченка: зб. наук праць і матеріалів, присвячений Ювілею Товариства / відп. ред. О. Купчинський.* Львів, 2001. С. 58–61. (Праці Сесій, Конференцій, Симпозіумів, “Круглих столів” НТШ у Львові; т. 12).

2002

13. **Романів О.** Ужгородський осередок НТШ – друге становлення. *Вісник НТШ* (Львів). 2002. Чис. 28. С. 12–13.
Про видавничу діяльність осередка.

2003

14. **Гумницька Н.** Звітно-виборні збори НТШ в Україні. Підсумок чергового етапу розбудови Товариства. *Вісник НТШ* (Львів). 2003. чис. 29. С. 7–9.

2004

15. **Гумницька Н.** Загальні звітні збори та відзначення 130-ліття НТШ у Львові. *Вісник НТШ* (Львів). 2004. чис. 31. С. 3–4.

Про науково-видавничу діяльність НТШ.

16. **Семенюк С.** До 110-річчя книгарні НТШ. *Вісник НТШ* (Львів). 2004. чис. 31. С. 34.

2005

17. **Содомора А.** Стежками бібліографічного пошуку. *Вісник НТШ* (Львів). 2005. Чис. 33. С. 17–18. Рец. на книжкову серію НТШ.

2007

18. **Катола О.** Романів Олег. *Українська журналістика в іменах*: матеріали до енцикл. словника / за ред. М. М. Романюка; НАН України, ЛНБ ім. В. Стефаника. Львів, 2007. Вип. 14. С. 249–252.

2011

19. **Бомба А.** 14 років Рівненського осередку НТШ: грані діяльності. *Вісник НТШ* (Львів). 2011. Осінь–Зима (чис. 46). С. 7–8.

20. **Мойсишин В.** Десятилітня діяльність Івано–Франківського осередку НТШ: становлення, здобутки, перспективи. *Вісник НТШ* (Львів). 2011. Весна–літо (чис. 45). С. 7–8.

Про стан видавничої діяльності осередку.

2012

21. **Редакція.** Загальні звітні–виборні збори НТШ в Україні. *Вісник НТШ* (Львів). 2012. Весна–Літо (чис. 47). С. 7–14.

Про наукову та науково-видавничу діяльність товариства.

2013

22. **Видавнича** діяльність НТШ у Львові останніх років (1990–1994). Купчинський О. Наукове Товариство ім. Шевченка: Дослідження, матеріали: вибрані статті та повідомлення. Львів, 2013. С. 401–402. (Українознавча наукова бібліотека НТШ; Чис. 37).

2016

23. **Купчинський О.** Видання Товариства ім. Шевченка (1874–1892) та наукового Товариства ім. Шевченка (1892–2016) в Україні. *Наукове товариство імені Шевченка: енциклопедія* / ред.: Олег Купчинський, Олександра Савула, Наталія Федорак; НТШ, Ін-т енциклопедичних досліджень НАН України. Київ; Львів; Тернопіль, 2016. Т. 3. С. 52–57.

2017

24. **Загайська Р.** Вітер в Долонях: книга проходів Личаківським цвинтарем. Львів: Априорі, 2017. Ч. 1. 416 с.

С. 252–253: На головній алеї цвинтаря поховано довголітнього голову НТШ Олега Романіва (1928–2005). Завдяки його ініціативі Товариство досягло значних успіхів у науковій, організаційній та видавничій діяльності. Він редактор численних видань, зокрема “Вісника НТШ”, “Хроніки НТШ”, мемуарної та біографічної серій про діячів української науки.

2018

25. **Фелонюк А.** Науковому товариству імені Шевченка – 145 років. *Вісник НТШ* (Львів). 2018. Осінь–зима (чис. 60). С. 1–3.

2020

26. **Фелонюк А. В.** Наукове Товариство імені Шевченка. *Енциклопедія Сучасної України*. Київ, 2020. Т. 22. С. 561–566.

Про сучасні видання НТШ в Україні і закордоном.

2024

27. **Мовна М.** Відновлене НТШ в Україні: підсумки видавничої діяльності. *Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника*: зб. наук. праць. Львів, 2024. Вип. 16 (32). С. 170–185.

2025

28. **Мовна М.** Видання серії “Мемуарна Бібліотека НТШ” (1995–2001) як документальне джерело до новітньої історії України. *Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника*: зб. наук. праць. Львів, 2025. Вип. 17 (33). С. 92–112.

ВИСНОВКИ

Перше в українській історіографії дослідження підсумків видавничої діяльності відновленого НТШ в Україні та аналіз видавничих стратегій у випуску друкованої продукції впродовж 1989–2023 років, що всебічно висвітлює науковий та науково-популярний дискурс, дає можливість простежити як спадкоємність традицій у передачі видавничого досвіду, так і сучасні виробничі та наукові підходи й методології в організації книговидавничої діяльності. Спираючись на традиційні наукові концепції попереднього НТШ (1873–1939), здобуття загальнонаціонального статусу і міжнародного визнання, сучасне товариство розробило чітку програму дій, що стосувалася сутності і значення національного життя, проблем розвитку української ідеї та національного інтересу під кутом зору різних наукових зацікавлень й почало її поступову реалізацію.

Досліджено підсумки видавничої діяльності відновленого НТШ в Україні, проаналізовано видавничі стратегії у випуску друкованої продукції впродовж 1989–2023 років, що всебічно висвітлює науковий та науково-популярний дискурс, а також простежено спадкоємність традицій у передачі видавничого досвіду. У видавничому доробку нового НТШ за 17 років незалежності (впродовж 1989–2006 років) з’явилося друком більше чотирьохсот найменувань книжкових і серійних випусків видань, серед них – у співпраці з іншими установами України та діаспори. На нинішньому етапі дослідження поки що неможливо встановити точну кількість книжкових одиниць від 2006 до 2023 року, адже існує лише два профільні видання – бібліографічний покажчик “25 томів “Записок НТШ” (1990–

2003)⁹¹ та “Каталог видань НТШ в Україні (1990–2007)”⁹², тому надзвичайно актуальним є створення повної бібліографії новітніх видань НТШ в Україні.

Видавнича діяльність відновленого НТШ від 1989 року й донині (5-й етап його діяльності – відродження матірнього НТШ в Україні), концентрувалася у книжкових серіях “Українознавча Наукова Бібліотека НТШ”, “Праці НТШ”, структурованих по секціях (Філологічна, Історично-філософська, Мистецтвознавства, Етнографії та фольклористики) та комісіях (Музикознавча, Спеціальних (допоміжних) історичних дисциплін) “Записок НТШ”, “Збірники секцій і комісій НТШ”, “Праці Сесій, Конференцій, Симпозіумів, “Круглих столів” НТШ”, “Визначні Діячі НТШ”, “Мемуарна Бібліотека НТШ”, часопису “Вісник НТШ” та інформаційного видання “Хроніка НТШ”.

У вищезгаданому засадничому теоретичному контексті постала й розвинула видавничу активність ключова серія товариства “Мемуарна Бібліотека НТШ” (1995–2001), що її видавала історично-філософська комісія у межах 5-го етапу відродження матірнього НТШ в Україні, а саме – різні за змістом, часом створення та видово-жанровою характеристикою пам’ятки мемуарної літератури. У ній побачило світ сім мемуарних видань науково-популярного змісту (рукописи спогадів українських громадських, культурних та наукових діячів – педагогів, письменників, науковців, учасників національно-визвольної боротьби ХХ ст., пов’язаних із помітними історичними подіями), що є важливими документальними джерелами до новітньої історії України. Видавці (редактори й упорядники серії) після тривалого панування тоталітарного режиму та засилля його ідеологічної спадщини, у випуску друкованої продукції поставили собі за

⁹¹ 25 томів Записок Наукового товариства імені Шевченка у відновленому в Україні товаристві 1990–2003: бібліографічний покажчик. Томи ССXXI–ССXLV / уклад. Василь Майхер; НТШ, Комісія бібліографії і книгознавства, Науково-довідкові видання. Львів, 2003. 112 с. (Серія І. “Бібліографія”; т. 14).

⁹² Каталог видань Наукового товариства ім. Т. Шевченка в Україні: 1990–2007 роки / уклад.: Василь Майхер, Ірина Мельничук. Львів, 2008. 89 с. (Серія “Бібліографічні покажчики НТШ”; т. 21).

мету всебічно висвітлювати науковий й науково-популярний мемуарний дискурс, простежуючи спадкоємність традицій у передачі видавничого досвіду.

У серії “Визначні Діячі НТШ” започатковано друк життєписно–бібліографічних нарисів із бібліографічним покажчиком праць провідних науковців–дійсних членів НТШ у діаспорі. У центрі книжкової серії – проблема історичної пам’яті, особливо актуальна для українського народу, що тривалий час не мав власної державності. Більшість вихідців з України, вносячи своїм талантом і працею значний внесок у загальнолюдську наукову і культурну скарбницю, постійно підтримували в іноетнічному середовищі пам’ять про свій народ. Усього побачило світ дванадцять випусків життєписів, що послуговували джерельною базою для глибшого дослідження та осмислення наукового доробку цих постатей в Україні.

У серії “Українознавча Бібліотека НТШ”, що покликана виконувати важливі суспільні та наукові функції, з’явилося понад 50 монографій чільних учених товариства, а також праці з актуальних проблем української історії та культури. Видавнича політика цієї серії була спрямована на друк наукових досягнень дослідників України, а також спадщини представників української діаспори у світі.

На підставі аналізу видань сучасних книжкових серій “Мемуарна Бібліотека НТШ”, “Визначні Діячі НТШ”, “Українознавча Бібліотека НТШ” розкрито роль Наукового товариства ім. Шевченка як важливого видавничого осередку України з гуманітаристики, а також провідника в утвердженні соборності України, духовної єдності українських земель.

На основі узагальненого аналізу сучасної науково-видавничої діяльності НТШ розкрито роль товариства як важливого видавничого осередку України, його праці на ниві національної науки задля духовного поступу, примноження ідейних, наукових і культурних надбань.